

РЕШЕНИЕ НА ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯ СЪД (първи състав)

10 март 1992 година*

По дело T-13/89

Imperial Chemical Industries plc, дружество, регистрирано по английското законодателство, със седалище в Imperial Chemical House, Millbank, Лондон (Обединеното кралство), за което се явява г-н David Vaughan, QC, г-н Victor O. White и г-н Richard J. Coles, solicitors, и г-н D. Anderson, barrister, със съдебен адрес в Люксембург при г-н L. H. Dupong, 14a, rue des Bains,

ищец,

срещу

Комисията на Европейските общности, за която се явява г-н A. McClellan, главен юридически съветник, в качеството на представител, подпомаган от г-жа K. Banks, член на юридическия отдел, в качеството на представител, със съдебен адрес в Люксембург при г-н R. Hayder, представител на юридическия отдел, Centre Wagner, Kirchberg,

ответник,

с предмет иск за отмяна на Решение на Комисията от 23 април 1986 г. относно производство по член 85 от Договора за ЕИО (IV/31.149 - Полипропилен, ОВ 1986 г. L 230, стр. 1),

ПЪРВОИНСТАНЦИОННИЯТ СЪД НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ ОБЩНОСТИ (първи състав)

в състав: г-н J. L. Cruz Vilaca, председател, г-н R. Schintgen, г-н D. A. O. Edward, г-н Н. Kirschner и г-н K. Lenaerts, съдии,

генерален адвокат: г-н B. Vesterdorf,

секретар: г-н Н. Jung,

като взе предвид писмената фаза на производството и в допълнение съдебното заседание, проведено на 10 - 15 декември 1990 г.

след като изслуша становището на генералния адвокат по време на заседанието от 10 юли 1991 г.

постанови настоящото

Решение

Обстоятелства в основата на спора

* Език на производството то: английски.

1. Настоящото дело е свързано с решение на Комисията, с което се налага глоба на петнадесет производители на полипропилен за нарушение на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО. Продуктът полипропилен, предмет на оспорваното решение (наричано по-нататък за кратко „решението“), е един от основните термопластични полимери. Продуктът се продава от производителите за преработване в готови продукти или полуготови продукти. Най-големите производители на полипропилен разполагат с повече от 100 различни видове, които имат широк обхват на прилагане. Най-важните основни видове полипропилен са лико, хомополимер за леене под налягане, кополимер за леене под налягане, високо активен кополимер и филм. Всички предприятията, получатели на решението, са основни химически производители.

2. Доставките на полипропилен на западноевропейския пазар се осъществяват почти изцяло от производствени мощности, разположени в Европа. Преди 1977 г. западноевропейският пазар получава доставки от десет производителя, а именно: Montedison (понастоящем Montepolimeri SpA), Hoechst AG, Imperial Chemical Industries PLC и Shell International Chemical Company Limited (наричани по-нататък „голямата четворка“), които заедно формират 64 % от пазара, Enichem Anic SpA в Италия, Rhône-Poulenc SA във Франция, Akudia в Испания, Chemische Werke Hüls и BASF AG в Германия и национализираният австрийски производител Chemie Linz AG. След изтичането на контролиращите патенти, притежавани от Montedison, в Западна Европа се появяват седем нови производители през 1977 г.: Amoco и Hercules Chemicals NV в Белгия, ATO Chimie SA и Solvay et Cie SA във Франция, SIR в Италия, DSM NV в Холандия и Taqsa в Испания. В средата на 1978 г. на пазара се появява Saga Petrokjemí AS & Co, норвежки производител, а през 1980 г. Petrofina SA. Появата на нови производители с общ капацитет от 480 000 тона, довежда до значително нарастване на инсталираните мощности в Западна Европа, което в продължение на няколко години не е съчетано с увеличено търсене на пазара. В резултат на това се стига до ниски нива на използване на производствения капацитет, който все пак се повишаваше постепенно в периода между 1977 - 1983 г., като от 60 % достига 90 %. Според решението търсенето и предлагането са приблизително на едни и същи нива от 1982 г. Независимо от това, през по-голямата част от периода, обхванат от разследването (1977 г. - 1983 г.), доклади относно пазара на полипропилен го описват като пазар с ниска доходност или със значителни загуби, които са резултат предимно на постоянните разходи и на увеличението в разходите за суровини - полипропилен. Съгласно решението (точка 8), през 1983 г. Montepolimeri SpA държат 18 % от европейския пазар на полипропилен, а всяко едно от дружествата Imperial Chemical Industries plc, Shell International Chemical Company Limited и Hoechst AG притежават по 11 %, Hercules Chemicals NV малко под 6 %, ATO Chimie SA, BASF AG, DSM NV, Chemische Werke Hüls, Chemie Linz AG, Solvay et Cie SA и Saga Petrokjemí AS & Co 3 - 5 % и Petrofina SA около 2 %. В решението се отбелязва, че между държавите-членки са реализирани високи обеми на продажби на полипропилен, защото всеки от действащите по това време производители е доставял продукта в повечето, ако не и във всички, държави-членки.

3. Imperial Chemical Industries plc е един от производителите-доставчици на пазара на полипропилен преди 1977 г. и е част от „голямата четворка”. Пазарният му дял е около 10,6 и 11,4 %.

4. На 13 и 14 октомври 1983 г., служители на Комисията, които действат съгласно член 14, параграф 3 от Регламент № 17 на Съвета от 6 февруари 1962 г., първият регламент за прилагането на член 85 и 86 от Договора (ОВ, 1962 г., 13, стр.204, наричан по-нататък „Регламент № 17“), провеждат едновременни разследвания в помещенията на следните предприятия, производители на полипропилен, които снабдяват пазара на Общността:

ATO Chimie SA, сега Atochem („ATO”),

BASF AG („BASF“),

DSM NV („DSM“),

Hercules Chemicals NV („Hercules“),

„Hoechst“ АГ („Hoechst“),

Chemische Werke Hüls („Hills“),

Imperial Chemical Industries plc („ICI“),

Montepolimeri SpA, понастоящем Montedipe („Monte“),

Shell International Chemical Company Limited („Shell“),

Solvay et Cie SA („Solvay“),

„BP Chimie“ („BP“).

Не е проведено разследване в помещенията на „Rhône-Poulenc“ SA („Rhône-Poulenc“) или в помещенията на Enichem Anic SpA.

5. След разследванията, Комисията изпраща искания за информация съгласно член 11 от Регламент № 17 (по-нататък наричани „искане за информация“), не само до предприятията, упоменати по-горе, но и до следните предприятия:

- Amoco,

- Chemie Linz AG („Linz“),

- Saga Petrokjemi AS & Co, сега част от Statoil („Statoil“),

- Petrofina SA („Petrofina“),

- Enichem Anic SpA („Anic“).

„Linz“, австрийско предприятие, оспорва юрисдикцията на Комисията и отказва да отговори на искането за информация. Впоследствие, в съответствие с член 14, параграф 2 от Регламент № 17 служителите на Комисията провеждат разследвания в помещенията на Anic и Saga Petrochemicals UK Ltd, дъщерно предприятие на Обединеното кралство на Saga, и на търговските представители на Linz, установени в Обединеното кралство и Федерална република Германия. Не е изпратено искане за информация до Rhône-Poulenc.

6. Доказателствата, получени от тези разследвания и от исканията за информация, довеждат Комисията до извода, че в периода между 1977 - 1983 г. съответните производители, в нарушение на член 85 от Договора за ЕИО, чрез поредица от ценови инициативи, определят редовно индикативни цени и разработват система за контрол на годишния обем на производство с цел разпределяне на наличния пазар помежду им в съответствие с договорени цели, изразени в проценти или тонове. Следователно, на 30 април 1984 г. Комисията решава да започне производството, предвидено в член 3, параграф 1 от Регламент № 17, и през м. май 1984 г. изпраща на упоменатите по-горе предприятия, с изключение на Anic и Rhône-Poulenc, писмено изложение на възраженията. Всички получатели представят писмени отговори.

7. На 24 октомври 1984 г. назначеният от Комисията служител по изслушването се среща с юридическите съветници на получателите на изложенията на възраженията с цел да определят някои процедурни разпоредби за изслушването, предвидено като част от административното производство, което предстои да започне на 12 ноември 1984 г. На срещата Комисията обявява въз основа на доводите, изложени от предприятията в техните отговори на изложението на възраженията, че скоро ще им изпрати допълнителни материали в подкрепа на вече представените им доказателства относно прилагането на ценовите инициативи. На 31 октомври 1984 г. Комисията изпраща на юридическите съветници на предприятията пакет от документи, който се състои от копия на ценовите указания, дадени от производителите на техните търговски отдели заедно с таблици, които обобщават тези документи. С оглед запазването на търговската тайна, изпращането на материалите е извършено при определени условия и, по-специално: документите не трябва да стават достояние на търговските отдели на предприятията. Адвокатите на голяма част от предприятията отказват да приемат тези условия и връщат документацията преди изслушването.

8. С оглед на информацията, предоставена в писмените отговори на изложението на възраженията, Комисията решава да включи в производството Anic и Rhône-Poulenc. За тази цел, на 25 октомври 1984 г. на двете предприятия е изпратено изложение на възраженията със съдържание, подобно на изпратеното на останалите петнадесет предприятия.

9. Първото заседание от изслушването се провежда на 12 - 20 ноември 1984 г. В хода на това заседание са изслушани всички предприятия с изключение на Shell (което отказа да вземе участие в изслушването), Anic, ICI и „Rhône-Poulenc (които считат, че не са имали достатъчна възможност да се подготвят за делото).

10. На това заседание, няколко предприятия отказват да се произнесат по въпросите, повдигнати в документацията, изпратена им на 31 октомври 1984 г., като твърдят, че Комисията е променила изцяло посоката на делото и най-малкото е трябвало да им се предостави възможност да подготвят писмените си становища. Други предприятия твърдят, че времето е недостатъчно, за да се запознаят с въпросните документи преди изслушването. В този смисъл на 28 ноември 1984 г. е изпратено съвместно писмо до Комисията от адвокатите на BASF, DSM, Hercules, Hoechst, ICI, Linz, Monte, Petrofina и Solvay. В писмо от 4 декември 1984 г. Hills се присъединява към гледната точка, изразена в съвместното писмо.

11. Впоследствие, на 29 март 1985 г. Комисията изпраща на предприятията нов пакет от документи, които съдържат ценови указания, дадени от предприятията на техните търговски отдели, придружени от ценови таблици, както и обобщение на доказателствата за всяка ценова инициатива, за която има налични документи. Комисията иска от предприятията да отговорят писмено и по време на изслушването, и посочва, че премахва първоначалните ограничения по разкриване на търговски отдели.

12. В друго писмо от същата дата Комисията отговоря на доводите, повдигнати от адвокатите на дружествата, че не е определила ясно юридическата същност на заявеното обединение съгласно член 85, параграф 1 и кани предприятията да представят писмени и устни становища.

13. Второто заседание от изслушването се провежда на 8 - 11 юли 1985 г. и на 25 юли 1985 г. Anic, ICI и Rhône-Poulenc представят съображенията си, а останалите предприятия (с изключение на Shell) коментират въпросите, повдигнати в двете писма на Комисията от 29 март 1985 г.

14. Предварителният проект на протокола от изслушването заедно със съответната документация са представени на членовете на Консултативния комитет по ограничителните практики и доминиращото положение (по-нататък наричан „Консултативния комитет“) на 19 ноември 1985 г. и са изпратени на ищците на 25 ноември 1985 г. Консултативният комитет представи становището си на 170-та си среща, проведена на 5 и 6 декември 1985 г.

15. В края на това производство, Комисията приема оспорваното Решение от 23 април 1986 г., което има следната диспозитивна част:

„Член 1

Anic SpA, ATO Chimie SA (понастоящем Atochem), BASF AG, DSM NV, Hercules Chemicals NV, Hoechst AG, Chemische Werke Hüls (понастоящем Hills AG), ICI PLC, Chemische Werke Linz, Montepolimeri SpA (понастоящем Montedipe), Petrofina SA, Rhône-Poulenc CA, Shell International Chemical Company Limited, Solvay et Cie SA и Saga Petrokjemii AS & Co (понастоящем част от Statoil) са нарушили член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО, като са участвали:

- в случая на Anic, приблизително м. ноември 1977 г. - края на 1982 г. или началото на 1983 г.,

- в случая на Rhône-Poulenc, приблизително м. ноември 1977 г. - края на 1980 г.,
- в случая на Petrofina, от 1980 г. поне до м. ноември 1983 г.,
- в случая на Hoechst, ICI, Montepolimeri и Shell приблизително средата на 1977 г. - м. ноември 1983 г.,
- в случая на Hercules, Linz, Saga и Solvay приблизително м. ноември 1977 г. - м. ноември 1983 г.,
- в случая на АТО, поне 1978 г. - най-малко м. ноември 1983 г.,
- в случая на BASF, DSM и Halls, в периода приблизително 1977 г. - 1979 г. поне до м. ноември 1983 г.,

в споразумение и съгласувана практика, започнали от средата на 1977 г., чрез които производителите, които доставят полипропилен на територията на ЕИО:

а) са имали контакти помежду си и са се срещали редовно (от началото на 1981 г. два пъти месечно) в поредица от тайни срещи, за да обсъждат и определят своята търговска политика;

б) понякога са определяли „индикативни“ (или минимални) цени за продажбата на продукта във всяка от държавите-членки на ЕИО;

в) са договаряни различни мерки, насочени към улесняване прилагането на подобни индикативни цени, включително (предимно) временни ограничения на производството, обмяна на подробна информация за доставките си, провеждане на местни срещи, а от края на 1982 г. въвеждане на система за „account management“ с цел прилагането на ценови увеличения за индивидуалните клиенти;

г) са въвели едновременно увеличение на цените в изпълнение на упоменатите цели;

д) са разпределили пазара чрез определянето за всеки производител на годишна цел за продажби или „квота“ (за 1979 г., 1980 г. и поне за част от 1983 г.) или при не постигане на окончателно споразумение, което обхваща цялата година, са изисквали производителите да ограничат продажбите си за всеки месец в сравнение с даден предходен период (1981 г., 1982 г.).

Член 2

Предприятията, посочени в член 1, незабавно прекратяват въпросното нарушение (ако вече не са го направили) и отсега нататък в дейността им като производители на полипропилен следва да се въздържат от споразумения или съгласувани практики, които могат да имат същата или подобна цел или резултат, включително от обмяна на информация, която представлява според обичайната практика търговска тайна, чрез която участниците пряко или косвено се информират за произведена продукция, доставки, запаси, цени за продажба,

разходи или инвестиционни планове, или чрез която могат да контролират спазването на изрични или мълчаливи споразумения или съгласувани практики с предмет цени или пазарни дялове в рамките на ЕИО. Всяка система за обмяна на обща информация, за която производителите се абонират (например Fides), трябва да се извършва по начин, който изключва предаването на информация, от която може да се разбере пазарното поведение на предприятията. По-специално, предприятията трябва да се въздържат от обмяна на всякаква допълнителна информация с конкурентен характер, която не е обхваната от подобна система.

Член 3

Налагат се следните глоби на предприятията, изброени по-долу, във връзка с нарушението, установено по член 1:

- i) Anic SpA, глоба в размер на 750 000 ECU, или 1 103 692 500 ITL;
- ii) Atochem, глоба в размер на 1 750 000 ECU, или 11 973 325 FRF;
- iii) BASF AG, глоба в размер на 2 500 000 ECU, или 5 362 225 DEM
- iv) DSM NV, глоба в размер на 2 750 000 ECU, или 6 657 640 NLG;
- v) Hercules Chemicals NV, глоба в размер на 2 750 000 ECU, или 120 569 620 BEF;
- vi) Hoechst AG, глоба в размер на 9 000 000 ECU, или 19 304 010 DEM;
- vii) Hills AG, глоба в размер на 2 750 000 ECU, или 5 898 447,50 DEM;
- viii) ICI PLC, глоба в размер на 10 000 000 ECU, или 6 447 970 GBP;
- ix) Chemische Werke Linz, глоба в размер на 1 000 000 ECU, или 1 471 590 000 ITL;
- x) Montedipe, глоба в размер на 11 000 000 ECU, или 16 187 490 000 ITL;
- xi) Petrofina SA, глоба в размер на 600 000 ECU, или 26 306 100 BEF;
- xii) Rhône-Poulenc SA, глоба в размер на 500 000 ECU, или 3 420 950 FRF;
- xiii) Shell International Chemical Company Limited, глоба в размер на 9 000 000 ECU, или 5 803 173 GBP;
- xiv) Solvay и & Cie, глоба в размер на 2 500 000 ECU, или 109 608 750 BEF;
- xv) StatoilDen Norske Stats Oljeselskap AS (понастоящем част SAGA Petrokjemi), глоба в размер на 1 000 000 ECU или 644 797 GBP.

Член 4

...

Член 5

...»

16. На 8 юли 1986 г. на ищите е изпратен окончателният доклад от изслушванията, който съдържа отстранените печатни грешки, допълнения и зачерквания, поискани от тях.

Производството

17. Това са обстоятелствата, при които с искова молба, вписана в секретариата на Съда на 6 август 1986 г., ищецът завежда настоящото производство за отмяна на решението. Тринадесет от четирнадесетте получателя на решението също завеждат искове за неговата отмяна (Дела T-1/89 - T-4/89, T-6/89 - T-12/89, дело T-14/89 и T-15/89).

18. С отделен документ, подаден на същия ден, ICI иска от Съда съгласно член 91 от Процедурния правилник на Съда да постанови на Комисията да представи документите, които е отказала да му покаже. Молбата е отхвърлена с Определение на Съда от 11 декември 1986 г. (Дело 212/86 R ICI срещу Комисията, непубликувано в Recueil).

19. Писменото производство се провежда изцяло пред Съда.

20. С Определение от 15 ноември 1989 г., Съдът отправя настоящото дело заедно с другите тринадесет дела до Първоинстанционния съд в съответствие с член 14 от Решение на Съвета от 24 октомври 1988 г. за създаване на Първоинстанционния съд на Европейските общности (по-нататък наричано „Решение на Съвета от 24 октомври 1988 г.“).

21. Съгласно член 2, параграф 3 от Решение на Съвета от 24 октомври 1988 г. генерален адвокат се определя от председателят на Първоинстанционния съд.

22. С писмо от 3 май 1990 г. секретарят на Първоинстанционния съд покани страните на неформално съвещание за определяне на правилата за провеждане на устното производство. Съвещанието се състои на 28 юни 1990 г.

23. С писмо от 9 юли 1990 г. секретарят на Първоинстанционния съд иска от страните да представят своите становища относно възможното съединяване на дела T-1/89 - T-4/89 и T-6/89 - T-15/89 за целите на устното производство. Страните нямат никакви възражения по тази точка.

24. С Определение от 25 септември 1990 г. Съдът обединява упоменатите по-горе дела за целите на устното производство поради връзката между тях в съответствие с член 43 от Процедурния правилник, който към този момент се е прилагал *mutatis mutandis* към производствата пред Първоинстанционния съд на основание от член 11, алинея 3 от Решение на Съвета от 24 октомври 1988 г.

25. С Определение от 15 ноември 1990 г. Съдът се произнася по исканията за конфиденциално разглеждане, подадени от ищците по дела Т-2/89, Т-3/89, Т-9/89, Т-11/89, Т-12/89 и Т-13/89, като ги е уважил частично.

26. С писма, подадени в секретариата на Съда между 9 октомври и 29 ноември 1990 г., страните отговарят на въпросите, зададени им от Съда в писмо, изпратено на страните от секретаря на 19 юли 1990 г.

27. В светлината на отговорите, предоставени на своите въпроси, като изслушва доклада на съдията докладчик и като се запознава със становището на генералния адвокат, Съдът взема решение устното производство да бъде открито без превеждане на подготвително разследване.

28. Страните излагат устните си доводи и отговарят на въпросите на Съда в хода на заседанието, проведено на 10 - 15 декември 1990 г.

29. Генералният адвокат представя своето становище по време на заседанието от 10 юли 1991 г.

Искания на страните

30. ICI заявява, че Съдът следва:

i) да отмени Решение на Комисията от 23 април 1986 г. (IV/31.149 - Полипропилен), в частта относно ICI;

ii) да отмени или намали глобата, наложена на ICI;

iii) ако ICI е задължен да плати глобата към настоящия етап без възможност за отлагане на плащането, да постанови Комисията да възстанови на ICI платената изцяло или частично глоба заедно с лихва от 1 % над заемната лихва, определена от банката в Обединеното кралство, посочена в член 4 от Решението;

iv) да осъди Комисията да заплати направените от ICI разноски.

Комисията заявява, че Съдът следва:

i) да отхвърли иска;

ii) да осъди ищеца да заплати съдебните разноски.

По същество на спора

31. Съдът счита за необходимо на първо място да проучи посочените от ищеца основания за обжалване, свързани с заявеното нарушаване на правото му на защита от страна на Комисията, доколкото (1) Комисията не е представила на ищеца документите, въз основа на които е постановила Решението, (2) Комисията не е представила на ищеца доклада на служителя по изслушването, и (3) Комисията е направила прибързани и предубедени заключения. На второ място Съдът възнамерява да разгледа основанията за обжалване, свързани с доказване на

нарушението относно (1) фактическите констатации на Комисията, и (2) прилагането на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО към тези факти, доколкото се твърди, че Комисията (А) не е определила правилно нарушението, (Б) не е преценила правилно антиконкурентната цел и резултат или (В) не е преценила правилно въздействието върху търговията между държавите-членки. На трето място, Съдът ще разгледа основанията за обжалване, които произтичат от доводите на решението, и на четвърто място Съдът ще разгледа основанията за обжалване, свързани с определянето на глобата, доколкото ищецът твърди, че (1) е изтекла частична давност, (2) размерът на глобата не съответства на продължителността на заявеното нарушение, и (3) размерът на глобата не съответства на тежестта на заявеното нарушение.

Относно правото на защита

1. Не представяне на документи при нотифициране на възраженията

32. Ищецът твърди, че когато Комисията го е нотифицирала за възраженията, тя не му е изпратила 14 документа или пакета от документи, въз основа на които е взела решението, както и по този начин Комисията е направила невъзможно ищецът да се запознае със съдържанието на документите. Споменатите документи се състоят от документи, изети от помещенията на ICI, които се отнасят до обмяна на информация за доставки от френските производители и прилагането на квоти на френския пазар през 1979 г. (решение, точка 15, буква з)); документ, за който се твърди, че е намерен в помещенията на Solvay с дата 6 декември 1977 г. (решение, точка 16, предпоследен параграф); два протокола от вътрешни срещи на Shell, проведени на 5 юли и 12 септември 1979 г. (решение, точки 29 и 31); вътрешен документ на Solvay, който сравнява „достигнати цени“ за м. октомври и м. ноември 1980 г. със „списък на цени“ за м. януари 1981 г. (решение, точка 32); напомнящо писмо, изпратено от Solvay на неговите търговски отдели на 17 юли 1982 г. (решение, точка 35); документ на Shell, свързан с определянето на ценова цел на 1 ноември 1981 г. (решение, точка 36, алинея 1); бележка на Hercules, която показва, че през м. декември 1981 г., индикативната цена е преразгледана и намалена (решение, точка 36, параграф 2); вътрешна бележка на Hoechst от 6 юни 1983 г., която определя минимална цена от 1 юли същата година и телекс на Linz от 8 юни 1983 г. (решение, точка 49); два документа на Shell, озаглавени „ПП 3. Европа - ценообразуване“ и „доклад за качеството на пазара“ (решение, точка 49); вътрешна бележка на АТО от 28 септември 1983 г. (решение, точка 51) и на последно място, план, свързан с първото тримесечие на 1983 г., намерен в помещенията на Shell (решение, точка 63, параграф 3, и точка 64).

33. Комисията твърди, че документите, упоменати в точки 15, 32 или 35 от решението, са представени на ищеца в хода на процедурата за достъп до делото. Телексното съобщение от 8 юни 1983 г. е представено като допълнение 31 към писмото от 29 март 1985 г. В изключително ограничен брой случаи, Комисията приема, че документите съдържат чувствителна бизнес информация за конкретен производител и затова не позволява достъп до тези документи на другите производители. Комисията стига до заключението, че нито един от документите, цитирани от ищеца, в никакъв случай не е съществен по делото, защото тези документи или не засягат ICI, или просто потвърждават други документи.

Всъщност, ищецът не се е опитал да обясни по какъв начин неговото право на защита е нарушено чрез не представянето на въпросните документи.

34. Съдът отбелязва, че съгласно съдебната практика на Съда, от съществено значение са не документите като такива, а заключенията, които Комисията е направила въз основа на тези документи, и, ако тези документи не са упоменати в изложението на възраженията, съответното предприятие има право да приеме, че те не са от съществено значение по конкретното дело. Като не нотифицира дадено предприятие, че определени документи ще бъдат използвани в решението, Комисията възпрепятства това предприятие от възможността да представи навреме позицията си относно доказателствената стойност на тези документи. Следователно, тези документи не могат да бъдат приети като допустими доказателства по отношение на съответното предприятие (Решение от 25 октомври 1983 г., AEG-Telefunken AG срещу Комисията, параграф 27, 107/82, Recueil, стр. 3151, и от 3 юли 1991 г. AKZO Chemie срещу Комисията параграф 21, Ц-62/86, Recueil, стр. I-3359,).

35. В конкретния случай, единствено документите, упоменати в основното или специалните изложения на възраженията или в писмото от 29 март 1985 г., или приложените към тях без да са изрично упоменати, могат да бъдат приети за допустими доказателства срещу ищеца по настоящото дело. Относно документите, приложени към изложенията на възраженията, но не упоменати в тях, те могат да бъдат използвани в решението срещу ищеца, само ако ищецът е могъл основателно въз основа на изложенията на възраженията да достигне до изводите, които Комисията е възнамерявала да изведе въз основа на тези документи.

36. Следователно, от документите, упоменати от ищеца, само телекса на Linz от 8 юни 1983 г. може да бъде използван като доказателство срещу ищеца, тъй като е упоменат в писмото от 29 март 1985 г., като представлява допълнение Linz 31. Другите документи, отправени от ищеца, не могат да бъдат приети като допустими доказателства срещу ищеца по настоящото дело.

37. Въпросът дали последно упоменатите документи представляват достатъчно доказателство в подкрепа на фактическите констатации, направени от Комисията срещу ищеца в решението, следва да бъде разгледан от Съда при преценката дали констатациите са обосновани.

2. Не представяне на доклада на служителят по изслушването

38. Ищецът твърди, че докладът на служителя по изслушването не му е предоставен, въпреки че е отправил подобно искане до Комисията. Ищецът подчертава, че е поискал от Съда съгласно член 91 от Процедурния правилник да нареди на Комисията да представи този доклад, в който според ищеца служителят по изслушването признава за съществуването на силна конкуренция на пазара. Ищецът е наясно, че искането е отхвърлено с Определение на Съда от 11 декември 1986 г. (Дело 212/86 R ICI срещу Комисията, непубликувано в Recueil, параграфи 5 - 8), но въпреки това иска от Първоинстанционния съд да постанови представянето на този доклад или поне да го вземе под внимание поради уязвимостта на доводите на Комисията по съществуването на спора.

39. Комисията разглежда упоменатото по-горе определение, което Съдът е постановил по Дело 212/86 R (параграф 7), като основание за отказа си да представи доклада на служителя по изслушването. Комисията счита, че не са налице причини за отмяна на определението.

40. Съдът приема, че правото на защита не предполага предприятията, които участват в производство по член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО, да коментират доклада на служителя по изслушването, който е изцяло вътрешен документ на Комисията. По този въпрос Съдът е приел, че докладът на служителя по изслушването по своята същност е становище на Комисията, което не я обвързва и следователно не представлява решаващ фактор, който следва да бъде отчетен от Съда на Общността при упражняване на съдебен контрол (Определение от 11 декември 1986 г. по дело 212/86 R, цитирано по-горе, параграфи 5 - 8). Правото на защита е гарантирано в достатъчна степен от юридическа гледна точка, ако различните органи, които вземат окончателното решение, са информирани надлежно за доводите на предприятията в отговор на изпратените им възражения от Комисията и доказателствата, представени от Комисията в подкрепа на тези възражения (Решение на Съда от 9 ноември 1983 г., по дело 322/81 *Nederlandsche Banden-Industrie-Michelin NV* срещу Комисията, 1983г., параграф 7, *Recueil*, стр. 3461).

41. В това отношение следва да се подчертае, че целта на доклада на служителя по изслушването не е нито да допълва или поправя доводите на предприятията, нито да излага нови възражения или представя нови доказателства срещу предприятията, а само да изрази становището на служител на Комисията при вземане на решение от Комисията. Следователно, на първо място, гарантирането на правото на защита не дава право предприятията да изискват представяне на доклада на служителя по изслушването, за да могат да го коментират (вж. Решението на Съда от 17 януари 1984 г., *VBVB* и *VBBB* срещу Комисията, параграф 25, 43/82 и 63/82, *Recueil*, стр. 19) и, на второ място, няма причина настоящият съд да постанови представянето на този доклад от Комисията.

42. Следователно, това основание за обжалване се отхвърля.

3. Прибързаност и предубеденост на решението

43. Ищецът твърди, че Комисията не е изпълнила задълженията си, наложени Ж от съдебната практика на Съда и от собствените Ж възгледи (Решение на Съда по дело 86/82 *Hasselblad (GB) Limited* срещу Комисията, 1984 г., *Recueil*, стр. 883, становище на страници 914 и 915, и параграф 45 от петнадесетия доклад на Комисията по политиката за защита на конкуренцията), като не е подхожда към въпроса непредубедено, въпреки че е смекчила позицията си до известна степен след представянето на възраженията на ICI и неговото изслушване. В резултат от това прибързано решение Комисията е стигнала до извода, че нарушенията се характеризират с „най-голяма тежест“, наложила е толкова голяма глоба, и въпреки противоречивото становище на служителя по изслушването, е отказала да признае съществуването на силна конкуренция на пазара през разглеждания период и пълната липса на въздействие върху пазара особено върху цените на договореностите, постигнати между производителите. По този начин, Комисията

е показала, че е решена да не допусне предубедените Ж възгледи да бъдат повлияни от подробните доказателства, изследвания и доклади на експерти.

44. Комисията твърди, че не може да бъде обвинявана в предубеденост по случая, тъй като позицията, приета в решението, е обоснована и до нея е достигнато, след като са взети предвид доводите на страните. По този начин, в конкретното дело Комисията е убедена от големия брой доказателства, които не съответстват на довода на ищеца, че е съществувала „силна конкуренция“.

45. Съдът счита, че въпросът дали Комисията е взела прибързано решение въз основа на предубедени възгледи не може да се разглежда отделно от въпроса фактическите констатации на Комисията в решението са подкрепени от представените от нея доказателства. Тъй като това е въпрос по същество, свързан с доказване на нарушението, трябва да бъде разгледан на по-късен етап заедно с другите въпроси, свързани с доказване на нарушението.

Относно доказване на нарушението

46. Съгласно решението (точка 80, параграф 1) от 1977 г. нататък производителите на полипропилен, доставчици в ЕИО, са страна по цял комплекс от схеми, договорености и мерки, взети в рамките на система от редовни срещи и постоянни контакти. В решението се допълва (точка 80, параграф 2), че цялостният план на производителите е да се срещат и постигат споразумения по специфични въпроси.

47. Следователно, на първо място трябва да се провери дали Комисията е обосновала в достатъчна степен фактическите си констатации относно: (А) споразумението за минимални цени и срещата на Европейската сдружение по текстилни полиолефини („ЕАТР“) от 22 ноември 1977 г., (Б) системата от редовни срещи, (В) ценовите инициативи, (Г) мерките за улесняване прилагането на ценовите инициативи, и (Д) определянето на целеви тонажи и квоти, като се вземат предвид: а) оспорваното решение и б) доводите на страните, преди да продължи с в) произнасянето по тях. Впоследствие ще е необходимо да разгледа прилагането на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО към тези факти.

1. Установяване на факт

А. Споразумението за минимални цени и срещата на ЕАТР от 22 ноември 1977 г.

а) Оспорваното решение

48. В решението (точка 16, параграфи 1, 2 и 3; вж. също точка 67, параграф 1) се посочва, че през 1977 г., след като в Западна Европа са се появили седем нови производителя, установените производители са започнали разговори за значително намаляване на равнища на цените и свързаните с тях разходи. Като част от тези обсъждания, основните производители - Monte, Hoechst, ICI и Shell, приемат „споразумение за минимални цени“, което е трябвало да започне да се прилага от м. август 1977 г. Първоначалните договорености не са включвали контрол върху тонажите, но ако споразумението е успешно, за 1978 г. се предвижда въвеждането на такъв контрол. Споразумението трябва да се прилага за първоначален период от четири месеца, като подробности от него са съобщени

на други производители, включително Hercules, чийто маркетинг директор е отбелязал като минимална цена за основните видове за всяка държава-членка пазарна цена от 1,25 DEM/kg за лико.

49. Съгласно решението (точка 16, параграф 5), ICI и Shell признават за наличието на контакти с други производители относно начините за контрол на намаляването на цената. Според ICI може да бъде предложено равнище на цените, под което цените да не могат да намаляват. ICI и Shell потвърждават, че обсъжданията не са ограничени само до „голямата четворка“. Не могат да бъдат установени точни подробности за действието на споразумението за минималните цени. Но до м. ноември 1977 г., когато се съобщава, че цените на ликото са понижени до приблизително 1,00 DEM/kg, Monte обявява увеличение до 1,30 DEM/kg, което е трябвало да влезе в сила от 1 декември, а на 25 ноември търговската преса е цитирала подкрепата на другите три основни производителя за увеличението, като те са планирали подобни увеличения от същата дата или по-късно през м. декември.

50. Съгласно решението (точка 17, параграфи 1 и 2), по това време започва да действа система от редовни срещи на производителите на полипропилен. ICI твърди, че не са провеждани срещи по-рано от м. декември 1977 г., но признава, че контакти между производителите има преди тази дата, най-вероятно по телефон и на основа *ad hoc*. Shell споменава, че неговите изпълнителни директори „може да са имали обсъждания за цената с Monte през м. ноември 1977 г. и Monte може да предложат възможността за увеличение на цените и може да поискат мнението (на Shell) за подобно увеличение“. В точка 17, параграф 3 от решението се казва, че, макар да няма преки доказателства за групови срещи за определяне на цените преди м. декември 1977 г., производителите се информират на срещи с търговското сдружение на потребителите, ЕАТР, проведена през м. май и м. ноември 1977 г., за осъзнатата необходимост от предприемане на общи действия за подобряване на ценовите равнища. През м. май 1977 г. Hercules подчертава, че „традиционните промишлени лидери“ трябва да поемат инициативата, докато Hoechst посочва разбирането си, че цените трябва да се повишат с 30 - 40 %.

51. В този контекст е направено жалбата срещу ищеца (решение, точка 17, параграф 4; точка 78, параграф 3; и точка 104, параграф 2), че подобно на Hercules, Hoechst, Linz, Rhône-Poulenc, Saga и Solvay, заявява подкрепата си за известието, направено от Monte в статия, публикувана в търговската преса (European Chemical News, по-нататък наричани ECN) на 18 ноември 1977 г., за повишаване на цената на ликото на 1,30 DEM/kg от 1 декември. Различните изказвания, направени на срещата на ЕАТР, проведена на 22 ноември 1977 г., отразени в протокол, показват, че нивото от 1,30 DEM/kg, определено от Monte е прието от другите производители като обща „цел“ за промишлеността.

б) Доводи на страните

52. Ищецът поддържа, че макар производителите да имат контакти по телефон през 1977 г., те нямат за резултат истинско споразумение, тъй като, ако това е вярно, страните биха опитали да го приложат. Но в този случай контактите нямат въздействие върху пазара, тъй като минималната цена не е постигната. Документът, на който Комисията се позовава в това отношение, а именно

ръкописна бележка на маркетинговия директор на Hercules (основно изложение на възраженията, допълнение 2), е неясен.

53. Ищецът също подчертава, че срещите на ЕАТР по никакъв начин не могат да очертаят рамката за прилагане на това споразумение, доколкото тези срещи са провеждани по искане на промишлени клиенти, които искат да бъдат информирани, по-специално, за движението на цените в недалечно бъдеще и следователно е несъстоятелно да се твърди, че те са форум, на който производителите представят общата си позиция пред своите клиенти.

54. Комисията посочва, че заключението Ж за постигане на споразумение за минималните цени между „голямата четворка“ през 1977 г. се основава на ръкописна бележка на маркетинговия директор на Hercules. Съществуването на това споразумение се доказва от няколко документа и доказателства: на първо място, от отговорите на Shell и ICI на изложението на възраженията, в които те признават, че производителите са в контакти помежду си с цел постигане на решение как да бъде спряно намалението на цените, и в случая на ICI, че „може би са предложени“ минимални ценови равнища; на второ място, от съобщението на Monte, публикувано в ECN, за увеличение на цените, като достига равнище, близко до минималната цена (основно изложение на възраженията, допълнение 3); и на трето място от едновременната подкрепа на другите три „големи“ и други шест производителя, изразена на срещата на ЕАТР на 22 ноември 1977 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 6).

в) Доводи на Съда

55. Първият въпрос е дали ищецът е подкрепил споразумението за минимални цени, което Комисията твърди, че е сключено в средата на 1977 г., а вторият въпрос е дали ищецът е участвал във определянето на индикативната цена от 1,30 DEM/kg за 1 декември 1977 г.

56. По отношение на първия въпрос, Съдът отбелязва, че в отговора си на изложението на възраженията ищецът признава, че в средата на 1977 г.

„The producers were faced with the inevitable prospect of heavy losses. In the light of this, producers may well have made contact with each other to see what could be done to halt the slide in prices and suggested a price level below which prices should not be allowed to fall if the burden of losses was to be stemmed. This would almost certainly have been done by telephone discussions between producers since there were not then in existence the various meetings of producers of the kind that started at the end of 1977....”,

(„производителите са изправени пред неизбежната перспектива от тежки загуби. С оглед на това производителите може би са се свързали помежду си относно възможните действия за спиране намаляването на цените и са обменяли предложения за равнища на цените, под което цените е забранено да се намалят, за да се противодейства на тенденцията за натрупване на загуби. Това най-вероятно е ставало чрез телефонни разговори между производителите, тъй като по това време не са съществували различните срещи между производителите, подобни на тези, започнали в края на 1977 г. ...“.)

Съдът също отбелязва, че ищецът отрича тези обсъждания да са довели до постигането на споразумение, ограничено само до „голямата четворка“:

„ The ICI employees are certain that there was no agreement or arrangement between the four named producers in mid-1977 to the exclusion of the other producers. If there had been discussions on 'floor priees' at that time as the note (of Hercules) appears to suggest then it is most unlikely that any such discussions would have been confined only to the four main producers but would have also included most of the polypropylene producers.”

(„служителите на ICI са убедени, че няма споразумение или договореност между четирите упоменати производителя в средата на 1977 г., което изключва другите производители. Ако по това време има разговори за „минимални цени“, както предполага бележката (на Hercules), тогава е невъзможно подобни обсъждания да са ограничени само до четирите основни производителя, а включват повечето от производителите на полипропилен“.)

57. В контекста на тези обстоятелства трябва да се разгледа бележката, написана от маркетинговия директор на Hercules (основно изложение на възраженията, допълнение 2), в която Комисията открива израз на обща цел на „голямата четворка“. В бележката се казва следното:

(„Major producers hâve made agreement (Mont., Hoechst, Shell, ICI) 1. No tonnage control; 2. System floor priées — DOM less for importers; 3. Floor priées from July 1. definitely Aug. 1st when présent contracts expire; 4. Importers restrict to 20 % for 1 000 tonnes; 5. Floor priées for 4 month period only — alternative is for existing; 6. Com.(panies) to meet Oct. to review progress; 7. Subject (of thé) scheme working — Tonnage restrictions would operate next year. „)

„Големите производители са постигнали споразумение (Monte, Hoechst, Shell, ICI) относно: 1. Без контрол на тонажите; 2. Система от минимални цени - DOM по малко за вносителите; 3. Минимални цени от 1 юли. Със сигурност от 1 август, когато изтича срокът на действие на настоящите договори; 4. Вносителите са ограничени до 20 % за 1000 тона; 5. Минимални цени само за четиримесечен период - възможност за съществуващите; 6. Дружествата да се срещнат през м. октомври да разгледат напредъка; 7. Предмет на работещата схема - ограничения на тонажа се въвеждат от следващата година.“ (Следва списък на цени за три вида полипропилен в четири национални валути, включително 1,25 DEM/kg за лико).

58. Като има предвид, че ищецът не отрича изрично, че е постигнато споразумение за минимални цени, а само факта, че споразумението се ограничава единствено до „голямата четворка“, както и не представянето на доказателства, които да оборят заключенията на Комисията, направени въз основа на бележката на маркетинговия директор на Hercules, както и признанието на ищеца, че по това време производителите са обсъждали равнища на цените, под които да не се намалят цените, Съдът приема, че между няколко производителя, включително ищеца, се е формирала обща цел за определянето на минимални цени, като не е необходимо да се установява дали производители извън „голямата четворка“ са се съгласили за тези цени.

59. Фактът, че договорените минимални цени не са могли да бъдат постигнати не доказва, че ищецът не е страна по споразумение за определяне на цените, тъй като Съдът счита, че дори ако този факт се приеме за установен, това би показало най-много, че минималните цени не са приложени. Но в решението (точка 16, последен параграф) далеч не се твърди, че минималните цени са постигнати, а се казва, че цените на ликото са намалели до около 1,00 DEM/kg през м. ноември 1977 г.

60. Вторият въпрос е дали, като има предвид контактите между определени производители през 1977 г. и определянето на минимални цени от някои от тях, изказванията, направени от ищеца и други производители на срещата на ЕАТР на 22 ноември 1977 г., представляват израз на общата цел между тях за индикативна цена от 1,30 DEM/kg за 1 декември 1977 г.

61. Съдът приема, че това наистина е установено. На срещата на ЕАТР на 27 май 1977 г. ищецът заявява, след като Hercules е предложил традиционните промишлени „лидери“ да въведат ред в хаоса, обхванал пазара, ICI „би подкрепил всяко движение, при условие че открие разумна компенсация за себе си в бъдеще“ (основно изложение на възражения, допълнение 5). В средата на 1977 г. е определена минимална цена от 1,25 DEM/kg най-малко от „голямата четворка“, като Hercules е информиран за това. На срещата на ЕАТР на 22 ноември 1977 г., ищецът заявява следното:

„We will seek every opportunity to increase our polymer prices and do earnestly request your support in this. The announcement by Montedison last Friday in European Chemical News shows that there is an upward movement in prices already and we support Montedison in this. I do not have specific details of what we propose but we will be informing our customers very shortly. Our aim longer term is for DM 1,60 per kilo.”

(„Ние ще се опитаме да използваме всяка възможност за увеличаване на нашите цени на полимерите и искрено желаем вашата подкрепа за това. Съобщението на Montedison от последния петък, публикувано в European Chemical News, показва, че вече е налице движение на цените нагоре и ние подкрепяме Montedison в това начинание. Не разполагам със специална информация какво предлагаме, но ще информираме клиентите си в най-скоро време. Нашата основна дългосрочна цел е 1,60 DEM/kg“) (основно изложение на възраженията, допълнение б).

На срещата от 26 май 1978 г. производителите разглеждат резултатите от предходната среща и ищецът заявява следното:

„ICI is very disappointed that the price levels and stability discussed in Paris (on 22 November 1977) have not been achieved, because I think they would have been beneficial to the industry as a whole“ (main statement of objections, Appendix 7).

(ICI е много разочарован, че равнищата на цените и стабилността, обсъждани в Париж (на 22 ноември 1977 г.), не са постигнати, защото аз мисля, че те биха благоприятни за цялата промишленост“) (основно изложение на възраженията, допълнение 7).

62. Организираното присъствие на клиенти на различните срещи на ЕАТР не разколебава заключенията по-горе, тъй като целта на изявленията, направени на срещите, е клиентите да бъдат убедени относно необходимостта от увеличаване на цените и неизбежния характер на обявените увеличения.

63. Следователно, Комисията установява достатъчно обосновано, че на първо място ищецът е един от производителите, формирали обща цел относно минималните цени в средата на 1977 г. и на второ място в подкрепа на тази цел ищецът прави изявления на срещата на ЕАТР на 22 ноември 1977 г., които също изразяват общата цел между ищеца и другите производители за определяне на индикативна цена от 1,30 DEM/kg от 1 декември 1977 г.

Б. Системата от редовни срещи

а) Оспорваното решение

64. В решението (точка 17) се отбелязва, че системата от редовни срещи на производителите на полипропилен започва да действа около края на м. ноември 1977 г. В решението също се изтъква твърдението на ICI, че срещите са започнали през м. декември 1977 г. (тоест след съобщението на Monte), но се признава, че между производителите има контакти и преди тази дата.

65. Съгласно решението (точка 18, параграф 1), най-малко шест срещи са проведени през 1978 г. между старши мениджъри, отговорни за цялостното ръководство и развитие на дейността, свързана с полипропилен на някои от производителите („ръководители“). Скоро системата се доразвива и включва срещи на по-нискостоящи мениджъри, които притежават по-подробни познания за пазара („експерти“) (отговор на ICI на искането за информация съгласно член 11 от Регламент № 17; основно изложение на възраженията, допълнение 8). В решението се твърди, че ищецът е редовен участник на тези срещи до м. септември 1983 г. и поема тяхното председателство от средата на 1982 г., отговорност, която приема, при условие че производителите положат порешителни усилия за повишаване на цените преди края на същата година (точка 18, параграф 3 и точка 19, параграф 2).

66. В точка 21 от решението се отбелязва, че целите на тези срещи са, по-специално, определяне на индикативни цени и обеми на продажби и въвеждане на контрол за спазването им от страна на производителите.

67. Съгласно решението (точка 68, параграфи 2 и 3), в края на 1982 г. „голямата четворка“ започва да провежда срещи в тесен кръг един ден преди срещите на ръководителите. Тези т. нар. „предварителни срещи“ са форум, на който четирите големи производителя са могли да съгласуват обща позиция помежду си преди разширените срещи с цел насърчаване на действия, насочени към ценова стабилност чрез приемане на общ подход. ICI признава, че обсъжданите въпроси на предварителните срещи са същите като тези от последващите срещи на ръководителите, но Shell отрича, че срещите на „голямата четворка“ по някакъв начин са подготвителни на разширените срещи или са свързани с координиране на обща позиция преди следващата среща. Но в решението се посочва, че

протоколите от тези срещи (от м. октомври 1982 г. и м. май 1983 г.) опровергават твърдението на Shell.

б) Доводи на страните

68. Ищецът не отрича участието си в срещите, които Комисията твърди, че са се провеждали, но счита, че Комисията преувеличава тяхното значение. Ищецът заявява, че срещите са малко на брой и нередовни, както и че доказателствената стойност на записките от тези срещи е съмнителна, тъй като записките са изготвяни след срещите въз основа на лични бележки и сравнения.

69. Относно целта на срещите ищецът подчертава, че срещите рядко са завършвали с истинско споразумение и във всеки случай е липсвал задължения за прилагане на подобно споразумение. Нещо повече споразуменията не са систематични и инициативите за цени и обеми на продажби са случайни. На последно място ищецът подчертава, че също така има обсъждания и по въпроси, различни от обмяна на мнения за цени и обеми на продажби, като например относно анализ на пазара чрез системата за обмяна на данни Fides, които Комисията не споменава.

70. Ищецът заявява, че Комисията надценява ролята на ищеца, като поема председателството на тези срещи след средата на 1982 г, доколкото очевидно активната му роля е представлявала само изпълнение на административна функция, която не е свързана с поемането на конкретна отговорност. Ищецът допълва, че Комисията също преувеличава значението на някои срещи между „голямата четворка“.

71. Комисията отбелязва, че участието на ICI в срещите на картела е очевидно от отговора на ищеца на искането за информация (основно изложение на възраженията, допълнение 8), което посочва в приложение 1 всички срещи на ръководителите и експертите, на които ICI е присъствал (общо 54 срещи са проведени през м. януари 1980 г. - м. септември 1983 г.). Към тези срещи се добавя и срещата на 26 и 27 септември 1979 г., на която ICI признава, в съществената част от отговора си, че е участвал, и срещата от 10 март 1982 г., за която Комисията разполага с бележка от Hercules (основно изложение на възраженията, допълнение 23) и твърди, че има писмена бележка, изготвена от ICI.

72. Комисията отбелязва, че записките от срещите, проведени през 13 май - 2 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнения 24 - 26 и 28 - 33) показват, че срещите са форум за обсъждания и постигане на споразумения между производителите, срещите са организирани предварително, производителите е трябвало да изпълняват мерките, съгласувани на срещите и срещите са провеждани като част от действаща система.

73. Комисията твърди, че записките от срещите от 20 август, 6 октомври, 2 ноември и 21 декември 1982 г. и вътрешна записка на ICI (основно изложение на възраженията, допълнения 28, 31, 32, 34 и 35) доказват водещата роля на ICI по време на тези срещи и в картела.

74. Като се позовава на точки 67 и 68 от решението, Комисията приема, че като член на „клуба“ на „голямата четворка“, ICI носи специална отговорност за извършените нарушения. Ролята му в това качество е видна от множество документи (основно изложение на възраженията, допълнения 8, 9, 19, 64, 87, 94 - 100), повечето от които свидетелстват за обсъжданията между „голямата четворка“.

в) Съображения на Съда

75. Съдът отбелязва, че ищецът не отрича участието си в срещите, за които Комисията твърди в решението, че са проведени. Но ищецът отрича значението и целта на тези срещи.

76. В това отношение, Съдът счита, че Комисията основателно е направила извода въз основа на информацията, предоставена от ищеца в отговор на искането за информация (основно изложение на възраженията, допълнение 8) и доказана от множество записки от срещи (вж. основно изложение на възраженията, допълнения 12, 17 и 23 - 34), че целта на срещите е, по-специално, определянето на индикативни цени и обеми на продажби. В действителност, отговорът съдържа следните откъси:

„Generally speaking however, the concept of recommending „Target Prices” was developed during the early meetings which took place in 1978; „Target prices” for the basic grade of each principal category of polypropylene as proposed by producers from time to time since 1 January 1979 are set forth in Schedule...”;

(„В общи линии все пак идеята за препоръчване на „индикативни цени“ бе развита по време на първите срещи, които се състояха през 1978 г.“; „Индикативните цени“ за основния вид от всяка най-важна категория полипропилен, предложени понякога от производителите от 1 януари 1979 г., са описани в таблица...);

и

„A number of proposals for the volume of individual producers were discussed at meetings.”

(„На срещите бяха обсъждани множество предложения за обемите на отделните производители.“)

77. Относно доказателствената стойност на записките от срещите във връзка с целта на срещите, трябва да се отбележи, че съдържанието на тези записки се потвърждава от различни документи, като например множество таблици за обемите на продажби на всеки производител, някои от които са намерени в помещенията на ищеца и за ценовите указания, които напълно съответстват като размер и дата за въвеждане на индикативните цени, упоменати в записките от срещите. По същия начин отговорите на различните производители на исканията за информация, отправени до тях от Комисията, потвърждават цялостното съдържание на тези записки.

78. Следователно, Комисията основателно е приела, че записките от срещите, намерени в помещенията на ICI, отразяват сравнително обективно случилото се на срещите, които са председателствани от различни служители на ICI, което е увеличило необходимостта те да информират тези служители на ICI, които не са присъствали на конкретни срещи за резултатите от срещите, като изготвят записки от тези срещи.

79. Относно допълнителните отбелязвания и сравнения, правени върху записките за собствено ползване от техните автори, трябва да се отбележи, че тези допълнения, ако се допусне, че са доказани, са правени по необходимост в хода на срещите и не са променили значението на записките. По-специално, сравненията с други записки от срещи, като тези от срещите, състояли се м. септември - м. ноември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнения 30 - 32), трябва, ако се добавени впоследствие, да се основават на цифри, предоставени от другите производители или по време на самите срещи, или преди срещите.

80. В допълнение, като обяснява организацията на срещите на маркетинговите експерти и на срещите на ръководителите от края на 1978 г. или началото на 1979 г., отговорът на ICI на искането за информация разкрива, че разговорите за определяне на индикативни цени и обеми на продажби са ставали все по-конкретни и точни, докато през 1978 г. ръководителите са се ограничавали до разработване на същинската идея за индикативните цени.

81. Освен откъсите, посочени по-горе, в отговора на ICI на искането за информация се съдържат следните изявления: „само срещите на ръководителите и експертите са провеждани ежемесечно“. От този отговор, както и от сходната същност и цел на срещите, Комисията напълно основателно достига до извода, че срещите са част от система от редовни срещи.

82. Конкретната роля на ищеца в срещите от м. август 1982 г. е видна на първо място от записката от първата среща, проведена под неговото председателство (основно изложение на възраженията, допълнение 28), в която се казва следното:

„This was the first bosses' meeting under the new arrangements. It was stressed that acceptance of responsibility for leading the group was conditional on seeing real progress on prices before the end of the year. The ground rules were:

(a) Apart from the well known exceptions all companies should participate.

(b) The level of participation had to be right i. e. individuals had to be capable of committing their companies.

(c) Companies had to give the highest priority to making progress by making available the right amount of effort/time

(d) Accept + agree a control system on market shares to be ready for use by the beginning of 1983.

In order to overcome the current lack of trust and confidence it was stressed that companies should only commit themselves when they knew they could deliver. If after

agreeing to a particular course of action a company found the consequences too onerous they should at least wait to the next meeting/call for an extraordinary meeting before abandoning the planned action.”

(„Това беше първата среща на ръководителите съгласно новите договорености. Беше подчертано, че приемането на председателството на групата е условие от напредъка във връзка с цените преди края на годината. Основните правила бяха :

- а) Извън добре известните изключения, всички дружества трябва да присъстват.
- б) Равнището на участие трябва да е правилно, т.е. лицата да имат правомощия да задължават дружествата си.
- в) Дружествата трябва да отдават най-висок приоритет за напредъка на срещите, като отделят достатъчно усилие/време.
- г) Приемане + съгласие за система за контрол на пазарните дялове, която да е готова за въвеждане до началото на 1983 г.

За да се преодолее сегашната липса на доверие и сигурност, беше изтъкнато, че дружествата следва да поемат ангажимент, само когато знаят, че могат да го изпълнят. Ако след постигането на съгласие относно конкретно действие, някое дружество установи, че за него последиците от това споразумение са прекалено тежки, дружеството трябва да изчака най-малко до следващото заседание/ свикване на извънредно заседание преди да се откаже от планираното действие.”)

83. Като председател на срещите, ищецът е предприел множество инициативи, по-специално, във връзка с определянето на цели и обеми на продажби. Така например, през м. декември 1982 г. ищецът започва двустранни разговори с различни производители (основно изложение на възраженията, допълнения 74 - 84) с цел определяне на квоти за 1983 г., като ги обобщава (основно изложение на възраженията, допълнения 85 - 87) и предлага квотни схеми (основно изложение на възраженията, допълнения 70 и 84).

84. Относно конкретната роля на „голямата четворка“ в системата от срещи, трябва да се отбележи, че ICI не отрича, че между „голямата четворка“ са проведени срещи на 15 юни 1981 г. в отсъствието на Hoechst, на 13 октомври и 20 декември 1982 г., и на 12 януари, 15 февруари, 13 април, 19 май и 22 август 1983 г. (решение, таблица 5 и основно изложение на възраженията, допълнение 64).

85. След м. декември 1982 г. тези срещи на „голямата четворка“ са проведени в деня преди срещите на ръководителите, като конкретната им цел е определяне на мерки, които могат да предприемат заедно, за повишаване на цените, както е видно от кратката записка, изготвена от служител на ICI с цел информиране на неговите колеги за резултатите от предварителната среща от 19 май 1983 г., на която присъстват всички от „голямата четворка“ (основно изложение на възраженията, допълнение 101). Тази записка споменава предложение, което трябва да се направи на срещата на ръководителите на 20 май. По отношение на тази записка ICI заявява в отговора си на искането за информация :

„A meeting of the „Big Four” which had taken place on 19 May 1983 immediately prior to a „Bosses” meeting held on 20 May. The „Big Four Pre-meeting” took place in Barcelona. (...) the outcome of the meeting was a proposal for a „Target Price” for raffia of DM 1.85/kg with effect from 1 July 1983.”

(„Среща на „голямата четворка“, която е проведена на 19 май 1983 г., непосредствено преди срещата на ръководителите, състояла се на 20 май. Предварителната среща на „голямата четворка“ е проведена в Барселона. (...) Резултатът от срещата е предложение за „индикативна цена“ за лико от 1,85 DEM/kg, считано от 1 юли 1983 г.“)

Трябва да се отбележи също, че в записката от срещата на експертите на 1 юни 1983 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 40) се казва следното:

„присъстващите препотвърдиха пълно ангажиране с увеличението до 1,85, което трябва да бъде постигнато до 1 юли. Беше съобщено, че Shell се е ангажирал с увеличението и ще обяви първи публично това в ECN.

В упоменатата по-горе кратка записка се казва следното: Shell начело - статия в ECN след две седмици. ICI информиран.“

86. Следователно, Комисията доказва достатъчно обосновано, че ищецът е участвал във всички редовни срещи на производителите на полипропилен, които Комисията твърди, че са проведени между м. декември 1977 г. и м. септември 1983 г., целта на тези срещи е, по-специално, определянето на индикативни цени и обеми на продажби, ищецът е председателствал тези срещи от м. август 1982 г., и тези срещи са част от система.

В. Ценови инициативи

а) Оспорваното решение

87. Съгласно решението (точки 28 - 51) прилагала се система за определяне на индикативни цени чрез ценови инициативи, като могат да бъдат определени шест такива инициативи, първата е с продължителност м. юли - м. декември 1979 г., втората е с продължителност м. януари - м. май 1981 г., третата е с продължителност м. август - м. декември 1981 г., четвъртата е с продължителност м. юни - м. юли 1982 г., петата е с продължителност м. септември - м. ноември 1982 г. и шестата е с продължителност м. юли - м. ноември 1983 г.

88. Относно първата от тези ценови инициативи, Комисията (решение, точка 29) отбелязва, че не разполага с подробни доказателства за провеждането на срещи или предприемането на ценови инициативи през първата половина на 1979 г. Но записка от среща, проведена на 26 и 27 септември 1979 г., показва, че е планирана ценова инициатива с цена за лико от 1,90 DEM/kg, считано от 1 юли и 2,05 DEM/kg, считано от 1 септември. Комисията разполага с ценови указания от определени производители, включително ICI, които показват, че тези производители са наредили на своите търговски отдели да прилагат това ценово равнище или неговата равностойност в национална валута от 1 септември, като в

повечето случаи това е станало преди планираното увеличение на цените да бъде обявено в търговската преса (решение, точка 30).

89. Но доколкото е трудно да се постигне последващо увеличение на цените, производителите решават на срещата си, проведена на 26 и 27 септември 1979 г., да отложат датата на въвеждане на целта с няколко месеца до 1 декември 1979 г., като новият план е да „се задържат“ съществуващите равнища през м. октомври с възможност за еднократно увеличение до 1,90 DEM/kg или 1,95 DEM/kg през м. ноември (решение, точка 31, параграфи 1 и 2).

90. Относно втората ценова инициатива, Комисията, докато признава (в точка 32 от решението), че не са намерени записки от срещи от 1980 г., отбелязва, че през същата година са проведени най-малко седем срещи на производителите (посочва се таблица 3 от решението). Въпреки че в началото на годината производителите са съобщили в търговската преса, че подкрепят значително увеличение на цените през 1980 г., пазарните цени значително са понижават до 1,20 DEM/kg или по-малко, преди да се стабилизират около м. септември същата година. Ценовите указания, дадени от няколко производители - DSM, Hoechst, Linz, Monte, Saga и ICI показват, че за да се възстановят ценовите равнища, са заложени цели за м. декември 1980 г. - м. януари 1981 г., основани на 1,50 DEM/kg за лико, 1,70 DEM/kg за хомополимер и 1,95 - 2,00 DEM/kg за кополимер. Вътрешен документ на Solvay съдържа таблица, която сравнява „постигнатите цени“ за м. октомври и м. ноември 1980 г. с тези, включени в „списък на цени“ за м. януари 1981 г. от 1,50/1,70/2,00 DEM. Първоначалният план е тези равнища да се прилагат от 1 декември 1980 г. (проведена е среща в Цюрих на 13 - 15 октомври), но тази инициатива е отложена за 1 януари 1981 г.

91. В решението (точка 33) се споменава, че ICI е участвал в две срещи през м. януари 1981 г., на които е взето решение увеличението на цената, договорено през м. декември 1980 г., в сила от 1 февруари 1981 г., основано на 1,75 DEM/kg за лико, да бъде проведено на два етапа: целта към 1 февруари трябва да остане на ниво от 1,75 DEM/kg, а от 1 март трябва да бъде въведена „без изключение“ целта от 2,00 DEM/kg. Изготвена е таблица в шест национални валути за индикативните цени за шест основни видове полипропилен, които трябва да бъдат въведени от 1 февруари и 1 март 1981 г.

92. Съгласно решението (точка 34) планираното увеличение до 2,00 DEM/kg, считано от 1 март все пак не е успешно. Производителите променят очакванията си и се надяват да достигнат до м. март ценово равнище от 1,75 DEM/kg. На 25 март 1981 г. в Амстердам е проведена среща на експерти, от която няма запазени документи. Непосредствено след това поне BASF, DSM, ICI, Monte и Shell дават указания за увеличаване на индикативните (или „по списък“) цени до равностойността на 2,15 DEM/kg за лико, считано от 1 май. Hoechst дава подобни указания за 1 май, тоест с около четири седмици по-късно. Някои от производителите предоставят известна гъвкавост на своите търговски отдели да прилагат „минимални“ или „най-ниски“ цени приблизително под договорените цели. През първата половина на 1981 г. има силно възходящо движение на цените, но въпреки че увеличението от 1 май е решително подкрепено от производителите, то не продължава за дълго. До средата на годината

производителите очакват или стабилизиране на ценовите равнища, или дори понижение на цените, тъй като през лятото търсенето намалява.

93. Относно третата ценова инициатива, в решението се отбелязва (точка 35), че Shell и ICI вече са предвидили последваща ценова инициатива за м. септември - м. октомври 1981 г. още през м. юни същата година, когато забавянето в увеличението на цената за първото тримесечие става очевидно. Shell, ICI и Monte се срещат на 15 юни 1981 г., за да обсъдят методи за въвеждане на по-високи цени на пазара. Няколко дни след срещата ICI и Shell едновременно дават инструкции на своите търговски отдели да подготвят пазара за значително увеличение през м. септември, основано на план за повишаване на цената на ликото до 2,30 DEM/kg. На 17 юли 1981 г. Solvay също така напомня на своя търговски отдел за Бенелюкс да предупреди клиентите за значително увеличение на цената, считано от 1 септември, като решението за конкретния размер на увеличението е трябвало да се вземе през последната седмица на м. юли, като за 28 юли 1981 г. е планирана среща на експертите. Първоначалният план за увеличение до 2,30 DEM/kg през м. септември 1981 г. е преразгледан, вероятно по време на същата среща, като планираното равнище за м. август е намалено до 2,00 DEM/kg за лико. Цената за м. септември е трябвало да бъде 2,20 DEM/kg. Ръкописна записка, намерена в помещенията на Hercules, с дата 29 юли 1981 г. (денят след срещата, на която Hercules най-вероятно не е присъствал), изброява тези цени като „официални“ цени за м. август и м. септември и посочва с неразбираеми термини източника на информацията. На 4 август 1981 г. в Женева и на 21 август 1981 г. във Виена се състоят допълнителни срещи. След тяхното провеждане производителите дават нови указания за увеличение на цената до 2,30 DEM/kg от 1 октомври. BASF, DSM, Hoechst, ICI, Monte и Shell дават почти еднакви ценови указания за прилагане през м. септември и м. октомври.

94. Съгласно решението (точка 36) новият план е през м. септември и м. октомври 1981 г. да се достигне до равнище на „базова цена“ 2,20 - 2,30 DEM/kg за лико. Документ на Shell показва, че първоначално е разглеждано последващо увеличение до 2,50 DEM/kg от 1 ноември, но впоследствие това намерение е изоставено. Доклади на различните производители посочват, че през м. септември цените се увеличават и инициативата продължава през м. октомври 1981 г., като достига постигнати пазарни цени от приблизително 2,00 - 2,10 DEM/kg за лико. Записка на Hercules показва, че през м. декември 1981 г. целта от 2,30 DEM/kg е преразгледана и намалена до по-постижимите 2,15 DEM/kg, но също така съобщава, че „общо решение повиши цените до 2,05 DEM/kg, най-близкото някога ниво до публикуваните индикативни цени“. До края на 1981 г. търговската преса дава сведения за пазарни цени на полипропилен като лико 1,95 - 2,10 DEM/kg, което е приблизително с 0,20 DEM по-ниска цена от целите на производителите. Съобщава се също, че производствените мощности са натоварени до „здравословните“ 80 %.

95. Четвъртата ценова инициатива м. юни - м. юли 1982 г. се осъществява, когато търсенето и предлагането на пазара са в равновесие. Решението за инициативата е взето на среща на производителите на 13 май 1982 г. в присъствието на ICI, на която е изготвена подробна таблица на индикативните цени за 1 юни за различните видове полипропилен, изразени в различни национални валути (2,00 DEM/kg за лико) (решение, точки 37, 38 и 39, параграф 1).

96. Срещата от 13 май 1982 г. е последвана от ценови указания на АТО, BASF, Hoechst, Hercules, Hills, ICI, Linz, Monte и Shell, които съответстват с няколко незначителни изключения на индикативните цени, определени на срещата (решение, точка 39, параграф 2). На срещата, проведена на 9 юни 1982 г., производителите обявят само леко повишение на цените.

97. Съгласно решението (параграф 40) ищецът участва в петата ценова инициатива от м. септември - м. ноември 1982 г., решението за която е взето на срещата на 20 - 21 юли 1982 г., с която прави опит да се достигне до цена от 2,00 DEM/kg до 1 септември и 2,10 DEM/kg до 1 октомври.

98. На срещата на 20 август ICI поема председателството на срещите от Monte и по този повод ищецът иска да получи от производителите допълнително „ангажиране“ със значително увеличение до края на годината и постигане на споразумение за контрол на системата от квоти, която да се въведе от началото на 1983 г. За тази цел старши директор от отдела за химикали и пластмаси на ICI се среща няколко пъти с всеки от производителите. Тези срещи са описани в кратка записка, озаглавена „Цел на срещите“, намерена в помещенията на ICI, в която се изброяват множество въпроси, които трябва да бъдат поставени на другите производители, във връзка с тяхното ангажиране с инициативата, която трябва да влезе в сила на 1 септември.

99. След срещите от 20 август и 2 септември 1982 г., АТО, DSM, Hercules, Hoechst, Hills, ICI, Linz, Monte и Shell дават ценови указания в съответствие с индикативната цена, определена по време на тези срещи (решение, точка 43).

100. Съгласно решението (точка 44), на срещата от 21 септември 1982 г., на която ищецът присъства, предприетите мерки за постигане на определените цели са разгледани внимателно и предприятията изразяват общата си подкрепа за предложението за увеличение на цената до 2,10 DEM/kg до м. ноември - м. декември 1982 г. Това увеличение е потвърдено на срещата от 6 октомври 1982 г.

101. След срещата от 6 октомври 1982 г., BASF, DSM, Hercules, Hoechst, Hills, ICI, Linz, Monte, Shell и Saga дават ценови указания, които прилагат решението за увеличение на цената (решение, точка 44, параграф 2).

102. Подобно на АТО, BASF, DSM, Hercules, Hoechst, Hills, Linz, Monte и Saga, ищецът предоставя на Комисията ценовите си указания, дадени на местните търговски отдели, които не само съвпадат помежду си като размер и време, но са сходни с таблицата за индикативна цена, изготвена от ICI по време на срещата на експертите, проведена на 2 септември 1982 г. (решение, точка 45, параграф 2).

103. Съгласно решението (точка 46, параграф 2), на срещата през м. декември 1982 г. е постигнато споразумение равнището за м. ноември - м. декември да бъде установено до края на м. януари 1983 г.

104. На последно място, съгласно решението (точка 47) ищецът участва в шестата ценова инициатива от м. юли - м. ноември 1983 г. На срещата от 3 май 1983 г. е постигнато съгласие производителите да се опитат да прилагат индикативна цена

от 2,00 DEM/kg през м. юни 1983 г. Но на срещата от 20 май 1983 г., предварително определената цел е отложена до м. септември и е определена временна мярка за 1 юли (1,85 DEM/kg). Впоследствие, на среща от 1 юни 1983 г. присъствалите производители, включително ICI, потвърждават изцяло ангажимента си за увеличение до 1,85 DEM/kg. По този повод се твърди, че Shell първи ще обяви увеличението публично в European Chemical News (ECN).

105. В решението (точка 49) се отбелязва, че след срещата от 20 май 1983 г., ICI, DSM, BASF, Hoechst, Linz, Shell, Hercules, АТО, Petrofina и Solvay дават ценови указания на търговските си отдели да прилагат от 1 юли ценова таблица, основана на 1,85 DEM/kg за лико. В решението се допълва, че в помещенията на Petrofina и АТО са намерени само откъслечни ценови указания, но те потвърждават, че тези производители са прилагали новите ценови равнища, макар и с известно закъснение в случаите на Petrofina и Solvay. В решението се заключава, че с изключение на Hills, за който Комисията не открива ценови указания за м. юли 1983 г., всички производители, които са присъствали на срещите или са обещали подкрепата си за новата ценова цел от 1,85 DEM/kg, дават ценови указания за прилагане на новата цена.

106. В решението (точка 50) се допълва, че на 16 юни, 6 и 21 юли, 10 и 23 август и 5, 15 и 29 септември 1983 г. се състоят последващи срещи, на които присъстват всички редовни участници. В края на м. юли и началото на м. август 1983 г., BASF, DSM, Hercules, Hoechst, Hills, ICI, Linz, Solvay, Monte и Saga всички дават ценови указания на националните си търговски отдели за въвеждане от 1 септември, основани на 2,00 DEM/kg за лико, докато във вътрешна записка на Shell от 11 август относно неговите цени в Обединеното кралство се посочва, че неговият филиал в Обединеното кралство „подкрепя“ минимални цени, които да влязат в сила от 1 септември, които съответстват на определените цели от другите производители. До края на месеца Shell е наредил на търговския отдел в Обединеното кралство да отложи пълното увеличение докато останалите производители достигнат желаното базово равнище. В решението се отбелязва, че с незначителни изключения, тези указания са сходни за отделните видове полипропилен в различни национални валути.

107. Съгласно решението (точка 50, последен параграф), указанията, получени от производителите, показват, че по-късно е взето решение да се използва стимула от увеличението през м. септември за последващи действия, основани на 2,10 DEM/kg за лико от 1 октомври и увеличение до 2,25 DEM/kg от 1 ноември. В Решението (точка 51, алинея 1) се допълва, че BASF, Hoechst, Hills, ICI, Linz, Monte и Solvay всички дават указания на търговските си отдели, които определят сходни цени за м. октомври и м. ноември, като само Hercules определя първоначално малко по-ниски цени.

108. В решението (точка 51, параграф 3) се отбелязва, че вътрешна записка от 28 септември 1983 г., открита в помещенията на АТО, съдържа таблица, озаглавена „Rappel du prix de cota (sic)“, която определя за различните държави цени за м. септември и м. октомври за трите основни вида полипропилен, които са сходни с тези на BASF, DSM, Hoechst, Hills, ICI, Linz, Monte и Solvay. В хода на разследването в помещенията на АТО през 1983 г. представителите на предприятието потвърждават, че тези цени са съобщени на търговските отдели.

109. Съгласно решението (точка 105, параграф 4), независимо от датата на последната среща, нарушението продължава до м. ноември 1983 г., доколкото резултатите от споразумението се проявяват най-малко до този момент, като м. ноември е последният месец, за който е известно, че са договаряни индикативни цени и са давани ценови указания.

110. В заключение, в решението (точка 51, последен параграф) се посочва, че според търговската преса до края на 1983 г. цените на полипропилена са „закрепени“ да достигнат пазарна цена за лико 2,08 - 2,15 DEM/kg (в сравнение със съобщената цел от 2,25 DEM/kg).

б) Доводи на страните

111. Макар и да не спори относно участието си във всяка ценова инициатива, ищецът отрича няколко твърдения на Комисията в решението за ценовите указания, за връзките между ценовите указания и системата от срещи и за движението в действителните цени във връзка с индикативните цени.

112. По отношение на връзката между индикативните цени и ценовите указания, ищецът счита, че Комисията прави изкуствена връзка между „целите“, изпратени на търговските отдели и индикативните цени, които понякога са определени по време на срещите на производителите. Според ищеца твърденията на Комисията за еднакви и едновременни ценови указания и за представителната същност на периодите, избрани от Комисията, за да докажат тази същност, не са подкрепят от фактите и се опровергават от подробния анализ, който се съдържа в собствените таблици на Комисията. Този анализ показва, че Комисията използва избирателно ценовите указания и понякога се позовава на указания, дадени преди срещите.

113. В тази връзка, ищецът заявява на първо място, че Комисията произволно е избрала четири месеца през периода м. януари 1982 г. - м. септември 1983 г., за да докаже, че ценовите указания, дадени от ICI, съвпадат с тези на другите производители. Ако се вземат предвид всички 16 месеца от този период, за които са налични ценови указания, е налице съответствие само за четири месеца, ако не се вземат предвид отстъпките и само за един месец, ако отстъпките бъдат отчетени.

114. Ищецът, също така, отрича, че ценовите указания на различните производители са дадени едновременно. Той подчертава, че например през 1982 г., няколко седмици често са разделяли първите ценови указания, дадени от един производител, от последните (между три и осем седмици). Ищецът изтъква, че същото е вярно и по отношение на ценовите указания, дадени през м. юли и м. септември 1983 г. Освен това и през 1982 г. и 1983 г. някои ценови указания са дадени преди срещите, на които са определени индикативните цени, за изпълнението на които, според Комисията, са издавани самите указания. Така на 3 май 1982 г. двама производителя (BASF и DSM) дават указания цената на ликото да бъде увеличена до 2,00 DEM/kg от 1 юни 1982 г., тоест преди срещата, проведена на 13 май 1982 г., на която се твърди, че е определена индикативната цена. Подобно на това пет производителя дават указания за увеличаване на цената

до 1,85 DEM/kg от 1 юли 1983 г. преди срещата от 1 юни 1983 г., на която е определена тази индикативна цена.

115. Ищецът също оспорва, че ценовите указания, дадени от различни производители, са еднакви. Той подчертава, например, че Комисията не е взела предвид в анализа си на ценовите указания, дадени за м. юни 1982 г., различните ценови указания на DSM и Hercules, а за м. юли 1983 г. ценовите указания на Hercules и Shell. Освен това Комисията, също така, не е взела предвид факта, че някои ценови указания, които съответстват на индикативната цена, са променени по-късно от нови указания, които се различават, както от ценовите указания, дадени от другите производители, така и от индикативните цени.

116. Ищецът също твърди, че Комисията произволно избира от ценовите указания, използвани за целите на нейното сравнение, понякога цената по списък, а в други случаи минималната цена и системно избира цената, която съответства на индикативната цена. Според ищеца такъв е случаят с ценовите указания, дадени от Monte и Hercules за м. юли 1983 г., и тези, дадени от BP за м. септември 1983 г.

117. В заключение, ищецът подчертава, че Комисията не е взела предвид факта, че някои ценови указания, дадени от DSM и Hercules, са предоставяли големи възможности за независима преценка от страна на търговските им отдели, а според системата за определяне на цените на ICI ценовите указания имат само насочващ характер и подлежат на обсъждане в зависимост от състоянието на пазара.

118. Ищецът също посочва, че дори ако Комисията е установила висока степен на сходство между ценовите указания, тя е трябвало да докаже (нещо, което тя не е успяла да постигне), че източникът на това сходство е в съгласие относно индикативна цена, а не съзнателно и нормално съответствие в рамките на олигополистичен пазар. Във всеки случай, съществуването на връзка между индикативните цени и ценовите указания на производителите не представлява доказателство за прилагане и за въздействие върху пазара, освен ако, разбира се, съществуването на връзка между ценовите указания и постигнатите цени е доказано едновременно от достатъчно убедителни доказателства.

119. Относно връзката между ценовите указания и постигнатите цени, ищецът подчертава, че ценовите указания нямат въздействие върху постигнатите цени на пазара, особено като се има предвид вътрешната система за ценообразуване на ищеца, както и поради факта, че те са съобщавани рядко на клиентите. Разликите между ценовите указания и постигнатите цени са резултат не от отстъпки, а от независима ценова политика. Комисията, която в действителност изглежда е признала, че липсва връзка между ценовите указания и постигнатите цени (решение, точка 74), трябва да достигне до извода, че въпросните мерки нямат въздействие върху цените или конкуренцията.

120. Относно връзката между индикативните цени и постигнатите цени, ищецът твърди, че съществува голяма разлика между индикативните цени и неговите постигнати цени, както е видно, по-специално, от одита, извършен от независимата одиторска компания Coopers & Lybrand (по-нататък наричан „одит на Coopers & Lybrand“) и от иконометрично изследване, проведено от професор

Budd. В своето изследване професор Budd обяснява, по-специално, че причинната връзка е напълно противоположна на тази, която Комисията твърди: „делите“ просто са потвърдили разликите, които вече са открити в цените, и нямат въздействие върху последващите ценови промени. Комисията естествено оспорва тези обяснения, но според ищеца, прави го неясно и повърхностно, което показва липсата Ж на икономически познания.

121. Ищецът отбелязва, че ценовите равнища са контролирани от множество променливи величини, а относно въпросния период, ценовите колебания могат да бъдат обяснени в задоволителна степен, *inter alia*, от липсата на равновесие между търсенето и предлагането, промени в цените на суровините и общата икономическа обстановка, както е посочено в изследването на професор Budd и от доказателствата на г-н Freeman, главен икономист на ICI. Тези обяснения са приети от Комисията (решение, точка 73), но са в противоречие с точка 90 от нейното решение, в което се изтъква, че картелът има значително въздействие.

122. Ищецът също отбелязва, че като избира определени „инициативи“, които обхващат период от повече от 26 месеца (в сравнение с заявения период от 77 месеца за картела) Комисията пренебрегва тези периоди, през които разликите между „индикативните“ цени и постигнатите цени дори са още по-очевидни.

123. На последно място, ищецът се противопоставя на вземането предвид на периода след последната среща, тъй като е преустановил всякакви нарушения от началото на разследването на Комисията.

124. Комисията отбелязва, че производителите са се опитвали да фиксират действителните си цени на продажба и всъщност са го постигали, дори когато усилията им не винаги са напълно успешни.

125. Записките от срещите (основно изложение на възраженията, допълнения 17, 24, 27 - 30, 33 и 38) показват, че според Комисията индикативните цени отразяват конкретни споразумения между производителите и те са насочени и се очаква да бъдат прилагани, особено чрез натиск върху производителите, които не са оказали съдействие.

126. Комисията счита, че е връзка между индикативните цени, прилагани под формата на указания, насочени към търговските отдели, и индикативните цени, обсъждани на срещите. Доводът, че това е просто съвпадение (указанията за цените са резултат от отделни решения, взети от всеки производител) не е достоверно и не се подкрепя от доказателствата.

127. Според Комисията, иконометричните изследвания са неефективни при наличието на писмени доказателства. Те могат да бъдат използвани само за доказване, че съвпадението между цените не се дължи на тайно споразумение, когато няма доказателства за тайно споразумение, какъвто не е конкретният случай, тъй като на разположение са множество записки от срещи на производители.

128. Относно ценовата инициатива от м. януари - м. май 1981 г., Комисията подчертава, че записката от срещите от м. януари 1981 г. (основно изложение на

възраженията, приложение 17) доказва, че ценовите споразумения за м. февруари и м. март са постигнати на тези срещи, доколкото в записката се споменава, по-специално, следното:

„It was generally agreed that a step change in prices was needed and that... the industry should be aiming for a minimum of DM 2.00/kg”.

(„Като цяло беше договорено, че е необходима промяна в цените и че ... промишлеността трябва да има за цел минимална цена от 2,00 DEM/kg“)

Комисията допълва, че този документ е показателен за специфичната същност на решенията, вземани по време на срещите и за решимостта за тяхното прилагане, което се потвърждава от съвпаденията между ценовите указания, давани от различни производители (специални възражения, ICI, допълнение 9; основно изложение на възраженията, допълнение 19; писмо от 29 март 1985 г., допълнение В).

129. По същия начин, Комисията счита, че участието на ICI в ценовата инициатива от м. юни - м. юли 1982 г. се доказва от записките от срещите от 13 май 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 24) и 9 юни 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 25). Съгласно тези документи е определена индикативна цена от 2,00 DEM/kg за 1 юни 1982 г. Тази цена е въведена чрез ценови указания, дадени от няколко производителя (писмо от 29 март 1985 г., допълнение Е).

130. Според Комисията, записките от срещите, проведени на 21 юли 1982 г. - 21 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 26 - 34) доказват участието на ICI в ценовата инициатива от м. септември - м. декември 1982 г., която обхваща определянето на поредица от индикативни цени и тяхното прилагане чрез указания от повечето производители (специално изложение на възраженията, ICI, допълнение 12; писмо от 29 март 1985 г., допълнение Ж).

131. Комисията отбелязва, че участието на ICI в ценовата инициатива от м. юли - м. ноември 1983 г. е очевидно на първо място от записките от срещите, проведени на 3 май 1983 г. и 1 юни 1983 г. (основно изложение на възраженията, допълнения 38 и 40), които свидетелстват за определянето на индикативни цени за м. май, м. юни и м. юли 1983 г., и, на второ място, от ценовите указания, които са издадени вследствие на срещите от повечето производители и свързани с периода м. юли - м. ноември 1983 г. (писмо от 29 март 1985 г., допълнения 3 и И; основно изложение на възраженията, допълнения 42 - 51).

132. Комисията отбелязва, че дори ако се докаже, че няма връзка между ценовите указания и получените цени на пазара, това няма да промени нарушението, тъй като член 85 забранява споразумения, които нарушават конкуренцията, независимо от техния резултат. Но Комисията твърди, че индикативните цени служат като база за преговори с клиенти и постигнатите цени следват модел на близко сравнение с движението на индикативните цени. Комисията признава, както е направена в решението (точка 74), че индикативните цени не винаги са напълно постигнати, въпреки че разликата между индикативните цени и действителните цени е преувеличена от ищеца. Комисията твърди, че доказването

на нарушение на член 85 от производителите не зависи от доказване, че незаконното им поведение е постигнало очаквания резултат.

133. Комисията твърди, че доводът на ICI, ако има връзка между индикативните цени и постигнатите цени, то тя се състои само във факта, че постигнатите цени влияят на индикативните цени, а не обратното, е изкуствен и противоречи на разумната преценка. Напротив, несъмнени доказателства от този период показват, че производителите са използвали своите индикативни цени за „насърчаване“ на пазарните цени (основно изложение на възраженията, допълнения 22, 24, 31, 36 и 39, както и допълнения 26, 28, 29 и 38). Подобни доказателства не могат да бъдат отхвърлени с последващо иконометрично изследване.

134. Според Комисията, не е правилно да се приеме, че всички движения в цените на полипропилен, отчетени през въпросния период, могат да бъдат обяснени с фактори, които действат на един нормален пазар. Подобно твърдение, основано единствено на теоретични икономически анализи, противоречи на документите и фактите.

135. В заключение, Комисията счита, че основателно е взела предвид периода, последващ края на срещите, тъй като резултатите от нарушението са продължили да се проявяват и след срещите, както е видно от съвпадащите ценови указания на различните производители, които са свързани с периода, който продължава до м. ноември 1983 г. (писмо от 29 март 1985 г., допълнения И).

в) Съображения на Съда

136. Съдът приема, че записките от редовните срещи на производителите на полипропилен, показват, че производителите, участвали в тези срещи, са се договорили за ценовите инициативи, упоменати в решението. Например, в записката от срещата от 13 май 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 24), се казва следното:

„everyone felt that there was a very good opportunity to get a price rise through before the holidays + after some debate settled on DM 2.00 from 1st June (UK 14th June). Individual country figures are shown in the attached table”.

(„всеки е усетил, че има добра възможност за повишаване на цените преди празниците + след известни обсъждания се установи на 2,00 DEM/kg от 1 юни (Обединеното кралство 14 юни). Данни за отделни страни са представени в приложената таблица“.)

137. Доколкото е установено, че ищецът участва в тези срещи, той не може да твърди, че не подкрепя договорените, планирани и контролирани на тези срещи ценови инициативи, без да представи някакви доказателства, които да са в полза на подобно твърдение. При липсата на такива доказателства, няма основание да се приеме, че ищецът не е подкрепил тези инициативи за разлика от останалите участници на тези срещи.

138. В това отношение трябва да се отбележи, че ищецът не отрича изрично участието си в конкретна ценова инициатива, а твърди, че никога не се е заемал с

изпълнението на индикативните цени. Според ищеца това се доказва, на първо място, от неговата вътрешна ценова политика, доколкото ценовите му указания не съответстват на индикативните цени, определени на срещите, и на второ място от външната ценова политика, доколкото цените, които е определял на пазара, са независими, както от индикативните цени, така и от неговите вътрешни ценови указания.

139. Нито един от тези доводи не може да бъде приет като доказателство, което е в полза на твърдението на ищеца, че не е подкрепил договорените ценови инициативи.

140. Относно първия довод, критиката на ищеца, направена в хода на административното производство, към която се позовава в молбата си относно сходството и едновременността на неговите ценови указания във връзка с тези на други производители и с индикативните цени, определени на срещите през 1982 г. и 1983 г., частично е взета предвид в решението. В таблици 7А - 7Н от решението са възпроизведени приликите и разликите между ценовите указания на ищеца и тези на други производители или индикативните цени, определени на срещите. Следователно, Комисията правилно описва положението на ищеца. В това отношение трябва да се добави, че изборът, направен от Комисията, между различните ценови указания на ищеца, не описва подвеждащо положението на ищеца, а е в съответствие с анализа, направен в таблиците на решението.

141. Относно избора на периоди, с които е свързан анализа на ценовите указания на различните производители, този избор е предопределен не от прибързани решения, а от доказателствата, притежавани от Комисията, като например записки от срещите, които посочват индикативни цени, и ценовите указания, дадени от различни производители.

142. Относно последиците, които ищецът се опитва да извлече от частичната липса на едновременност в неговите ценови указания за 1982 г. и 1983 г., Съдът счита, че в настоящия случай, продължителността във времето, която разделя ценовите указания на различните производители помежду им и във връзка със срещите, на които са определяни индикативните цени, също не е в състояние да намали доказателствата, представени от Комисията. Продължителността на забавянето не води до извода, че ищецът дава указания въз основа на независима оценка на пазара, тъй като на срещите той се разбира за цените, които конкурентите му предвиждат. Освен това почти всички ценови указания на ищеца са дадени в рамките на пет дни след срещата, на която Комисията твърди, че е определена индикативна цена (въпреки че това не е така с ценовите указания за м. ноември 1983 г., дадени на 27 септември същата година (вж. решението, таблица 7Н)).

143. Освен това що се отнася до ценовата инициатива от м. юни - м. юли 1982 г., Съдът счита, в противоречие с твърденията на ищеца, че не е вярно, че тези два производителя (BASF и DSM) дават указания на търговските си отдели на 3 май 1982 г. за повишаване на цените на ликото до 2,00 DEM/kg от 1 юни, което е преди срещата от 13 май 1982 г., на която е определена тази индикативна цена. Въпреки че BASF наистина е съобщил на търговския си отдел в Обединеното кралство на 3 май 1982 г. да прилага цените, изразени в GBP, за ликото,

хомополимер и кополимер от средата на м. юни 1982 г. (писмо от 29 март 1985 г., допълнение BASF E1), цени, които е доказано, че са приети на срещата от 13 май 1982 г. за прилагане от средата на м. юни 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 24), той е издал ценовите си указания едва на 19 май 1982 г., изразени в DEM, FRF и ITL, до търговските си отдели в Германия, Франция и Италия (писмо от 29 март 1985 г., приложение BASF E2). Тези указания са 2,00 DEM/kg за лико и съответстват като цяло на индикативните цени, определени на срещата на 13 май 1982 г., както е видно от таблица 7Н от решението. Относно DSM достатъчно е да се отбележи, че този производител е посочил в отговор на въпрос на Съда, че той не е давал ценови указания на 3 май 1982 г., въпреки твърдението в този смисъл, което се съдържа в писмото на Комисията от 29 март 1985 г., което не е повторено в решението, като нито ищецът, нито Комисията са опровергали отговора на DSM. Така, решението просто посочва, че не разполага с ценовите указания за м. юни 1982 г. на DSM (точка 39, параграф 3, и таблица 7Н). Следователно, доводът на ищеца по никакъв начин не опровергава заключението на Комисията, че индикативните цени, определени на срещата на 13 май 1982 г., са приложени от производителите чрез ценовите указания, упоменати в параграф 2 от точка 39 и в таблица 7Н от решението.

144. Трябва да се отбележи също така, както ищецът признава по време на изслушването, че не е вярно, че през м. май 1983 г. пет производителя дават ценови указания преди срещата, на която, според Комисията, е определена индикативната цена, която производителите са готови да приложат. От точки 47 и 49 от решението е видно, че процесът на определяне на индикативната цена за м. юли е продължил по време на срещите от 3 май, 20 май и 1 юни 1983 г., което се доказва от записките от първата и третата от тези срещи (основно изложение на възраженията, допълнения 38 и 40), а не само по време на срещата от 1 юни 1983 г., както ищецът посочва в защитата си пред Съда. Така, ценовите указания на Monte (17 май), ICI (23 май), DSM (25 май), BASF (27 май) и Hoechst (30 май) всички са дадени след една от съответните срещи.

145. Относно липсата на сходство в ценовите указания, дадени от производителите, следва да се отбележи, че в противоречие с твърденията на ищеца, Комисията взема изцяло предвид в таблица 7Н от решението различната същност на ценовите указания, дадени от Hercules за 1 юни 1982 г., и не отразява или споменава в таблицата или в точка 39, алинея 2 от решението ценови указания за DSM, както е посочено в точка 39, алинея 3. Относно ценовите указания на Shell за кополимер следва да се отбележи, че Комисията е поправила грешката в таблица 7К от решението, допусната в писмото Ж от 29 март 1985 г.

146. По същия начин, Комисията правилно взема предвид факта, че някои предприятия, като например ищеца, Shell или Hoechst, понякога променят ценовите си указания, които дават след конкретна среща, доколкото подобни изменения просто показват, че когато ценова инициатива се доказва като неуспешна, производителите отчитат този факт и променят цените си. Този факт е взет под внимание в решението, доколкото в него често се потвърждават неуспехите на ценовите инициативи.

147. Относно факта, че Комисията понякога използва цени по списък, а друг път минимални цени в анализа си на ценовите указания, следва да се отбележи, че това е така, защото Комисията взема под внимание различната степен на гъвкавост на системите за ценообразуване на производителите, които не винаги имат едно и също разбиране за функциите на цените по списък и минималните цени. По този начин Комисията трябва да посочи за всеки конкретен производител цената, която производителят е използвал като основа за ценовите си преговори с клиентите, независимо от точното наименование на цената.

148. Фактът, че ищецът само частично прилага договорените ценови инициативи не опровергава твърдението, че ги одобрява по време на срещите, особено когато записките от тези срещи не разкриват различия в становищата между ищеца и другите участници във връзка с тези инициативи.

149. Освен това ищецът не може ефективно да оспори, че неговите ценови указания имат изцяло вътрешен характер, тъй като, въпреки че те са вътрешни, доколкото са изпратени от централния отдел до търговските отдели, тези указания са дадени с цел да бъдат изпълнени и следователно трябва да имат пряк или косвен външен резултат, който премахва техния вътрешен характер.

150. Относно втория довод, който е свързан с външната ценова политика на ICI, тоест цените, които определя на пазара, решението не съдържа твърдение, че ищецът определя цени, които винаги съответстват на индикативните цени, договорени на срещите, което показва, че оспорваното решение не разчита на прилагането от страна на ищеца на резултатите от срещите, за да докаже, че ищецът участва във определянето на индикативните цени. Всяка разлика между действително постигнатите от ищеца пазарни цени и индикативните цени, определени на срещите, дори когато са фактически доказани, не опровергава участието на ищеца при определянето на индикативните цени на срещите, а най-много показва, че ищецът не е изпълнил постигнатите решения на тези срещи.

151. Следователно, в конкретния случай ищецът не може да извлече от ценовата си политика, вътрешна или външна, довод в своя полза, за да установи, че не е одобрявал ценовите инициативи, договаряни, организирани и изпълнявани на срещите, на които е участвал.

152. Освен това Комисията въз основа на отговора на ICI на искането за информация (основно изложение на възраженията, допълнение 8), в което се заявява:

„„Target prices” for the basic grade of each principal category of polypropylene as proposed by producers from time to time since 1 January 1979 are set forth in Schedule... „

(„Индикативните цени“ за основния степен от всяка най-важна категория полипропилен, както понякога са предлагани от производителите от 1 януари 1979 г., са описани в схема ...“)

основателно е стига до заключението, че тези инициативи са част от система за определяне на индикативни цени.

153. В заключение, въпреки че Комисията доказва, че последната среща на производителите се състои на 29 септември 1983 г., фактът, че между 20 септември и 25 октомври 1983 г. различни производители (BASF, Hercules, Hoechst, Hills, ICI, Linz, Monte, Solvay и Saga) изпращат съвпадащи ценови указания (писмо от 29 март 1985 г., допълнение И), планирани да влязат в сила на 1 ноември 1983 г., остава непроменен, и следователно Комисията правилно достига до заключението, че резултатите от срещите на производителите продължават да оказват въздействие до края на м. ноември 1983 г.

154. Освен това, за да докаже упоменатите по-горе установявания на факти, не е необходимо Комисията да използва документи, които не е споменала в изложенията на възраженията си или не е представила на ищеца.

155. Следователно, Комисията е обосновала в достатъчна степен заключението си, че ищецът е един от производителите на полипропилен, сред които са се формирали общи намерения за ценовите инициативи, упоменати в решението, и че тези инициативи са част от система.

Г. Мерки, предназначени за улесняване на прилагането на ценовите инициативи

а) Оспорваното решение

156. В решението (член 1, буква в) и точка 27; вж. също точка 42) Комисията твърди, че ищецът е договорил с другите производители различни мерки, насочени към улесняване на прилагането на индикативните цени, като например временни ограничения на производството, обмяна на подробна информация за доставките, провеждането на местни срещи, и от края на м. септември 1982 г. прилагането на система за „account management“, предназначена за въвеждане на ценови увеличения за индивидуални клиенти.

157. Относно системата за „account management“, чиято по-късно преработена форма е „account leadership“, е въведена през м. декември 1982 г., ищецът, както и всички останали производители, е определен за координатор или „leader“ на най-малко един основен клиент, спрямо който е бил натоварен тайно да координира на отношенията му с доставчиците. Според тази система са определени клиенти в Белгия, Италия, Германия и Обединеното кралство, като за всеки един от тях е определен „координатор“. През м. декември 1982 г., е предложено по-общо прилагане на системата чрез определянето на account leader, който трябва да насочва, обсъжда и организира промени в цените. Други производители, които имат постоянни отношения с клиента, са известни като „contenders“ и трябва да си сътрудничат с account leader при определянето на цените за съответния клиент. За да бъдат „защитени“ account leader и „contenders“, когато клиентите отправят предложения до останалите производители, последните са длъжни да определят по-високи цени от желаната цел. Независимо от твърденията на ICI, според които схемата се е провалила само след няколко месеца на частично и неефективно прилагане, Комисията отбелязва в своето решение, че подробна записка от срещата, проведена на 3 май 1983 г., показва, че по това време са проведени

подробни обсъждания за индивидуални клиенти, предложени цени или бъдещи цени, които трябва да бъдат предложени от всеки производител, както и относно доставените обеми или поръчки.

158. В решението (точка 20) също се твърди, че ICI е присъствал на местни срещи, на които е обсъждано прилагането на национално ниво на договореностите, постигнати на пленарните заседания.

б) Доводи на страните

159. Ищецът подчертава, че увеличеният износ за отвъдморските пазари не е резултат от влиянието на тайно споразумение за отклонение на доставки за тези пазари, за които според ищеца, Комисията не представя убедителни доказателства, а от желанието на производителите да увеличат оползотворяването на производствения си капацитет. Във всеки случай, подобно решение е напълно нереалистично, по-специално, заради времето, което е необходимо за неговото изпълнение. Ищецът също изтъква, че не може да се защити срещу това твърдение, което не е част от изложението на възраженията.

160. Ищецът твърди, че макар производителите да са обсъждали на срещата от 21 юли 1982 г. материалните запаси (основно изложение на възраженията, приложение 26), поведението му е независимо, доколкото е разполагал със значителни по обем материални запаси, и не е ограничил производството си, за да ги намали. Ищецът също отбелязва, че обмяната на информация за начисляваните цени (основно изложение на възраженията, допълнения 27 - 33) е напълно анонимна, доколкото информацията е обменена чрез системата Fides.

161. Ищецът поддържа становището, че в началото системата за „account leadership“ е много непълна и не е прилагана на практика. Като доказателство ищецът подчертава, че записка от среща от 2 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 33), показва, че е предложена идея за счетоводно управление. Този документ също доказва според ищеца, че системата за „account leadership“ не е приета през 1982 г.

162. Ищецът все пак приема, че единственият опит за прилагане на предложената система е направен по време на срещата, проведена през м. март 1983 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 37), но твърди, че от записката от срещата е видно, че прилагането е ограничено само до обмяна на информация. Изводът на ICI е, че със сигурност са правени опити, но те не са имали влияние върху постигнатите цени, както е показано в одита на Coopers & Lybrand.

163. Той също признава, че е участвал в множество местни срещи, но твърди, че те нямат важността, която Комисията им придава.

164. От друга страна, Комисията счита, че записката от срещата, проведена на 26 и 27 септември 1979 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 12) доказва, че производителите са опитали да пренасочат доставки на полипропилен към отвъдморските пазари, за да подкрепят цените. Според Комисията този факт се доказва от записките от срещите, проведени на 13 май и 21 септември (основно

изложение на възраженията, допълнения 24 и 30), както е посочено в точка 79 от изложението на възраженията.

165. Комисията отбелязва, че от записките от срещите, проведени през м. май и м. август 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнения 24 и 26 - 28) е видно, че ICI участва в усилията на производителите да нарушат търговските връзки между държавите, по-специално, за да се противопоставят на резултата от системата за замразяване на цените във Франция (основно изложение на възраженията, допълнения 27 и 28), както и че ищецът участва в обмяна на информация за едностранно ограничаване на производството и материалните запаси (основно изложение на възраженията, допълнения 24, 26 и 27).

166. Комисията отбелязва, че записката от срещата, проведена на 2 септември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 29), показва, че на тази среща, на която ICI е присъствал, е предложена идеята за „account leadership“. Комисията отбелязва, че записката показва, че системата е доста завършена от самото начало, доколкото са определени „account leader“, „contenders“ и „interested suppliers“ за голям брой клиенти.

167. Комисията допълва, че записката от срещата от 2 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 33) по никакъв начин не опровергава факта, че системата „account leadership“ е приета след м. септември, както твърди ICI, тъй като записката посочва, че идеята за account management е предложена за приемане като цяло. Този документ, който съдържа много подробна таблица на клиенти и „account leaders“, доказва, че системата е приложена, доколкото е малко вероятно производителите да съставят такава таблица, ако не са постигнали споразумение за прилагането Ж.

168. Комисията счита, че записката от срещата от м. март 1983 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 37) доказва, както и предходните (основно изложение на възраженията, допълнения 29 и 33), че ICI е участвал в системата за „account leadership“.

169. Според Комисията ICI участва в множество местни срещи, като състоялата се през м. октомври 1982 г., за която съществува записка от среща (основно изложение на възраженията, допълнение 10).

в) Съображения на Съда

170. Съдът счита, че точка 27 от решението следва да се тълкува в светлината на точка 26, алинея 2, а именно не като извод, че всеки от производителите се е ангажирал индивидуално да приеме всички мерки, посочени там, а като твърдение, че в различни периоди от време тези производители са приемали на срещите заедно с други производители пакет от мерки, упоменати в решението, предназначени за създаване на благоприятни условия за увеличение на цените и, по-специално, чрез изкуствено намаляване на доставките на полипропилен, и прилагането на различните мерки е в резултат от общо съгласие, споделено между различните производители съгласно тяхното особено положение.

171. Следователно, трябва да се направи заключение, че като участва в срещи, на които са приети мерките (по-специално, приетите на срещите от 13 май, 2 и 21 септември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнения 24, 29, 30)), ищецът подкрепя тези мерки, доколкото не представя доказателства за противоположното. В това отношение, приемането на система за „account leadership“ е видно от следния откъс на записката от срещата на 2 септември 1982 г.:

“about the dangers of everyone quoting exactly DM 2.00 A.’s point was accepted but rather than go below DM 2.00 it was suggested & generally agreed that others than the major producers at individual accounts should quote a few pfs higher. Whilst customer tourism was clearly to be avoided for the next month or two it was accepted that it would be very difficult for companies to refuse to quote at all when, as was likely, customers tried to avoid paying higher prices to the regular suppliers. In such cases producers would quote but at above the minimum levels for October”.

(„относно опасността всички да определят цена точно от 2,00 DEM позицията на А. е приета, но вместо да се отива под 2,00 DEM е предложено, и като цяло прието, производителите освен основните да определят на индивидуалните си клиенти цени с няколко пфенинга по-високи. Докато „туризмът“ на клиенти трябва със сигурност да бъде избегнат през следващите един - два месеца, прието е, че би било много трудно на дружествата да отказват да определят въобще цени, когато както е възможно, клиентите се опитваха да избегнат плащането на по-високи цени на редовните доставчици. В такива случаи, производителите биха определили цени над минималните нива за м. октомври“.)

По подобен начин, на срещата на 21 септември 1982 г., на която ищецът присъства, е заявено: „В подкрепа на увеличението, BASF, Hercules и Hoechst заявиха, че ще ограничат производствените си мощности временно“, а на срещата на 13 май 1982 г. Fina заявява: “Plant will be shut down for 20 days in August” („Ще бъдат затворени мощности за 20 дена през м. август“).

172. Относно въпроса за „account leadership“, Съдът приема, че от записките от срещите от 2 септември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 29), 2 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 33) и от пролетта на 1983 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 37), на всички от които ищецът е присъствал, е видно, че по време на тези срещи присъствалите производители са постигнали съгласие за системата. Относно записката от срещата от 2 декември 1982 г., тя потвърждава, че системата вече е приета на срещата през м. септември, доколкото в нея се заявява: „ The idea of account management was proposed for more général adoption & a list of customers/account leaders drawn up” (“Идеята за управление на сметките е предложена за приемане като цяло и е изготвен списък на клиенти/„account leaders“).

173. Прилагането на тази система се доказва от записката от срещата от 3 май 1983 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 38), в която се заявява:

“A long discussion took place on Jacob Holm who is asking for quotations for the 3rd quarter. It was agreed not to do this and to restrict offers to the end of June, April/May

levels were at Dkr 6.30 (DM 1.72). Hercules were definitely in and should not have been so. To protect BASF, it was agreed that CWH(iils) + ICI would quote Dkr 6.75 from now to end June (DM 1.85)...”

(„проведе се продължително обсъждане за Jacob Holm, който настоява за оферти за третото тримесечие. Постигна се съгласие да не се отправят оферти и предложенията да се ограничат до края на м. юни, равнищата през м. април/м. май бяха около 6,30 DKK (1,72 DEM). Hercules определено участва, а не трябва. За да се предпази BASF, се постигна съгласие Hills и ICI да предложат цени от 6,75 DKK отсега до края на м. юни (1,85 DEM)...„)

Подобно прилагане се потвърждава от самия отговор на ищеца на искането за информация (основно изложение на възраженията, допълнение 8), в който той заявява относно записката от срещата:

“ In the Spring of 1983 there was a partial attempt by some producers to operate the 'Account Leadership' scheme... Since Hercules had not declared to the 'Account Leader' its interest in supplying Jacob Holm, the statement was made at this meeting in relation to Jacob Holm that 'Hercules were definitely in and should not have been so'. It should be made clear that this statement refers only to the Jacob Holm account and not to the Danish market. It was because of such action by Hercules and others that the 'Account Leadership' scheme collapsed after at most two months of partial and ineffective operation.

The method by which Huis and ICI should have protected BASF was by quoting a price of DKR 6.75 for the supply of raffia grade polypropylene to Jacob Holm until the end of June..

(„През пролетта на 1983 г. имаше частичен опит от някои производители да въведат схемата за „ account leadership,, ... Тъй като Hercules не е заявил на „account leader“ интереса си да доставя на Jacob Holm, на тази среща бе направено изявление по повод Jacob Holm, че Hercules определено участва, а не трябва“. Трябва да е ясно, че това изявление се отнася само до Jacob Holm като клиент, а не до датския пазар изобщо. Поради такива действия от страна на Hercules и други схемата за „ account leadership,, се провали само след два месеца на частично и неефективно прилагане. Начинът, по който Hills и ICI трябваше да защитят BASF, бе като предложат цена от 6,75 DKK за доставка на полипропилен от вида лико за Jacob Holm до края на м. юни“.)

174. В допълнение, Съдът счита, че на срещата от 20 и 21 юли 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 26), ищецът участва в обмяна на информация за състоянието на материалните запаси, след което се стига до следното заключение:

“Stocks at the end of May had risen to 270 Kt + MP (Montepolimeri) estimated that they could reach 300 Kt by the end of August. This was at variance with professed statements about stock control policies where every company except Saga said stocks had to be kept down to 5-6 weeks cover + production reduced if the level looked like being exceeded. Saga said that they would be running their plant flat out + that stocks would rise to 9-9 1/2 weeks over the holiday period”.

(„Материалните запаси в края на м. май се увеличиха до 270 килотона + оценката на МП (Montepolimeri) е, че могат да достигнат 300 Kt до края на м. август. Това е в противоречие с известните твърдения за политиките за контрол на материалните запаси, според които всяко дружество, с изключение на Saga, заяви, че материалните запаси трябва да се намалят и да покриват до 5 - 6 седмици + производството да се намали, ако е видно, че равнището ще бъде надвишено. Saga заяви, че ще поддържа равни запасите в заводите си + запасите ще се увеличат до 9 - 9 1/2 седмици през почивния период“.)

175. В заключение, Съдът отбелязва, че ищецът не оспорва участието си в местните срещи и че целта на тези срещи се доказва, по-специално, от записката от срещата от 12 август 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 27), която показва, че срещите са провеждани, за да се улесни прилагането на местно равнище на конкретна ценова инициатива, и от записката от местната среща, проведена в Обединеното кралство на 18 октомври 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 10).

176. От изложеното по-горе следва, че Комисията е установила изисквания правен стандарт, че ищецът е един от производителите на полипропилен, сред които са се формирали общи намерения за мерките, насочени към улесняване прилагането на ценовите инициативи, упоменати в решението.

Д. Целеви тонажи и квоти

а) Оспорваното решение

177. Съгласно решението (точка 31, алинея 3) на срещата, проведена на 26 и 27 септември 1979 г., е „прието, че строга система от квоти е крайно необходима“. Записката се отнася до схема, предложена или уговорена в Цюрих, според която месечните продажби се ограничават до 80 % от средно достигнатото количество през първите осем месеца на годината.

178. В решението (точка 52) се подчертава още, че преди м. август 1982 г. са прилагани различни схеми за разпределяне на пазара. Докато на всеки производител са разпределяни процентни дялове от очакваните продажби, към този момент няма предварително систематично ограничение на цялостното производство. По този начин, оценките на общия пазар е трябвало да се преразглеждат периодично и продажбите (в тонове) на всеки производител е трябвало да се приспособяват към правата в проценти.

179. За 1979 г. са определени цели за обемите на произведената продукция (в тонове), които поне отчасти са основани на продажбите през предходните три години. Таблицы, намерени в помещенията на ICI, свидетелстват за „празгледаните цели“ за всеки производител за 1979 г. в сравнение с действителните продажби в тонове, достигнати през този период в Западна Европа (решение, точка 54).

180. До края на м. февруари 1980 г. производителите са договорили цели за обемите за 1980 г. - отново изразени в тонове, основани на пазарни очаквания от 1

390 000 тона. Съгласно решението (точка 55) множество таблици, които показват „договорените цели“ за всеки производител за 1980 г., са намерени в помещенията на АТО и ICI. Първоначалното прогнозно общо пазарно равнище се оказва прекалено оптимистично и квотите на всеки производител е трябвало да бъдат намалени, за да отразяват общото потребление през годината, което е само около 1 200 000 тона. С изключение на ICI и DSM, достигнатите продажби от различните производители до голяма степен са съвпаднали с поставените им цели.

181. Съгласно решението (точка 56) разпределянето на пазара през 1981 г. е предмет на дълги и сложни преговори. По време на срещите през м. януари 1981 г. е договорено, за да се подпомогне изпълнението на ценовата инициатива за м. февруари - м. март, като временна мярка всеки производител да ограничи месечните си продажби до една-дванадесета от 85 % от „делта“ за 1980 г. За да се изготви по-постоянна схема, всеки производител трябва да съобщи по време на срещата данни за тонове, които се надява да продаде през 1981 г. Но взети заедно тези „очаквания“ до голяма степен надхвърлят общо прогнозираното търсене. Независимо от различните компромисни схеми, предложени от Shell и ICI, не е постигнато окончателно споразумение за разпределяне на квоти през 1981 г. Като временна мярка производителите приемат квотите за предходната година като теоретично правомощие и предоставят данни за действителните си месечни продажби по време на срещата. По този начин действителните продажби са контролирани спрямо спекулативното разделение на наличния пазар въз основа на квотите от 1980 г. (решение, точка 57).

182. В решението (точка 58) се отбелязва, че за схемата от 1982 г. са направени сложни предложения за разпределяне на квоти, които се опитват да съгласуват различни фактори, като предходни постижения, пазарни очаквания и налични производствени мощности. Общият пазар, който трябва да бъде разпределен, е оценен на 1 450 000 тона. Някои производители представят подробни планове за разпределяне на пазара, докато други се задоволяват да споделят своите очаквания за тяхното производство в тонове. На срещата от 10 март 1982 г. Monte и ICI са опитват да постигнат споразумение. В решението (точка 58, последна алинея) се отбелязва все пак, че както и през 1981 г. не е постигнато окончателно споразумение и през първата половина на годината по време на срещите е разменяна информация за месечните продажби на всеки производител и продажбите са контролирани в сравнение с достигнатите проценти през предходната година. Съгласно решението (точка 59), по време на срещата от м. август 1982 г. са проведени преговори за споразумение за разпределяне на квоти за 1983 г., като ICI има двустранни разговори с всеки производител относно новата система. Но до въвеждането на подобна система от квоти, производителите са длъжни през втората половина на 1982 г. да се опитат да ограничат месечните си продажби до същия процент от общия пазар, постигнат от тях през първите шест месеца на 1982 г. Така през 1982 г. пазарните дялове са относително еднакви (АТО ги описва като „квази консенсус“ - сред големите производители ICI и Shell запазват дял от 11 % всеки, а пазарният дял на Hoechst е малко по-нисък (10,5 %). Пазарният дял на Monte, който винаги е най-големият производител, се увеличава леко до 15 % в сравнение с 14,2 % за предходната година.

183. Съгласно решението (точка 60) за 1983 г. ICI кани всеки производител да даде очакваните квоти и предложения за процентите на другите производители.

Monte, Anic, ATO, DSM, Linz, Saga и Solvay, както и германските производители чрез BASF, представят подробните си планове. След това плановете са обработени от компютър, за да се получат средни стойности, които да бъдат сравнени с „очакванията“ на всеки производител. Тези действия позволяват на ICI да предложи насоки за ново рамково споразумение за 1983 г. Тези предложения са обсъдени на срещите през м. ноември и м. декември 1982 г. На срещата от 2 декември 1982 г. е обсъдено предложение, първоначално ограничено до първото тримесечие на годината. Записката от тази среща, изготвена от ICI, показва, че ATO, DSM, Hoechst, Hills, ICI, Monte и Solvay, както и Hercules, признават, че разпределените им квоти са „приемливи“ (решение, точка 63). Тези факти се извличат от записката на ICI от телефонен разговор с Hercules от 3 декември 1982 г.

184. В решението (точка 63, алинея 3) се отбелязва, че документ, намерен в помещенията на Shell, потвърждава постигането на споразумение, доколкото Shell се опитва да не надвишава квотата си. Този документ също така потвърждава, че схемата за контрол на обемите на продажбите продължава през второто тримесечие на 1983 г., доколкото, за да запази пазарния си дял през второто тримесечие на 1983 г. на около 11 %, на националните търговски дружества от групата Shell е наредено да намалят продажбите си. Съществуването на това споразумение се потвърждава от записката от срещата от 1 юни 1983 г., в която, макар и да не се споменават квоти, се съобщава за обмяна на данни за тонажите, продадени от всеки производител през предходния месец, което показва, че е действала някаква форма на квотна система (решение, точка 64).

б) Доводи на страните

185. Ищецът твърди, че Комисията като съзнава, че едно споразумение за цените не може да се приложи без ограничения на обемите на продажбите, се опитва неуспешно да докаже съществуването на квотна система, като се позовава на временни мерки и размяната на идеи, които в никакъв случай не са доказателство за постигане на споразумение.

186. Ищецът отбелязва, че доводите на Комисията за прилагане на предполагаемите споразумения от ICI са все така слаби. Квотна система не може да бъде приложена, докато всички производители не участват и не са договорени механизми да поправят или регулират отклоненията от предложените квоти. Но тези основни предпоставки отсъстват в конкретния случай, по-специално, поради различните интереси на производителите. В подкрепа на този извод ищецът посочва изследването на професор Budd, което според него показва, че промените в пазарните дялове не са повлияни от целеви обеми на продажби.

187. Ищецът счита, че данните, представени от Комисията, не доказват неговото участие в квотната система през 1979 г. Таблицата, намерена в неговите помещения, озаглавена „Продажби на производителите за Западна Европа“ (основно изложение на възраженията, допълнение 55), в която са определени „преразгледани цели за 1979 г.“ в сравнение с обемите на продажби различните производители за 1976 г. - 1979 г., не може да се приеме като доказателство за съществуването на система за контрол на обемите, тъй като нищо не предполага, че въпросните „цели“ представляват нещо друго освен лични очаквания. Ищецът

допълва, че документите, намерени в помещенията на „АТО“, не се отнасят за него и записката от срещата от 26 - 27 септември 1979 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 12), доказва, че през 1979 г. все още не е приета квотна система, доколкото само е предвиждано приемането на подобна система. Ищецът също подчертава, че от таблица 8 (1979 г.) от решението е видно, че различните производители не спазват целите и пазарният дял на ICI през 1979 г. е с 5,5 % по-нисък от неговите цели.

188. Ищецът отбелязва, че през 1980 г. фактически не е постигнато споразумение и следователно не са прилагани целите. Според ищеца има голяма разлика между действителните цифри и преразгледаните цифри, както е видно от таблица 8 (1980 г.) от решението.

189. Според ищеца Комисията е принудена да признае, че не е постигнато окончателно споразумение за квотите през 1981 г. Разгледан в своя контекст, откъсът от записката на срещите от м. януари 1981 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 17), цитиран в решението (точка 56, алинея 2), не представлява израз на общо съгласие, а на общо убеждение. Ищецът отбелязва, че от записките от срещите от м. май и м. юни (основно изложение на възраженията, допълнение 64) е видно, че никой производител не приема, че действа подобно споразумение. Ищецът отново подчертава, че от таблица 8 (1981 г.) от решението е видно, че данните за продажбите се различават значително от заявените цели. В заключение ищецът счита, че контролът на производителите върху собствените им продажби в сравнение с спекулативно разпределение на пазара, основано на квотите от 1980 г., не може по никакъв начин да се приеме за контрол на обема и може да бъде единствено от научен или исторически интерес. Според ищеца това се доказва от факта, че в записката от срещата от 20 август 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 28) се споменава „спекулативна квота“, а не действителна квота.

190. Ищецът отбелязва, че по отношение на 1982 г. Комисията отново признава липсата на споразумение за целеви обеми на продажби или квоти. Относно записката от срещата от 20 август 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 28), ищецът твърди, че Комисията тълкува неправилно значението на записката, като стига до заключението, че през втората половина на 1982 г. от производителите е изисквано да ограничават месечните си продажби до същия процент от общия пазар, който всеки от тях е постигнал през първите шест месеца на 1982 г., доколкото в бележката се посочва, че предприятията трябва да ограничат обемите си за м. септември до пазарния дял, достигнат за периода м. януари - м. юни. Според ищеца, в таблица 8 (1982 г.) от решението се съдържа доказателство за това, че никога не е договарян или прилаган контрол на обемите през 1982 г. и цифрите, постигнати от различните предприятия не съответстват на целите. В заключение ищецът твърди, че Комисията погрешно поддържа становището, въз основа на годишния доклад на АТО (основно изложение на възраженията, допълнение 72), че пазарните дялове на средните производители, сравнени с предходни години, са стабилни, доколкото пазарните дялове на някои предприятия като Linz и Petrofina SA са променени значително.

191. Относно 1983 г. ищецът твърди, че Комисията погрешно приема предложението като действащо споразумение. Ищецът пояснява, че предложението,

което е направил (основно изложение на възраженията, допълнение 86), е „приемливо“ само за девет от шестнадесет производители и, че някои от тези „одобрения“ са направени при определени условия, както се посочва в записката на срещата от 2 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 33). Ищецът стига до заключението, че е ясно, че никога не постигнато споразумение и че предложението не може да бъде успешно и следователно не може да бъде изпълнено. Освен това указанията, посочени в точка 61 от решението, никога не са обсъждани, като указанията винаги са изцяло вътрешен документ, както е видно от някои от мненията, отразени в самата записка. На последно място ICI оспорва, че съществуването на споразумение се доказва от противоречието между ръста на действителното производство и поставените цели. В заключение, ищецът подчертава, в противоречие с доводите на Комисията, че пазарните дялове на „голямата четворка“ са увеличени между 1980 - 1982 г., както е установено, според ICI, от сравнението на двете таблици, представени от Комисията (основно изложение на възраженията, допълнения 61 и 87).

192. От друга страна, Комисията отбелязва, че точка 54 и последващите от решението представлява общо изследване на квотната система, която е прилагана в продължение на много години и в която ICI пряко участва.

193. Относно 1979 г., Комисията отбелязва, че участието на ICI в споразумението за квотите е видно от таблица без дата, озаглавена „Продажби на производители за Западна Европа“, намерена в помещенията на ICI (основно изложение на възраженията, приложение 55), в която са определени за всички производители на полипропилен в Западна Европа показателите за техните продажби в килотонове за 1976 г., 1977 г. и 1978 г. и показатели, озаглавени „действителни за 1979 г.“ и „преразгледана цел“. Конкретната информация, която се съдържа в този документ, е от категория, която не е достъпна за конкурентите при „нормална“ конкурентна ситуация и следователно предполага участието на ICI и другите производители при изготвянето на този документ.

194. Относно 1980 г., Комисията твърди, че е постигнато споразумение за квоти. Тя намира подкрепа за своето твърдение основно в таблица от 26 февруари 1980 г., намерена в помещенията на „АТО“ (основно изложение на възраженията, допълнение 60) и озаглавена „Полипропилен - целеви продажби 1980 г. (kt)“, в която спрямо всички производители в Западна Европа се прави сравнение между „цел 1980 г.“, „първоначални предложения“, „предложени приспособявания“ и „договорени цели 1980 г.“ Този документ разкрива процеса на разпределяне на квотите. Според Комисията, този анализ се потвърждава от записка от две срещи през м. януари 1981 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 17), на които целевите обеми на продажбите са сравнявани с действително продадените количества от производителите. Комисията подчертава, че целта на квотната система е да стабилизира пазарните дялове. Ето защо според Комисията споразуменията, свързани с пазарните дялове, впоследствие са превърнати в тонажи с цел използването им като сравними цифри, тъй като без превръщането им не е възможно да се определи от кой момент участник в картела е длъжен да се въздържа от продажби с цел да спазва споразумението. За тази цел е изключително важно да се направи прогноза за общите обеми на продажби. Доколкото първоначалните прогнози за 1980 г. са доказали, че са твърде

оптимистични, първоначално прогнозираните общи обеми на продажби е трябвало да бъдат приспособени няколко пъти, което довежда до промени в тонажи, определени за всяко предприятие.

195. Комисията признава, че за 1981 г. не може да се постигне окончателно споразумение за разпределяне на квоти. Но Комисията отбелязва, че производителите постигат споразумение в началото на 1981 г. за временна схема, която ограничава месечните продажби до една дванадесета от 85 % от целите, които са договорени за 1980 г., както е видно от записка от срещи от м. януари 1981 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 17). На второ място, производителите контролират действителните си продажби месечно, както е отразено, по-специално, в таблица от 21 декември 1981 г., открита в помещенията на ICI, която посочва месечните продажби на различни производители през 1981 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 67). На трето място ICI, Shell и Monte се срещат два пъти - на 27 май и 15 юни 1981 г., за да обсъдят предложения за споразумения за разпределяне на квоти (основно изложение на възраженията, допълнение 64).

196. Относно 1982 г., Комисията отбелязва, че не може да се постигне окончателно споразумение за разпределяне на квоти, въпреки усилията, положени в тази насока, които според Комисията се доказват от откритите различни квотни системи. Но е намерено временно решение под формата на специално насочване на продажбите съгласно данните за предходната година. Комисията отбелязва, че наличието на обсъждания за определянето на квоти се доказва от множество документи. Сред тези документи следва да се упоменат на първо място записките от срещи, изготвени от ICI, от които е видно, че е обменена информацията относно продадените количества (основно изложение на възраженията, допълнения 24 - 26 и 31 - 33). Следва да се упоменат и различните схеми, открити в помещенията на ICI (основно изложение на възраженията, допълнения 69 - 71) и сравнително подробно предложение от 1982 г. с автор ICI (основно изложение на възраженията, допълнение 70). Комисията отбелязва, че два документа (основно изложение на възраженията, допълнение 32; специално изложение на възраженията, ICI, допълнение 30) показват, че когато производителите искат да получат увеличение на пазарните си дялове, те трябва да мотивират искането си.

197. Относно 1983 г. Комисията счита, че може да бъде постигнато споразумение за квоти. Тя основава своето твърдение на записки от телефонни разговори между ICI и други производители (основно изложение на възраженията, допълнения 74 - 84), които показват, че ICI кани всеки производител да представи своите очаквания, както и становището си за допустимите проценти на другите производители, документи, свързани с обработването на събраната по този начин информация (основно изложение на възраженията, допълнение 85), и схеми, изготвени от ICI (основно изложение на възраженията, допълнения 86 и 87). Много записки от срещи описват хода на преговорите по предложение, ограничено за първото тримесечие на 1983 г. (основно изложение на възраженията, допълнения 32 - 34). Вътрешен документ на Shell (основно изложение на възраженията, допълнение 90) показва, че е договорена система за първите две тримесечия на 1983 г. Този факт се доказва от записка от срещата от 1 юни 1983 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 40), която без да

споменава квоти описва обмяната на информация за тонажите, продадени от всеки производител за предходния на м. май месец.

в) Съображения на Съда

198. Както е вече установено от самото начало ищецът редовно участва в периодичните срещи на полипропиленовите производители, на които са проведени обсъждания, свързани с обемите на продажби на различните производители и е обменяна информация по този въпрос.

199. Едновременно с участието на ICI в срещите, неговото име се появява в различни таблици, открити в помещенията му (основно изложение на възраженията, допълнения 55 - 61), чието съдържание ясно показва, че таблиците са изготвени с цел да се определят целеви обеми на продажби. Повечето от ищите признават в отговорите си на писмения въпрос на Съда, че тези таблици не е възможно да се изготвят въз основа на статистическата информация, налична от системата Fides. Всъщност в отговора си на искането за информация (основно изложение на възраженията, допълнение 8), ICI отбелязва за една от таблиците, че „източникът на информация за действителните исторически цифри в тази таблица трябва да бъдат самите производители“. Следователно, Комисията правилно достига до извода, че данните, които се съдържат в тези таблици за ICI, са предоставени от ICI по време на срещите, в които участва.

200. Термините, използвани в таблиците относно годините 1979 и 1980 (като например, „преразгледани цели“, „първоначални предложения“, „предложени приспособявания“, „договорени цели“) обосновават извода, че между участниците в срещите се формира обща цел.

201. Относно, по-специално, 1979 г., като се има предвид подробната записка от срещата от 26 и 27 септември 1979 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 12) и таблицата без посочена дата, взета от помещенията на ICI (основно изложение на възраженията, допълнение 55), озаглавена „Продажби на производителите в Западна Европа“, която посочва за всички производители на полипропилен в Западна Европа данните за продажбите в килотонове за 1976 г., 1977 г. и 1978 г., както и данни, обобщени в групи като „действителни 1979 г.“, „преразгледани цели“ и „79 г.“, е очевидно, че на тази среща е призната необходимостта от затягане на системата за разпределяне на квоти за 1979 г. за последните три месеца на годината. Изразът „затягане“, разглеждан във връзка с ограничението до 80 % от една-дванадесета от планираните годишни продажби, показва, че първоначално планираната схема за 1979 г. трябва да се затегне през последните три месеца. Подобно тълкуване на записката се извежда от упоменатата по-горе таблица, която под групата „79“ в последната графа отдясно на графата, озаглавена „преразгледани цели“, съдържа данни, които трябва да съответстват на първоначално определените квоти. Последните трябва да бъдат ограничени, защото са изготвени на базата на прекалено оптимистична пазарна оценка, какъвто е и случаят с 1980 г. Упоменаването в точка 31, алинея 3 от решението на схема, „предложена или договорена в Цюрих за ограничаване на месечните продажби до 80 % от средно постигнатите продажби през първите осем месеца на годината“ не оборва тези констатации. Това упоменаване, разгледано във връзка с точка 54 от решението, следва да се тълкува в смисъл, че целевите

обеми на продажби вече са първоначално определени за месечните продажби за първите осем месеца на 1979 г.

202. Относно 1980 г., Съдът счита, че от таблицата с дата 26 февруари 1980 г., открита в помещенията на АТО (основно изложение на възраженията, допълнение 60), която съдържа графа, озаглавена „договорени цели 1980 г.“, и от записката от срещите от м. януари 1981 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 17), на които производителите с изключение на ишеца са сравнили действително продадените количества „Actual kt” („действителни в kt“) с определените цели „Target kt” („цели в kt“), е видно, че целевите обеми на продажби са определени за цялата година. Обстоятелствата в тези документи са допълнително потвърдени от таблица с дата 8 октомври 1980 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 57), в която се сравняват две графи, едната съдържа „1980 Nameplate Capacity“ (номинален капацитет за 1980 г.), а другата „1980 Quota” („Квота за 1980 г.“) за различните производители.

203. Относно разликите между цифрите, посочени като „квоти“ в таблиците, следва да се отбележи на първо място, че те са твърде незначителни, и на второ място, че те се дължат на приспособяване на тонажите, които съответстват на пазарните дялове, разпределени на различните производители. Подобни приспособявания, наложени поради промяната на общия пазар, трябва да се приемат за нормално действие в рамките на квотната система, когато участниците в системата допускат грешка при оценката си на съвкупното търсене, каквато например е случаят през 1980 г.

204. Относно 1981 г. обвинението срещу производителите е, че участват в преговори за сключването на споразумение за разпределяне на квоти за тази година, в този контекст те обменят информация за своите „очаквания“, в очакване на подобно споразумение производителите се договарят като временна мярка да ограничат месечните си продажби до една дванадесета от 85 % от договорената „цел“ за 1980 г. през м. февруари и м. март 1981 г., като вземат предвид квотите от предходните години като теоретично право за останалата част от годината, производителите представят данни за продажбите си всеки месец по време на своите срещи и на последно място производителите контролират дали продажбите им съответстват на разпределените им теоретични квоти.

205. За наличието на преговори между производителите с цел установяването на система от квоти и обмяната на информация относно техните „очаквания“ по време на тези преговори свидетелстват различни доказателства, като например таблици, които определят за всеки отделен производител, „actual” („действителните“) данни за продажби и „targets” („цели“) за 1979 г. и 1980 г. и техните „очаквания“ за 1981 г. (основно изложение на възраженията, допълнения 59 и 61), таблица, написана на италиански език (основно изложение на възраженията, допълнение 62), която определя за всеки производител, квотите за 1980 г., предложенията на другите производители за квотите, които ще им се разпределят за 1981 г. и техните „очаквания“ за 1981 г., и вътрешна записка на ICI (основно изложение на възраженията, допълнение 63), която описва напредъка на преговорите, в която се казва следното:

„Taking the various alternatives discussed at yesterday's meeting we would prefer to limit the volume to be shared to no more than the market is expected to reach in 1981, say 1.35 million tonnes. Although there has been no further discussion with Shell, the four majors could set the lead by accepting a reduction in their 1980 target market share of about 0,35 % provided the more ambitious smaller producers such as Solvay, Saga, DSM, Chemie Linz, Anic/SIR also tempered their demands. Provided the majors are in agreement the anomalies could be best handled by individual discussions at Senior level, if possible before the meeting in Zurich.”

(„Като взема предвид различните алтернативи, обсъждани на вчерашната среща, предпочитаме обемът, който трябва да се разпредели, да се ограничи до очакваните за 1981 г. пазарни равнища, или 1,35 милиона тона. Въпреки че не са проведени допълнителни разговори с Shell, големите четири може първи да предприемат намаление в целевия си пазарен дял за 1980 г. с около 0,35 %, при условие че по-амбициозните малки производители като Solvay, Saga, DSM, Хемин Линц, Аник/СИР също ограничат своите искания. Ако основните производители са съгласни, отклоненията могат най-добре да бъдат разгледани чрез индивидуални разговори на ниво висши представители, ако е възможно преди срещата в Цюрих“.)

Този документ е придружен от компромисно предложение, подкрепено от данни, в което се сравняват получените резултати за всеки производител за 1980 г. („% от целта за 1980 г.“).

206. Приемането на временни мерки, които се изразяват в намаляване на месечните продажби до една дванадесета от 85 % от договорените за предходната година цели през м. февруари и м. март 1981 г., се доказва от записките от срещите, проведени през м. януари 1981 г., в които се казва следното:

„In the meantime (February-March) monthly volume would be restricted to 1/12 of 85 % of the 1980 target with a freeze on customers.”

(„Междувременно (м. февруари - м. март) месечните обеми на продажбите ще бъдат намалени до 1/12 от 85 % от целта за 1980 г. и се преустановява привличането на клиенти.“)

Ищецът не може да твърди, че подобно конкретно описание представлява общо убеждение.

207. Фактът, че всеки от производителите приема като свое теоретично право квотата си от предходната година за остатъка от годината и наблюдава дали продажбите му отговарят на тази квота, като обменя данни за продажбите си всеки месец, се доказва от съчетанието на три документа: на първо място таблица от 21 декември 1981 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 67), която излага продажбите на всеки производител по месеци, като последните три графи посочват продажбите през месеците м. ноември и м. декември, както и годишните продажби, добавени на ръка; на второ място таблица без дата, написана на италиански език, озаглавена „Scarti per società” („различия дружество по дружество“), открита в помещенията на ICI (основно изложение на

възраженията, допълнение 65), която сравнява за всеки производител за периода м. януари - м. декември 1981 г. „actual” („действителните“) продажби с „theoretic” („теоретичните“) данни; и на последно място таблица без дата, намерена в помещенията на ICI (основно изложение на възраженията, допълнение 68), която сравнява за всеки производител за периода м. януари - м. ноември 1981 г. данни за продажбите и пазарните дялове с тези за 1979 г. и 1980 г. и съдържа прогноза до края на годината.

208. Първата таблица показва, че производителите обменят помежду си информация за месечните си продажби. Съчетана със сравненията, направени между тези цифри и постигнатите цифри през 1980 г. (сравнения, направени в други две таблици, които обхващат същия период), подобна обмяна на информация, която един икономически независим субект държи като строго поверителна бизнес информация, е в подкрепа на заключенията, които се съдържат в решението.

209. Участието на ищеца в тези различни по своята същност действия се доказва на първо място от неговото участие в срещите, на които тези действия са приети, по-специално, на срещите през м. януари 1981 г., и на второ място от факта, че неговото име се появява в различни документи, упоменати по-горе. Освен това в тези документи се описват цифрите, за които ICI в отговора си на писмения въпрос на Съда (на който се позовават други ищци в техните отговори), всъщност отбелязва, че не могат да бъдат потвърдени въз основа на статистическите данни, налични от системата Fides.

210. Относно 1982 г., обвинението срещу производителите се състои в това, че са взели участие в преговори за постигане на споразумение за разпределяне на квоти за тази година, в тази връзка те обменят информация за очакванията им за тяхното производство в тонове, след непостигане на окончателно споразумение, те предоставят информация в хода на срещи за месечните си продажби през първата половина на годината, като сравняват данните с процентите, постигнати през предходната година и втората половина на годината, като са се опитали да ограничат месечните си продажби до същия процент на общия пазар, постигнат през първите шест месеца на годината.

211. Наличието на преговори между производителите с цел въвеждането на система от квоти и споделянето на очакванията им по време на преговорите се доказват от следните документи: а) на първо място, документ, озаглавен „Scheme for discussions „quota system 1982””, („Схема за обсъждане на „система от квоти през 1982 г.“) (основно изложение на възраженията, допълнение 69), който съдържа за всички получатели на решението с изключение на Hercules данни за тонажа, на който всеки производител смята, че има право, и в допълнение, за някои от производителите (всички производители с изключение на Anic, Linz, Petrofina, Shell и Solvay), тонажът, който според тях трябва да бъде разпределен на останалите производители, на второ място записка на ICI, озаглавена „Polypropylene 1982, Guidelines” („полипропилен 1982 г., насоки“) (основно изложение на възраженията, допълнение 70, буква а)), в която ICI изследва напредъка на преговорите, на трето място, таблица с дата 17 февруари 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 70, буква б)), в която се сравняват различни предложения за разпределяне на продажбите - едно от които,

озаглавено „ICI Original Scheme” („Първоначална схема на ICI”) е изпитано, а в друга ръкописна таблица са направени несъществени корекции от Monte в графа, озаглавена „Milliavacca 27/1/82” (името е на служител на Monte) (основно изложение на възраженията, допълнение 70, буква в), и на последно място, таблица, написана на италиански език (основно изложение на възраженията, допълнение 71), която представлява сложно предложение (упоменато във втория параграф на точка 58 от решението).

212. Мерките, приети за първата половина на годината, са установени от записка от срещата от 13 май 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 24), в която се казва *inter alia*:

„To support the move a number of other actions are needed (a) limit sales volume to some agreed prop. of normal sales.”

(„За да се подкрепи движението са необходими няколко други действия а) ограничаване на обемите на продажби до договорени нива на обичайните продажби.“)

Изпълнението на тези мерки се доказва от записка от срещата от 9 юни 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 25), към която е приложена таблица, която определя за всеки производител неговите „actual” („действителни“) продажби за месеците от м. януари до м. април 1982 г. в сравнение с данни, които представляват „theoretical based on 1981 av(erage) market share” („теоретични цифри, основани на среден пазарен дял за 1981 г.“), и от записката от срещата, проведена на 20 и 21 юли 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 26) за периода м. януари - м. май 1982 г. и от записката от срещата от 20 август 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 28) относно периода м. януари - м. юли 1982 г. В това отношение, теоретичната същност на квотите, използвани за сравнение с действителните годишни продажби, се дължи на факта, че не може да се определят квоти за цялата 1981 г. Това не прави сравнението незначително като средство за контрол на въведените ограничения върху месечните продажби в сравнение с предходната година.

213. Мерките, приети за втората половина на годината, се доказват от записката от срещата от 6 октомври 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 31), в която се казва: „In October this would also mean restraining sales to the Jan/June achieved market share of a market estimated at 100 kt” („През м. октомври това също би означавало ограничаване на продажбите до достигнатия пазарен дял за м. януари/м. юни на пазар, оценен на 100 килотона“) и по-нататък „Performance against target in September was reviewed” („Беше разгледано изпълнението в сравнение с целта за м. септември“). Към записката е приложена таблица, озаглавена „September provisional sales versus target (based on Jan-June market share applied to demand estimated) at 120 Kt” („Временни продажби за м. септември спрямо целеви продажби (основани на пазарен дял от м. януари/м. юни, прилагани към търсене, оценено на 120 килотона“). Продължаването на тези мерки се потвърждава от записката от срещата от 2 декември 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 33), към която е приложена таблица, която сравнява за м. ноември 1982 г. „actual” („действителните“) продажби с „theoretical”

(„теоретични“) данни, изчислени от „J-June % of 125 Kt“ („й/м. юни % от 125 килотона“).

214. Съдът счита, че по отношение на 1981 г. и двете половини на 1982 г., Комисията въз основа на общия контрол, осъществяван по време на редовните срещи, на прилагането на система за ограничаване на месечните продажби в сравнение с предходен период, основателно достига до заключението, че системата е приета от участниците на срещите.

215. Относно 1983 г. Съдът приема, че от документите, представени от Комисията (основно изложение на възраженията, допълнения 33, 85 и 87) е видно, че в края на 1982 г. и началото на 1983 г. производителите на полипропилен обсъждат система от квоти за 1983 г., и ищецът участва в срещите, на които се провеждат тези обсъждания, както и предоставя данни за продажбите си по време на срещите.

216. Следователно, ищецът участва в преговорите, проведени с цел постигане на квотна система за 1983 г.

217. По отношение на въпроса дали тези преговори са наистина успешни за първите две тримесечия на 1983 г., както се твърди в решението (точка 63, алинея 3 и точка 64), видно от записката от срещата от 1 юни 1983 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 40) е, че на тази среща ищецът предоставя данни за продажбите си за м. май, както правят и други девет предприятия. Освен това следващият откъс се съдържа в записка от вътрешна среща на групата Shell на 17 март 1983 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 90):

„... and would lead to a market share of approaching 12 % and well above the agreed Shell target of 11 %. Accordingly the following reduced sales targets were set and agreed by the integrated companies”.

(„... и ще доведе до пазарен дял приблизително от 12 % и значително над договорената цел за Shell от 11 %. Съответно определени са следните намалени продажби и са договорени от интегрираните дружества“.)

Представени са новите тонажи, като след всеки е отбелязано, че:

„this would be 11.2 Pet of a market of 395 kt. The situation will be monitored carefully and any change from this agreed plan would need to be discussed beforehand with the other PIMS members.”

(„това ще е 11,2 процента от пазар от 395 килотона. Положението ще бъде внимателно наблюдавано и всяка промяна от така одобрения план ще трябва предварително да се обсъди с другите членове на PIMS.“)

218. В тази връзка Съдът приема, че въз основа на комбинирането на двата документа, Комисията правилно достига до извода, че преговорите между участниците водят до въвеждането на квотна система. Вътрешната записка на групата Shell показва, че предприятието иска от националните си търговски дружества да намалят продажбите си, не за да се намали общият обем на

продажби на групата Shell, а с цел да се ограничи пазарният дял на групата в общия пазар до 11 %. Подобно ограничение, изразено в пазарен дял, може да бъде обяснено единствено във връзка с квотна система. Освен това записката от срещата от 1 юни 1983 г. представлява допълнително доказателство за съществуването на подобна система, тъй като обмяната на информация за месечните продажби на различните производители има за основна цел контрол за спазване на поетите ангажименти.

219. На последно място цифрата от 11 % за пазарния дял на Shell се появява не само във вътрешната записка на Shell, но и в други два документа, а именно вътрешна записка на ICI, в която ICI посочва, че Shell предлага тази цифра за себе си, Hoechst и ICI (основно изложение на възраженията, допълнение 87) и в записка, изготвена от ICI, от среща, проведена на 29 ноември 1982 г. между ICI и Shell, на която е упоменато предишното предложение (основно изложение на възраженията, допълнение 99).

220. Като взема предвид сходната цел на различните мерки за ограничаване на обемите на продажби, а именно да се намали натискът върху цените чрез допълнително предлагане, Комисията основателно стига до извода, че тези мерки са част от квотна система.

221. За останалото Съдът счита, че доводите на ищеца не доказват пряко, че не е участвал във определянето на целеви обеми на продажби, а са насочени към установяване на факта, че тези цели не са спазвани от производителите - факт, който според ищеца, прави недействителен извода за определянето на подобни цели. Следва да се отбележи, че в това отношение решението признава, че целевите обеми на продажби не са спазвани, което показва, че по същия начин решението не се позовава на изпълнението от страна на ищеца на постигнатите решения в хода на обсъжданията на целевите обеми на продажби, за да докаже, че ищецът е участвал във определянето на тези цели.

222. Във всеки случай, като участва в срещите, на които различни производители са критикувани за неспазване на постигнатите договорености, ищецът отправя подобни критики и по този начин упражнява натиск върху тези производители.

223. Трябва също да се отбележи, че в подкрепа на упомената по-горе фактическа констатация, не е необходимо Комисията да използва документи, които не упоменават в изложенията на своите възражения или които не са представени на ищеца.

224. От упомената по-горе следва, че Комисията в достатъчна степен обосновава извода си, че ищецът е един от производителите на полипропилен, сред които се появяват общи цели относно целевите обеми на продажби за 1979 г., 1980 г. и първата половина на 1983 г., ограничаването на месечните продажби в сравнение с предходен период за 1981 г. и 1982 г., които са упоменати в решението и които образуват част от квотна система.

Е. Заключение

225. Следователно, Комисията в достатъчна степен се обосновава, че всички фактически констатации, направени от нея в оспорваното решение срещу ищеца, са правилни и следователно, в противоречие с твърдението на ищеца, спазва правилата относно разпределянето на доказателствената тежест. Следва също така, че Комисията не достига до прибързано или предубедено решение въз основа на доказателствата, които представя в подкрепа на фактическите си констатации.

2. Прилагане на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО

А. Правна характеристика

а) Оспорваното решение

226. Съгласно решението (точка 81, алинея 1) целият комплекс от схеми и договорености, постигнати в рамките на система от редовни и институционализирани срещи, представлява единно продължаващо „споразумение“ по смисъла на член 85, параграф 1.

227. В настоящия случай, производителите, като подкрепят общ план за регулиране на цените и доставките на полипропиленовия пазар, участват в общо рамково споразумение, което се доказва в поредица от по-подробни допълнителни споразумения, които понякога са изработвани (решение, точка 81, алинея 3).

228. В решението (точка 82, алинея 1) се допълва, че в процеса на изработване на подробен общ план е постигнато съгласие в много области, като например индивидуални ценови инициативи и схеми за годишни квоти. В някои случаи производителите може да не постигат единодушие за конкретни схеми, като например квотите за 1981 г. и 1982 г. Но приемането на временни мерки, включително обмяна на информация и контрол на действителните месечни продажби в сравнение с постигнатите през предходни периоди, не само предполага постигането на изрично съгласие за определяне и прилагане на подобни мерки, но също така показва мълчаливото съгласие, доколкото е възможно, да се запазят съответните позиции на производителите.

229. Относно, по-специално, инициативата от м. декември 1977 г., в решението се отбелязва (в точка 82, алинея 3), че дори пред клиенти на срещите на ЕАТР производители като Hercules, Hoechst, ICI, Linz, Rhône-Poulenc, Saga и Solvay подчертават осъзнатата необходимост от съгласувани действия за увеличаване на цените. Между производителите има допълнителни контакти за ценообразуването извън срещите на ЕАТР. С оглед на тези приети контакти, Комисията счита, че зад средството, използвано от един или няколко производителя, които се оплакват от недостатъчно ниво на доходност и предлагат общи действия, докато други изразяват „подкрепа“ за подобни действия, стои съществуващо споразумение за ценообразуване. Комисията допълва, че дори при липсата на последващи контакти, подобно средство все още показва достатъчно съгласие за споразумение по смисъла на член 85, параграф 1.

230. Заключение, че има продължаващо споразумение, не се променя от факта, че някои производители неизбежно не присъстват на всички срещи. Всяка

„инициатива“ отнема няколко месеца, за да бъде планирана и приложена. Следователно, фактът дали даден производител е отсъствал на някоя от срещите (решение, точка 83, алинея 1) няма голямо значение.

231. Съгласно решението (точка 86, алинея 1) действието на картела, основан на общ и подробен план, представлява „споразумение“ по смисъла на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО.

232. В решението се отбелязва (в точка 86, алинея 2), че понятията за „споразумение“ и „съгласувани практики“ са различни, но в някои случаи тайно споразумение разкрива няколко от елементите на двете форми на забранено сътрудничество.

233. Съгласуваната практика се отнася до форма на сътрудничество между предприятия, при които без да се достига до етапа на постигане на т. нар. споразумение, практическото сътрудничество съзнателно се заменя с целите на конкуренцията (решение, точка 86, алинея 3).

234. Съгласно решението (точка 87, алинея 1) причината в Договора да се създаде отделно понятие за съгласувана практика е да се предотврати възможността предприятията да избегнат прилагането на член 85, параграф 1, като се обединяват по неконкурентен начин, но без да постигат окончателно споразумение, например като се информират помежду си предварително за поведението, което всеки от тях ще приеме, така че всеки може да регулира търговското си поведение, като знае, че конкурентите му ще имат сходно поведение (вж. Решение на Съда от 14 юли 1972 г., ICI/Комисията, 48/69, Recueil, стр.69).

235. В Решенията от 16 декември 1975 г., Suiker Unie/Комисията, (40 - 48, 50, 54 - 56, 111, 113 и 114/73, Recueil, стр.1663), Съдът постановява, че критериите за координиране и сътрудничество, установени от съдебната практика, които в никакъв случай не изискват изработването на действителен план, трябва да бъдат тълкувани с оглед на понятията, присъщи на конкурентните разпоредби на Договора, според които всеки икономически субект трябва да определя независимо търговската си политика, която възнамерява да приеме на общия пазар. Това изискване за независимост не лишава предприятията от правото да се приспособяват разумно към съществуващо или очаквано поведение на конкурентите им, но то изключва категорично всякакъв пряк или косвен контакт между конкуренти, чиято цел или резултат може да повлияе върху поведението на пазара на съществуващ или потенциален конкурент или да разкрие поведението на такъв конкурент, което те решават да приемат или възнамеряват да приемат на пазара (решение, точка 87, параграф 2). Подобно поведение може да попадне в обхвата на член 85, параграф 1 като „съгласувана практика“, дори когато страните не са постигнали предварително споразумение за общ план, които да определя техните действия на пазара, но приемат или спазват уредени средства, които улесняват координирането на тяхното търговско поведение (решение, точка 87, алинея 3, първо изречение).

236. В решението също се подчертава (точка 87, алинея 3, трето изречение), че в рамките на един сложен картел някои производители понякога може да не изразяват изрично съгласие за определено действие, договорено от другите

членове и все пак да покажат обща подкрепа за въпросната схема и да спазят съответното поведение. Следователно, в някои отношения продължаващото сътрудничество и тайно споразумение на производителите при прилагането на цялостното споразумение може да разкриват характеристиките на съгласувана практика (решение, точка 87, алинея 4, второ изречение).

237. Съгласно решението (точка 87, алинея 5), значението на понятието съгласувана практика, следователно не произтича толкова от разграничението между него и понятието за „споразумение“, колкото от разликата между формите на тайно споразумение, които са обхванати от член 85, параграф 1, и обикновеното сравнение с поведение, което не разкрива елементи на единодушие. Следователно, конкретната форма на уредените договорености няма значение.

238. В решението (параграф 88, алинеи 1 и 2) се отбелязва, че повечето производители, след като в хода на административното производство оспорват, че поведението им във връзка с заявените ценови инициативи не е резултат от „споразумение“ по смисъла на член 85 (вж. решение, точка 82), продължават да твърдят, че поведението им не е доказателство за наличието на съгласувана практика. Те твърдят, че последното понятие изисква извършването на „overt act“ („открито действие“) на пазара, което според тях в настоящия случай не е изпълнено: никога не е съобщаван на клиентите ценови списъци или „target prices“ („индикативни цени“). Това заключение се отхвърля в решението: ако в настоящия случай е необходимо позоваване на доказателство за съгласувана практика, изискването за предприемането на действия от участниците за реализиране на общата им цел е изцяло изпълнено. Различните пазарни инициативи са документирани. Неоспорим факт е, че отделните производители са предприели сходни и едновременни действия за тяхното изпълнение. Предприемането на индивидуални и колективни действия от производителите е видно от писмените доказателства: записки от срещи, вътрешни писма, указания и писма до търговски отдели и писма до клиенти. Напълно неуместно е дали производителите „публикуват“ ценовите си списъци. Самите ценови указания представляват не само най-доброто доказателство за действията на всеки производител за изпълнение на общата цел, но тяхното съдържание и времето за издаването им са допълнително доказателство за наличието на тайно споразумение.

б) Доводи на страните

239. Ищецът оспорва становището на Комисията, че макар и да е възможно идейно разграничение между споразумение и съгласувана практика, това не променя съществено въпроса, който подлежи на доказване. Според ищеца, който се позовава на становището на генералния адвокат г-н Gand в делата Quinine (Решение на Съда от 15 юли 1970 г., ACF Chemiefarma/Комисията, 41/69, Recueil, стр. 661)), разграничението между тези две понятия не е от „несъществено значение“ и, по-специално относно предмета на доказване.

240. Ищецът твърди, че за да се докаже съществуването на споразумение, е необходимо да се докаже наличието не само на съгласие, но и на достатъчно ангажиране за постигане на целите на споразумението и достатъчна степен на взаимни задължения. ICI в действителност признава за съществуването на

едностранни ангажименти, за което говори и поетият по време на срещите личен ангажимент. Но ищецът твърди, че Комисията не може да обоснове постигането на съгласие от тези ангажименти, чиито едностранен характер доказва противното - липсата на предварителен общ ангажимент и липсата на съгласие.

241. Според ищеца, съгласуваната практика изисква поведение на пазара от страна на участниците, както е очевидно от използвания термин „практика“. Но Комисията не доказва съществуването на подобно поведение, което не може да се установи от изпращането на търговските отдели на вътрешни ценови указания, както твърди Комисията, тъй като тези указания рядко са съобщавани на клиентите и ICI почти не публикува ценови списъци, които обикновено са за вътрешно ползване.

242. От друга страна според Комисията въпросът дали тайно споразумение или картел ще бъдат определени за правни цели като споразумение или съгласувана практика по смисъла на член 85 или дали тайно споразумение носи елементи и от двете е несъществен. Според Комисията термините „споразумение“ и „съгласувана практика“ включват различни видове договорености, чрез които конкурентите, вместо да определят бъдещото си конкурентно поведение при пълна независимост, приемат взаимно ограничаване на свободата си на действие на пазара като последица от преки или косвени контакти помежду си.

243. Комисията твърди, че целта на използването на различни термини в член 85 е да се забрани цялата гама от уредени средства, а не да се определи различно отношение към всяко едно от тях. Следователно без значение е къде следва да се прокара разделителната линия между термините, използвани с цел да се обхване целият спектър от забранено поведение. Целта на закона за включването в член 85 на термина „съгласувана практика“ е да обхване, освен споразумения, тези видове тайно споразумение, които просто отразяват форма на фактическо координиране и практическо сътрудничество, но които въпреки това могат да нарушат конкуренцията (Решение на Съда от 14 юли 1972 г., цитирано по-горе, 48/69, точки 64 - 66).

244. Комисията отбелязва, че съгласно съдебната практика на Съда (Решение от 16 декември 1975 г., цитирано по-горе, 40/73 - 48/73, 50/73, 54/73 - 56/73, 111/73 и 114/73, точки 173 и 174), въпросът е да се изключи всеки пряк или косвен контакт между субектите, който има за цел или резултат влияние върху поведението на пазара на реален или потенциален конкурент, или разкриване спрямо подобен конкурент на поведение, което заедно приемат или решават да приемат на пазара. Следователно, съгласувана практика съществува винаги, когато съществува контакт между конкуренти преди поведението им на пазар.

245. Според Комисията съществува съгласувана практика, когато има съгласувано действие, което има за цел ограничаване автономията на предприятията в отношенията помежду им, дори ако не е реализирано реално поведение на пазара. Според Комисията аргументите се извличат от значението на думата „практика“. Комисията оспорва довода, изложен от ICI, че думата има тясно значение на „поведение на пазара“. Комисията счита, че думата обхваща самото действие на участие в контакти, ако тяхната цел е ограничаване на автономията на предприятията.

246. Комисията оспорва, че ако двете изисквания - съгласувано действие и поведение на пазара, се изискват за съществуването на съгласувана практика, както твърди ІСІ, тогава цял спектър от практики, които имат за цел, но не и задължително резултат, нарушаването на конкуренцията на Общия пазар, няма да попаднат в обхвата на член 85. По този начин част от целта на член 85 би била възпрепятствана. Освен това становище не е в съответствие със съдебната практика на Съда относно понятието съгласувана практика (Решения от 14 юли 1972г., цитирано по-горе, 48/69, точка 66, от 16 декември 1975 г., цитирано по-горе, 40/73 – 48/73, 50/73, 54/73 – 56/73, 111/73, 113/73 и 114/73, точка 26 и от 14 юли 1981 г., Züchner, точка 14, 172/80, Recueil, стр. 2021). Въпреки че всички тези дела споменават практики на пазара, те не са упоменати като елемент, който представлява нарушение, както твърди ищеца, а като фактически елемент, от който може да се направи извод за съгласуваното действие. Съгласно съдебната практика не се изисква реално действие на пазара. Това което се изисква, е контакт между икономически субекти, което е знак за изоставянето на тяхната необходима автономия.

247. Според Комисията следователно не е необходимо, за да е извършено нарушение на член 85, предприятията да реализират на практика това, което заедно обсъждат. Нарушението по член 85, параграф 1 е осъществено напълно, когато намерението за заместване на сътрудничеството пред рисковете на конкуренцията се проявява като сътрудничество, без да е необходимо да се открие впоследствие пазарно поведение.

248. От изложеното по-горе Комисията стига до заключението, че относно въпроса за доказване, споразумението и съгласуваната практика може да се установят едновременно от преки и косвени доказателства. В настоящия случай не е необходимо да се използват косвени доказателства, например сходно поведение на пазара, тъй като са налице преки доказателства за тайно споразумение, които представляват, по-специално, записки от срещи.

249. В заключение Комисията отбелязва, че правилно определя установеното нарушение в настоящия случай като споразумение и съответно доколкото е необходимо, като съгласувана практика.

250. Относно съществуването на споразумението Комисията отбелязва, че производителите многократно изразяват ангажимента си, и следователно не е необходимо да се взема предвид факта, че степента на подкрепа на определени производители е различна през целия период. Ангажиментът се изразява в ценовите указания, дадени от производителите, по-специално, от ІСІ, което потвърждава съществуването на споразуменията.

в) Съображения на Съда

251. В противоречие с твърденията на ищеца, Комисията определя всеки от фактическите елементи, установени срещу ищеца, или като споразумение, или като съгласувана практика за целите на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО. От точка 80, алинея 2, точка 81, алинея 3 и точка 82, алинея 1 от решението,

разглеждани заедно, е видно, че Комисията определя всеки от тези различни елементи предимно като „споразумение“.

252. По същия начин, от точка 86, алинеи 2 и 3, точка 87, алинея 3 и точка 88 от решението, разглеждани заедно, е видно, че Комисията определя елементите на нарушението като „съгласувана практика“, когато тези елементи или не подкрепят извода, че страните участват в предварително споразумение за общ план, който определя пазарното им поведение, а приемат или спазват уредени средства, които помагат за координирането на тяхното търговско поведение, или поради сложността на картела, не е възможно да се установи, че някои производители изразяват категоричното си съгласие за определени действия, договорени от другите производители, въпреки че те показват общата си подкрепа за въпросната схема и спазват съответното поведение. В заключение в решението се посочва, че в някои отношения продължаващото сътрудничество и тайното споразумение на производителите при прилагането на цялостното споразумение може да разкриват характеристиките на съгласувана практика.

253. Доколкото от съдебната практика на Съда е видно, че за да е налице споразумение по смисъла на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО е достатъчно въпросните предприятия да изразят общото си намерение за специално поведение на пазара (вж. Решения от 15 юли 1970 г., цитирано по-горе, 41/69, точка 112 и от 29 октомври 1980 г., Van Landewyck/Комисията, точка 86, 209/78 – 215/78 и 218/78, Recueil, стр. 3125), настоящият Съд счита, че Комисията правилно тълкува общите намерения между ищеца и другите производители на полипропилен, които Комисията достатъчно обосновава и свързани с минималните цени през 1977 г., ценовите инициативи, мерките, насочени към улесняване на прилагането на ценовите инициативи, целевите обеми на продажби за 1979 г. и 1980 г. и първата половина на 1983 г. и мерките, които ограничават месечните продажби спрямо предходен период за 1981 г. и 1982 г., като споразумения по смисъла на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО.

254. Освен това като доказва достатъчно обосновава, че резултатите от ценовите инициативи продължават до м. ноември 1983 г., Комисията правилно стига до заключението, че нарушението продължава поне до м. ноември 1983 г. В действителност от съдебната практика на Съда е видно, че член 85 също се прилага за споразумения, които вече не са действащи, но чиито резултати продължават да се проявяват след като формално не са в сила (Решение от 3 юли 1985 г., Vinon, точка 17, 243/83, Recueil, стр. 2015).

255. При определянето на понятието за съгласувана практика, трябва да се вземе предвид съдебната практика на Съда, която показва, че критериите за координиране и сътрудничество, определени по-рано от Съда, трябва да се тълкуват в контекста на понятието, присъщо за разпоредбите за конкуренция на Договора за ЕИО, според които всеки независим икономически субект трябва независимо да определя политиката, която възнамерява да прилага в Общия пазар. Въпреки че изискването за независимост не ограничава икономическите субекти от правото им да приспособяват разумно поведението си спрямо съществуващото и очаквано поведение на конкурентите си все пак то изключва категорично всякакъв пряк или косвен контакт между конкуренти, чиято цел или резултат може да повлияе на поведението на пазара на съществуващ или потенциален

конкурент или да разкрие на такъв конкурент поведението, което те решават да приемат или възнамеряват да приемат на пазара (Решение от 16 декември 1975 г., цитирано по-горе, 40/73 - 48/73, 50/73, 54/73 - 56/73, 111/73, 113/73 и 114/73, точки 173 и 174).

256. В настоящия случай, ищецът участва в срещи за определяне на цени и целеви обеми на продажби, в хода на които обменя информация между конкуренти за цените, които те искат да реализират на пазара, цените, които възнамеряват да определят на пазара, нивата им на рентабилност, ограниченията на обемите на продажби, които според тях са необходими, или идентичността на техните клиенти. Чрез участието си в тези срещи ищецът взема участие, заедно с конкурентите си в съгласувани действия, целта на които е да повлияят на пазарното им поведение и да разкрият помежду си поведението, което всеки производител възнамерява да приеме на пазара.

257. Следователно ищецът не само преследва целта за предварително премахване несигурността относно бъдещото поведение на конкурентите си, но също и определя политиката, която той ще приеме на пазара, като вземе предвид пряко или косвено информацията, получена по време на тези срещи. По същия начин при определяне на политиката, която възнамеряват да приемат, конкурентите му трябва да вземат предвид пряко или косвено информацията, която им е съобщена от ищеца за поведението, което той решава или възнамерява да приеме на пазара.

258. Следователно Комисията като има предвид целта им, съответно определя редовните срещи с производителите на полипропилен, в които ищецът участва през м. декември 1977 г. - м. септември 1983 г., като съгласувана практика по смисъла на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО.

259. Относно въпроса дали Комисията правилно установява, че е извършено нарушение, описано в член 1 от решението като „споразумение и съгласувана практика“, Съдът отбелязва, че като има предвид сходната им цел, различните съгласувани практики и постигнатите споразумения са част от схеми от редовни срещи, определяне на индикативни цени и разпределяне на квоти.

260. Тези схеми са част от поредица от усилия, положени от въпросните предприятия, насочени към една икономическа цел, а именно нарушаване на нормалното движение на цените на пазара на полипропилен. Следователно, би било изкуствено да се разделя подобно продължаващо поведение, обединено от единна цел, като състоящо се от няколко отделни нарушения. Факт е, че ищецът участва в продължение на няколко години в поредица от схеми, които представляват нарушение, което непрекъснато се изразява в незаконни споразумения и незаконни съгласувани практики.

261. Комисията също правилно определя единственото нарушение като „споразумение и съгласувана практика“, тъй като нарушението едновременно включва фактически елементи, които могат да бъдат дефинирани като „споразумения“ и „съгласувани практики“. Като се има предвид сложния характер на нарушението, двойственото определяне на Комисията в член 1 от решението, трябва да се разбира не като изискване за едновременно и натрупващо доказателство, че всеки от тези фактически елементи представлява съставна част,

както от споразумението, така и от съгласуваната практика, а като част от единен комплекс, който се състои от няколко фактически елемента, някои от които са определени като споразумения, а други като съгласувани практики за целите на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО, който не съдържа специална категория за сложни нарушения от подобен вид.

262. Следователно, основанието за оспорване на ищеца се отхвърля.

Б. Цел или резултат от ограничаване на конкуренцията

а) Оспорваното решение

263. В решението (точка 89, алинея 1) се отбелязва, че член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО изрично споменава като ограничаващи конкуренцията споразумения, които пряко или косвено определят цени за продажба или пазарни дялове между производителите, които са съществените характеристики на споразуменията, предмет на настоящото дело.

264. Съгласно решението (точка 89, алинеи 2, 3 и 4), основната цел за създаване на система от редовни срещи и продължаващото тайно споразумение на производителите е да се увеличат цените чрез комплекс от споразумения и договорености. Като се планират общи действия за ценови инициативи с индикативни цени за всеки вид и във всяка национална валута от определена дата, производителите имат за цел да премахнат рисковете, свързани с едностранни опити за увеличаване на цените. По този начин, различните квотни системи и другите механизми, насочени към приспособяване на противоречивите интереси на установените и нови производители, имат като крайна цел създаването на изкуствени условия за стабилност, благоприятни за увеличаване на цените.

265. За постигането на тези цели, производителите се насочват към организация на пазара на полипропилен на база, която заменя свободното действие на конкурентните сили с институционализирано и систематично тайно споразумение между производителите, които представляват картел (решение, точка 89, алинея 5).

266. В решението се отбелязва (в точка 90, алинеи 1 и 2), че не е задължително с оглед прилагането на член 85, параграф 1, като се има предвид явната неконкурентна цел на споразумението, да се доказва неблагоприятния ефект върху конкуренцията. Но в настоящия случай доказателствата показват, че споразумението има значителен ефект върху условията на конкуренция.

267. Съгласно решението (точка 90, алинеи 3 и 4), постигнатото по време на срещите съгласие за индикативните цени за всеки вид и национална валута се прилага от производителите чрез даване на ценови указания до националните им търговски отдели или представители, които впоследствие трябва да информират клиентите за новите ценови равнища. По този начин клиентите са изправени пред еднакви минимални цени във всяка валута за всеки основен вид. Някои индивидуални клиенти може да ползват специални условия или отстъпки, някои производители може да отложат планирано увеличение или да направят отстъпки, а някои производители може да определят действителните си цени за определени

видове или страни малко под индикативните цени, но все пак определят цените си в контекста на общото движение на всички останали производители. Но определянето на конкретно ценово равнище, което впоследствие представя на пазара „дена по списък“ или „официална цена“ означава, че възможностите на клиентите да преговарят с производителите вече са ограничени и клиентите са лишени от много ползи, които в противен случай биха били на разположение от свободното движение на конкурентните сили.

268. В точка 90, последната алинея от решението се отбелязва, че писмените доказателства, включително пазарните отчети на самите производители, показват съществуването на пазара на съгласувани ценови инициативи, в които участват всички производители, както и непосредствената връзка между тези инициативи и системата от редовни срещи.

269. Доколкото се признава (в точка 91, алинея 1 от решението), че постигнатите ценови равнища като цяло са под „целите“ и има тенденция ценовите инициативи да губят ефекта си, като понякога се стига до рязко намаление на цените, се отбелязва, че графиките, които използват самите производители, показват през годините сходен образец на близко, успоредно движение на целевите и действителните равнища. По време на периода, обхванат от известните ценови инициативи, достигнатата месечна цена се повишава до договорените цели. Когато настъпва изненадващо ценово „рязко спадане“ (например, когато цените на пропилен се понижават), тази тенденция се забавя чрез определянето на нови и много по-ниски цели и възходящата тенденция се възобновява. Успехът на подобна тактика е особено отчетлив през периода м. юли - м. ноември 1983 г.

270. Съгласно решението (точка 91, алинея 2), доставките на повечето производители през годините, в които действа система, като цяло не показват рязко отклонение от разпределените квоти или цели.

271. В решението се прави заключението (в точка 92, алинея 1), че фактът, че в действителност разпределението на пазара на картели е непълно и не премахва напълно действието на конкурентните сили, не изключва прилагането на член 85. Като се има предвид големия брой производители, техните противоречиви търговски интереси и липсата на приложими мерки за ограничаване в случаите на нарушаване на постигнатите договорености от някои от производителите, не е възможно един картел да контролира изцяло дейностите на своите участници. В решението (точка 92, алинея последна) също се отрича довода на предприятията, че ако няма договорености помежду им, развитието на пазара ще е същото. Отбелязва се, това което би се случило, е да няма споразумение, което е спекулация, но същественото е, че самите производители признават ефективността на техните срещи, като отричат предложението от май 1982 г. да преустановят срещите, тъй като е прието, че е по-добре, ако търсенето и предлагането са в баланс, да се предприемат действия за повишаване на цените, отколкото да се разчита на самия пазар.

272. В точка 73 се отбелязва, че Комисията никога не поддържа становището, че системата от редовни срещи контролира напълно действията и продажбите на производителите или че е единственият фактор, който се отразява на ценовите равнища на полипропилен. В действителност доказателствата, на които се

позовава Комисията, показват, че производителите признават, че пазарът е повлиян от промените в търсенето или увеличението на цените на суровините, които са извън техния контрол. При вземането на решение относно размера, времето, условията и възможностите за успех на всяка планирана ценова инициатива тези пазарни фактори са вземани предвид от производителите. Но една от основните цели на срещите е производителите да се опитат да координират отговора си на подобни фактори. От една страна може да е вярно, че цената е определена до голяма степен от състоянието на търсенето и предлагането, но писмените доказателства показват, че чрез контрола на обема и квотните системи производителите се опитват да повлияят на тези условия.

б) Доводи на страните

273. Ищецът отбелязва, че според Комисията, целта на картела е да замени свободното действие на конкурентните сили с институционализирано и систематично тайно споразумение между производителите, което представлява картел. Според ищеца все пак същественото при определяне дали едно споразумение или съгласувана практика има антиконкурентна цел не е субективното намерение на участниците, а действителната цел на договореностите. Преценката на целта трябва да е обективна, тоест в рамките на конкретния икономически контекст (решения на Съда от 30 юли 1966 г., *Maschinenbau Ulm*, 56/65, *Recueil*, стр. 337, от 9 юли 1969 г., *Völk*, 5/69, *Recueil*, стр. 295 и от 10 юли 1980 г., *Lancôme*, точка 24, 99/79, *Recueil*, стр. 2511). Освен това Комисията трябва да докаже, въз основа на обективни факти, че съществува достатъчна степен на вероятност целта да бъде постигната. Преценката на постигнатите договорености не може да бъде отделена от реалното въздействие върху конкуренцията, дори ако се разглежда само целта на договореностите. Това е особено вярно в настоящия случай, доколкото липсва писмено споразумение.

274. Ищецът твърди, че с оглед на силната конкуренция в сектора полипропилен и фактът, че цените, обемите на продажбите и развитието на пазара се определят от действащите конкурентни сили, е малко вероятно каквото и антиконкурентно действие да има и най-слабия ефект на пазара. Следователно Комисията обвинява предприятията за техните намерения.

275. Ищецът твърди, че Комисията трябва да направи анализ на въздействието на картела, за да обоснове заключението си, което се съдържа в решението (точки 90 - 92), че неговият резултат на пазара е значителен. Единственият признат от Съда метод за оценка на въздействието върху конкуренцията е икономическият анализ, който допринася за установяването на връзка между целта и намерението от една страна и действителното въздействие върху пазара, от друга (Решение на Съда от 10 юли 1980 г., цитирано по-горе 99/79).

276. Според ищеца, решението се характеризира почти с пълна липса на икономически доводи, като Комисията просто разчита на смели твърдения, които разкриват предпочитанията Ж към „инстинктивни чувства“ вместо към понятието за икономически анализ. По този начин Комисията не се опитва да отговори нито на подробния анализ на ICI относно заявената връзка между срещите и известните факти на пазара, нито на икономическата обосновка на г-н Freeman и професор Budd, която е потвърдена от професор Albach от университета в Бон. Тези

изследвания и доклади на експерти разкриват такива характеристики на промишлеността на полипропилен, при които всеки опит за действия на картел най-вероятно е неуспешен, показват, че през целия въпросен период поведението на ICI и на другите производители е в съответствие с нормалната конкуренция и несъвместимо с тайно споразумение, посочват, че действителните цени са определяни от пазарните сили, а не от „индикативните“ цени, както и движенията в пазарните дялове не са свързани с каквито и да е квоти, и следователно този период се характеризира със силна конкуренция, която не е нарушена от заявеното тайно споразумение.

277. Според ищеца, решението и защитата, представена до Съда от Комисията, са объркани и неясни с оглед на резултатите от поведението на производителите на конкурентните условия: тези резултати понякога са описвани като значителни (решение, точка 90), понякога като незначителни (точки 73 и 108), а в други случаи като несъществуващи (точка 91). По-специално, по въпроса дали представянето на индикативни цени на клиентите под формата на ценови указания намаля възможностите за преговори и довежда до по-високи цени от нормалното, по въпроса дали въвеждането на квотна система довежда до намаляване на производството и увеличение на цените, както и по въпроса дали договореностите относно цените и обемите на продажби нарушават конкуренцията, като разрушават структура на търговията между държавите-членки, позицията на Комисията е неясна и във всеки случай е основана на чисти хипотези.

278. Ищецът отново подчертава, че използваните от Комисията методи, които компенсират липсата на икономически анализ, са незадоволителни. Например, Комисията необосновано приема факта, че производителите участват в разговори за цени и обеми или тяхното убеждение, че цените ще доведат до тайно споразумение, като доказателство за въздействието им на пазара. Освен това използването от страна на Комисията на икономически или статистически език не може да прикрие факта, че твърденията на Комисията не са подкрепени от цялостен анализ.

279. В заключение ищецът твърди, че Комисията трябва да установи, че квотите и целите влияят на действителното производство в измерима степен, производството не се определя от пазарните сили, дори това да е така, разпределянето на квотите и целите позволява на производителите в разумна степен на сигурност да предвидят действията на конкурентите им, квотите и целите довеждат до предлагането на неконкурентни условия на клиентите или неефективност за сметка на клиентите (Решение на Комисията от 23 декември 1971 г., IV/595-Nederlandse Cement-Handelsmaatschappij, OBL 22, стр. 16).

280. Относно ролята на новите производители ICI твърди, че в противоречие със становището на Комисията, няма съществена взаимна връзка между тенденциите на пазарните дялове и членството в една от двете категории „нови производители“ и „по-големи фирми“.

281. Комисията отговаря на довода на ICI, че целта на картела се основава на погрешен анализ на съдебната практика на Съда. От съдебната практика въобще не може да се направи изводът, че е необходимо да се разкрият ефектите на

антиконкурентното споразумение, когато, както в настоящия случай, антиконкурентната цел е ясна от условията и същността на самите договорености. Изводът, който може да се направи от съдебната практика, е, че съществува изискване за възможен резултат.

282. Комисията отбелязва, че оплакванията на ищеца във връзка с ефектите на картела, са основани на първо място на погрешната идея за вида на икономическото въздействие, което според Комисията е необходимо да се прояви, за да се установи нарушение на член 85. Комисията отбелязва, че в решението съвсем ясно отразява (точки 90 - 92) от какъв вид е икономическото въздействие на картела.

283. В допълнение Комисията отбелязва, че в настоящия случай представя силни доказателства, както за потенциалните, така и за действителните резултати на договореностите, които напълно отговарят на изискванията на съдебната практика на Съда.

284. Комисията обяснява, че наличните доказателства за заявените факти, като например записки от срещи, които посочват убедеността на самите производители, че цените могат да бъдат, и са повишени, трябва да бъдат предпочетени пред последващо икономическо теория в обратната насока. За да се прецени ефективността на картела, Комисията има право да се позове на записките от срещите, от които е видно, че производителите не само изразяват своето желание за повишаване на цените или своята увереност, че те могат да бъдат повишени в резултат от тайно споразуменията, но също потвърждават, че усилията им за повишаване на цените са ефективни, както например се доказва от следните откъси:

„General determination got prices up to DM 2,05 the closest ever to published target prices”

(„Общото решение повиши цените до 2,05 DEM, най-близкото някога ниво до публикуваните индикативни цени“) (основно изложение на възраженията, допълнение 22)

„On the basis of this review everyone felt that there was a very good opportunity to get a price rise through before the holidays”

(„Въз основа на този преглед всеки осъзнава, че има добра възможност за повишаване на цените преди празниците“) (основно изложение на възраженията, допълнение 24).

„The need for security was emphasized as was our determination to have a concerted push rather than a protracted crawl towards higher prices”

(„Бе подчертана необходимостта от сигурност, както и нашето решение за съгласуван натиск, а не за продължително плавно повишаване на цените“) (основно изложение на възраженията, допълнение 31).

„The fall in polypropylene prices appears to have halted... The producers, however, plan to increase prices and have set targets... They are reasonably confident of achieving these targets”

(„Спадът в цените на полипропилен изглежда бе спрял ... Но производителите планират да увеличат цените и определят целеви равнища ... Те са сравнително убедени, че тези цели ще бъдат постигнати“) (основно изложение на възраженията, допълнение 36).

„It would be silly not to try for a price increase under these conditions and we are aiming for a raffia level of around 2 DM in September. It is obviously impossible to make such a jump in one step and we have therefore decided to make an interim move which will be implemented now...”

(„Неразумно е да не се направи опит за увеличение на цените при тези условия и ние си поставяме като цел цена за лико от 2 DEM през м. септември. Очевидно не е възможно да се постигне такъв скок изведнъж и затова решихме да предприемем временно повишение, което ще бъде изпълнено сега“) (основно изложение на възраженията, допълнение 39).

285. Според Комисията Решението на Съда от 10 юли 1980 г., цитирано по-горе (99/79), на което се позовава ищецът, не поставя изискване за икономическо изследване, а само изискването „конкуренцията да се проучи в рамките на реалния контекст, в който може да се прояви в отсъствието на оспорвано споразумение“.

286. Комисията поддържа становището, че решението е напълно ясно и последователно относно резултатите от картела и оплакванията на ICI са основани на неправилно тълкуване на откъсите от решението (точки 73 и 74, 90 - 92 и 108) относно резултата от споразуменията за цени и квоти. Резултатите не са абсолютни, но все пак са значителни.

287. Комисията подчертава, че въпросът дали квотите са изцяло или частично постигнати, има второстепенно значение. Комисията оспорва довода на ICI относно условията, въз основа на които може да се направи заключение, че едно споразумение за квоти попада в предметния обхват на член 85, параграф 1. Според Комисията, това становище се основава на неправилно тълкуване на Решението от 17 октомври 1972 г., *Cementhandelaren/Комисията* (8/72, Recueil, стр. 977).

288. Относно новите производители, Комисията подчертава, че има предвид само, че може да се очакват някои отклонения, като се има предвид променливото състояние на пазара, и освен това Комисията не твърди, че всички производители спазват изцяло разпределените им цели.

в) Съображения на Съда

289. Позицията на ICI цели да докаже, че участието му в редовните срещи на производителите на полипропилен не попада в предметния обхват на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО, тъй като конкурентното му поведение на пазара

показва, че това участие няма антиконкурентна цел или резултат. Ищецът твърди, по-специално, че изискването за антиконкурентна цел трябва да се тълкува като наличие на потенциално въздействие върху конкуренцията и твърди, че в настоящия случай икономическите изследвания, които представя, доказват невъзможността картела да има въздействие върху пазара.

290. Член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО забранява като несъвместими с общия пазар всички споразумения между предприятия или съгласувани практики, които могат да повлияят на търговията между държавите-членки и които имат за своя цел или резултат предотвратяването, ограничаването или нарушаването на конкуренцията в рамките на Общия пазар и, по-специално, такива, които пряко или косвено определят покупни или продажни цени или други търговски условия и разпределят пазарите или доставчиците.

291. Съдът отново отбелязва, че въз основа на фактическите констатации на Комисията, стига до извода, че целта на редовните срещи, на които ищецът присъства заедно с конкурентите си, по-специално, е определянето на цели и обеми на продажби.

292. В тази връзка следва да се отбележи становището на различни производители, отразено в пледоариите им пред Съда, че наложените цени на полипропилен на европейския пазар са по-ниски от световните цени на полипропилен. При тези обстоятелства не може да се отхвърли, че ако постигнатите споразумения между преобладаващата част от производителите на полипропилен са изпълнявани стриктно, те могат да имат въздействие върху пазара.

293. Дори ако споразуменията не са винаги успешни, те могат да имат въздействие върху конкуренцията и следователно имат антиконкурентна цел по смисъла, придаден на този термин от ищеца. В тази връзка следва да се отбележи, че този анализ се извежда от становището на самите производители относно резултата от техните споразумения, подкрепено, по-специално, от откъси в записките от срещите, цитирани от Комисията, и от анализите, които производителите правят в хода на срещите (вж. записки от 21 септември, 6 октомври, 2 ноември и 2 декември 1982 г., основно изложение на възраженията, допълнения 30 - 33), които показват, че индикативните цени, определени на тези срещи, до голяма степен са наложени на пазара. Следователно, участието на ищеца в тези срещи не е без антиконкурентна цел по смисъла на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО.

294. По отношение на обхвата на действителното въздействие на установеното и доказано нарушение от Комисията, то ще бъде разгледано съгласно наложената глоба на ищеца.

295. Следователно това основание за оспорване се отхвърля.

В. Въздействие върху търговията между държавите-членки

а) Оспорваното решение

296. В решението се отбелязва (точка 93, алинея 1), че споразумението между производителите може да има значително въздействие върху търговията между държавите-членки.

297. В настоящия случай характерът на тайно споразумение, което обхваща почти цялата търговия в рамките на ЕИО (и други западноевропейски държави) за важен промишлен продукт, трябва автоматично да окаже въздействие върху търговските отношения, които се формират при отсъствието на подобно споразумение (решение, точка 93, алинея 3). Определянето чрез споразумението на изкуствени ценови равнища, вместо пазарът сам да намери своя баланс, нарушава структурата на конкуренцията в Общността. Предприятията са освободени от необходимостта да отговорят незабавно на пазарните сили и насочват вниманието си към проблема със заявеното превишаване на капацитета (решение, точка 93, алинея 4).

298. В точка 94 от решението Комисията установява, че определянето на цени за всяка държава-членка, макар и да следва да се отчетат някои преобладаващо местни условия, обсъдени подробно на националните срещи, трябва да наруши търговския модел и да окаже въздействие върху различни ценови равнища на ефективност за отделните производители. Системата за ръководство на клиенти, която довежда до насочване на определени клиенти към конкретни производители, засилва неблагоприятното въздействие от ценовите договорености. Комисията признава, че чрез определянето на квоти или цели производителите не нарушават разпределението по държави-членки или по региони. Но самото съществуване на квоти или цели има за резултат ограничаване на възможностите на производителите.

б) Доводи на страните

299. Ищецът възразява, че макар и в хода на административното производство да показва, че винаги има изключително високо и нарастващо ниво на търговията в рамките на Общността на пазара на полипропилен, Комисията твърди, че търговията в рамките на Общността и структурата на конкуренцията са значително повлияни от договореностите. Едновременно с това Комисията признава, че квотите не са разпределяни за отделна държава или регион, както и не са предвидени санкции в случай на неизпълнение на договореностите.

300. Според ищеца, който основава становището си на икономическите изследвания, дискусиите по време на срещите нямат каквото и да е въздействие върху търговията между държавите-членки в позитивна или негативна насока, нито са повлияли на структурата на конкуренцията. Комисията не доказва противоположното (точки 93 и 94 от решението според ищеца са обикновени предположения).

301. Ищецът отбелязва, че Комисията въобще не признава неизбежните икономически последици от подобно високо равнище на търговия в рамките на Общността, което според него разкрива прозрачност на пазара, липса на всякакви ограничения върху продажбите или ценови споразумения, както и съществуването на силна ценова конкуренция.

302. В отговор на тези доводи Комисията отбелязва, че всяко споразумение за цени неизбежно води до нарушаване на търговските отношения, които иначе се развиват по друг начин, както и определянето на цени на изкуствени равнища нарушава структурата на конкуренцията в рамките на Общността. Този извод не се опровергава от признаването на факта, че обемът на търговията с полипропилен между държавите-членки е значителен.

303. Комисията допълва, в противоречие с твърденията на ICI, че разпределянето на пазара не е задължително да се постигне чрез налагането на забрани за износ. Всяко споразумение между производители, което има за цел ограничаване на доставките от всеки производител до определено ниво, представлява разпределяне на пазара.

в) Съображения на Съда

304. В противоречие с твърденията на ищеца, Комисията не е длъжна да доказва, че участието на ищеца в споразумение и съгласувана практика има значително въздействие върху търговията между държавите-членки. Член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО изисква антиконкурентните споразумения и съгласувани практики да са в състояние да окажат въздействие върху търговията между държавите-членки. В тази връзка се налага изводът, че установените ограничения на конкуренцията може да нарушат търговските модели, които при други обстоятелства биха се развивали (вж. Решение на Съда от 29 октомври 1980 г., цитирано по горе, 209/78 – 215/78 и 218/78, точка 172).

305. Следователно, Комисията достатъчно обосновано установява в точки 93 и 94 от решението си, че нарушението, в което ищецът участва, може да окаже въздействие върху търговията между държавите-членки, както и че не е необходимо да се доказва, че индивидуалното участие на ищеца влияя на търговията между държавите-членки.

306. Следователно, основанието за оспорване на ищеца се отхвърля.

Г. Същност на споразуменията за индикативни цени и обеми на продажби

307. Ищецът твърди, че само споразуменията, които имат за цел определяне на действителни цени, печалби, отстъпки или условия за плащане (решения на Комисията от 20 юли 1978 г., IV/28.852-GB-Inno-VM/Fedetab, ОВ L 244, стр. 29; и от 3 юли 1973 г., IV/25 962-Gas Water Heaters, ОВ L 217, стр. 34), както и тези с реално въздействие върху цените и променящи нормалните пазарни условия или споразуменията, даващи възможност на производителите да предвидят ценовата политика на конкурентите си в достатъчно разумна степен, са незаконни по смисъла на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО (Решение на Съда от 17 октомври 1972 г., цитирано по-горе, 8/72).

308. Според ищеца, определянето на индикативни цени не е само по себе си нарушение на член 85, дори ако определянето на цени на продажба или разпределянето на пазара представляват нарушение. За да определи в конкретните случаи дали определянето на индикативни цени представлява нарушение, Комисията следва да установи с достоверни доказателства въз основа на фактите

по конкретния случай, че индикативните цени влияят на продажните цени в достатъчна степен, цените не са определени от пазарните сили, дори да са определени от пазара определянето на индикативни цени дава възможност на продавачите в достатъчно разумна степен на сигурност да предвидят политиката за продажби на своите конкуренти. Ищецът твърди, че Комисията не успява да докаже нито един от тези въпроси, които при това са в противоречие с приведените фактически и икономически доказателства.

309. Комисията отговаря в противоречие с твърденията на ищеца, че всяко споразумение, което има за цел определянето на индикативни цени, попада в предметния обхват на забраната, установена в член 85, параграф 1, дори ако няма реално доказано въздействие на пазара. Доводът на ищеца се основава на погрешно тълкуване на решението по дело *Cementhandelaren* (цитирано по-горе, параграфи 19 и 21), което също забранява определянето на индикативни цени. В заключение, Комисията оспорва довода на ищеца относно необходимостта да се доказва, че индикативните цени влияят на действителните цени в достатъчна степен и определянето на индикативните цени трябва да позволи на производителите да предвидят политиката за продажби на своите конкуренти.

310. Съдът счита, че за целите на прилагането на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО определянето на индикативни цени представлява пряко или косвено определяне на продажни цени, както е упоменато примерно в точка а) от тази разпоредба, която забранява всякакви споразумения между предприятия, решения за обединения на предприятия и съгласувани практики, които имат антиконкурентна цел или резултат.

311. Целта на член 85, параграф 1 и, по-специално, на точка а) от него е да забрани предприятията да нарушават нормалното ценообразуване на пазара. Но от записката от срещата, проведена на 13 май 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 24) е видно, че целта на споразуменията, постигнати от производителите на срещите, е да определят по-високо ценово равнище от очакваното, в случай че определят цените си независимо. Така на тази среща ищецът отбелязва, след предложението на Solvay за преустановяване на срещите след възстановяване на равновесието между търсене и предлагане:

„The general response was that it was always better to talk than not and that if supply + demand were so closely in balance we should be taking active steps to move prices up rather than let them find their own level”.

„Приетият отговор е, че винаги е по-добре да се говори вместо да се мълчи, и ако предлагането + търсенето са близко до равновесие, трябва да предприемем бързи действия за увеличаване на цените, вместо те сами да постигнат своето пазарно ниво“.

Следователно Съдът счита, че разграничението, което ищецът прави между определяне на индикативни цени и определяне на цени, е само смислово и не се отнася до конкретния случай.

312. Следователно това основание за оспорване се отхвърля.

3. Заключение

313. От гореизложените изводи следва, че всички основания на ищеца за оспорване, свързани с фактическите констатации и прилагането на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО от Комисията в оспорваното решение, трябва да бъдат отхвърлени.

Относно доводите

314. Ищецът твърди, че доводите към Решението са погрешни или непълни. Според ищеца от съдебната практика на Съда (Решения от 4 юли 1963 г., Германия срещу Комисията, 24/62, Recueil, стр.131; от 26 ноември 1975 г., Papiers Peints, 73/74, Recueil, стр. 1491; от 14 ноември 1984 г., Intermills SA срещу Комисията, 323/82, Recueil, стр. 3809; от 13 март 1985 г., Нидерландия срещу Комисията, 296/82 и 318/82, Recueil, стр. 809; от 26 юни 1986 г., Nicolet Instrument, 203/84, Recueil, стр. 2049; и от 7 май 1987 г., Nippon Seiko КК срещу Комисията, точка 28, 258/84, Recueil, стр. 1923) е видно, че доводите към всяко решение трябва да съдържат основните законови правила и факти, въз основа на които е взето решението, и решението трябва да съдържа ясни и точни мотиви за позицията на Комисията. В настоящия случай решението не посочва по ясен и подходящ начин доказателствата, на които е основано, доколкото разглежда правни и фактически въпроси и, по-специално, икономическите аспекти и глобите. Освен това в решението не се отбелязва, че Комисията е взела предвид голяма част от доказателствата, приведени от ищеца относно неговото пазарно поведение и отсъствието на резултати от картела.

315. В отговора си ищецът допълва, че в хода на административното производство Комисията не установява или установява в недостатъчна степен, характера на обвиненията и констатациите срещу производителите във връзка с резултатите, които всяко от споразуменията може да има върху цените и квотите. По-специално, Комисията променя становището си в хода на административното производство и изпада във вътрешно противоречие относно въпроса за действителното постигане на индикативните цени и целевите квоти.

316. Комисията отговаря, че ICI смесва достатъчната мотивация с правилната мотивация. Комисията отбелязва, че решението е изключително дълго и подробно и разглежда всички основни доводи, изложени в хода на административното производство.

317. Комисията оспорва твърдението, че липсата на достатъчно подробности в решението представлява ново твърдение, което трябва да бъде отхвърлено на това основание съгласно член 42, параграф 2 от Процедурния правилник на Съда. Във всеки случай твърдението не е достатъчно обосновано.

318. Настоящият Съд отбелязва, че в своята трайна и непротиворечива практика Съдът приема (вж., по-специално, Решенията от 29 октомври 1980 г., цитирано по-горе, 209/78 – 215/78 и 218/78, точка 66 и от 10 декември 1985 г. Stichting Sigarettenindustrie срещу Комисията, точка 88, 240/82 -242/82, 261/82, 262/82, 268/82 и 269/82, Recueil, стр. 3831), че съгласно член 190 от Договора за ЕИО Комисията е длъжна да посочи доводите, на които се основават решенията Ж,

като споменава фактическите и правни основания за приетите от нея мерки, и мненията, довели до вземането на решението, но не е задължително Комисията да обсъжда всички фактически и правни въпроси, повдигнати от всяка страна в хода на административното производство. Следователно, Комисията не е длъжна да отговаря на фактически и правни въпроси, които счита за неподходящи.

319. От преценката на настоящия Съд относно доказването на нарушението срещу ищеца е видно, че нито един документ или довод, представен от него, не опровергава фактическите констатации, направени от Комисията. По-специално, това се отнася до документите и доводите, свързани с ценовите инициативи, мерките, насочени към улесняване на прилагането на ценовите инициативи и целевите тонажи и квоти.

320. Освен това Съдът не открива вътрешно противоречие във фактическите констатации и счита, че Комисията не е променила позицията си в това отношение.

321. Следователно, това основание за оспорване се отхвърля.

Относно глобата

322. Ищецът твърди, че Комисията нарушава член 15 от Регламент № 17, като не оценява правилно в решението продължителността и тежестта на установеното от нея нарушение.

1. Давностен срок

323. Ищецът твърди, че дори да има споразумение за минимални цени през 1977 г., то е обхванато от петгодишната давност, установена с Регламент (ЕИО) № 2988/74 на Съвета от 26 ноември 1974 г. относно давността при налагане и изпълнение на санкции в областта на правото на транспорт и на конкуренция на Европейската икономическа общност (ОВ 1974 г. № L 319, стр. 1), доколкото, поради различната същност на споразумението за минимални цени и срещите, които, както Комисията признава, са проведени след м. декември 1977 г., Комисията не може да приеме, че нарушението е продължаващо или повтарящо се по смисъла на член 1, параграф 2 от този регламент.

324. Комисията поддържа становището, че споразумението за минимални цени не е погасено по давност, тъй като между споразумението за минимални цени и споразуменията, които обхващат последващи периоди, има ясна връзка и следователно нарушението следва да се определи като продължаващо.

325. Съдът отбелязва, че съгласно член 1, параграф 2 от Регламент № 2988/74 петгодишният давностен срок, който се прилага за правомощието на Комисията да налага глоби, започва да тече, в случаите на продължаващо или повтарящо се нарушение от деня, в който нарушението е преустановено.

326. В настоящия случай от преценката на Съда относно доказателствата по нарушението следва, че ищецът участва непрекъснато в едно нарушение, което

започва в средата на 1977 г., когато ищецът се присъединява към споразумението за минималните цени и продължава до м. ноември 1983 г.

327. Следователно, ищецът не може да се позовава на давностния срок относно налагането на глоби.

2. Продължителност на нарушението

328. Ищецът счита, че Комисията погрешно приема за начало на нарушението дата, по-ранна от м. декември 1977 г., тъй като не разполага с достатъчно доказателства за постигане на споразумение за минимални цени и със съображенията, че това споразумение във всеки случай е изключено от срок на давност.

329. Ищецът подчертава, че в решението се признава, че най-сериозните прояви на нарушението не съществуват преди края на 1978 г. (точка 107, алинея 3).

330. Ищецът също отбелязва, че нарушението не продължава, тъй като ценовите инициативи продължават в период от 26 месеца, системата от квоти не е предмет на споразумение през 1981 г. и 1982 г., и едновременното прилагане на тези две системи, което е съществено за функционирането на картела, продължава най-много за период по-кратък от 10 месеца. Поради непостоянния характер на картела, Комисията няма основание да вземе предвид целия период между 1977 г. - 1983 г.

331. По отношение на въпроса кога нарушението е преустановено, ищецът твърди, че Комисията не представя никакви доказателства в подкрепа на твърденията си, свързани с участието на ICI „доне до м. ноември 1983 г.“ или резултатите от споразумението до тази дата. Следователно, Комисията трябва да установи, че нарушенията са преустановени към момента на започване на разследването, както е в случая по делото Peroxugen Products и Zinc Producers Group (Решения от 23 ноември 1984 г., Peroxugen Products, ОВ L 35, стр. 1 и от 6 август 1984 г., Zinc Producers Group, ОВ L 220, стр. 27).

332. Ищецът стига до заключението, че трябва да бъде оправдан поради намаляването на продължителността на нарушението, и следователно значителна и пропорционална част от наложената му глоба следва да се намали (решения на Съда от 6 март 1974 г., Commercial Solvents срещу Комисията, 6/73 и 7/73, Recueil, стр. 223, 262 и от 13 февруари 1979, Hoffmann-La Roche срещу Комисията, 85/76, Recueil, стр. 461).

333. Комисията отговаря, че правилно оценява продължителността на нарушението. В това отношение Комисията отбелязва, че периодът преди 1979 г. трябва да бъде отчетен, въпреки че силата на нарушението по това време не е толкова голяма, което е фактор, който Комисията твърди, че взема предвид.

334. Комисията счита, че доводът за непостоянния характер на нарушението, се оборва от факта, че усилията на производителите за прилагане на договорените повишения на цените, по своята същност, са продължителни.

335. По отношение на въпроса кога е преустановено нарушението, Комисията поддържа становището, че резултатите от споразумението продължават поне до м. ноември 1983 г., който е последният месец, спрямо който е доказано, че са договорени и прилагани индикативни цени, и следователно твърди, че правилно взема предвид периода м. септември - м. ноември 1983 г. при определяне на размера на глобата.

336. Съдът изтъква, че вече е постановил, че Комисията правилно оценява продължителността на периода, през който ищецът е нарушавал член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО, и следователно Комисията основателно приема, че е налице нарушение.

337. Следователно, това основание за оспорване се отхвърля.

3. Тежест на нарушението

А. Ограничена роля на ищеца

338. Ищецът заявява, че Комисията твърди без да представя каквито и да е доказателства, че „голямата четворка“ носи специална отговорност за нарушението. Това твърдение противоречи на становището, което се съдържа в решението (точка 109, алинея 6), че не може да се направи ясно разграничение между производителите въз основа на индивидуалния им ангажимент към постигнатите договорености.

339. Ищецът твърди, че той не е обвързан повече от другите производители, неговата очевидно активна роля е само от административен характер, по-голямото му участие е поради позицията му на пазара (което на това ниво не може да се вземе предвид два пъти), и „голямата четворка“ нито въздейства, нито ръководи тези срещи.

340. Комисията, като посочва точки 67 и 68 от решението счита, че като член на „клуба“ на „голямата четворка“, ICI носи специална отговорност за извършеното нарушение. В това отношение ролята на ищеца е очевидна от голям брой документи (основно изложение на възраженията, допълнения 8, 9, 19, 64, 87, 94 - 100), които дават информация за обсъжданията между „голямата четворка“.

341. Съдът отбелязва, че след м. август 1982 г. ищецът поема председателството на редовните срещи на производителите на полипропилен. Председателството на срещите не е обикновен административен ангажимент, както е видно от ролята на ищеца в обсъжданията във връзка с постигането на квотните споразумения за 1982 г. и 1983 г. Тази роля е доказана от записките от срещите от втората половина на 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнения 28 - 34) и записките от срещите или двустранните контакти между ищеца и другите производители (основно изложение на възраженията, допълнения 75 - 77, 79 - 81, 83, 88, 89, 93, 95 и 98), или както е видно от кратките записки и схемите за разпределяне на пазара, изготвени от ищеца (основно изложение на възраженията, допълнения 33, 70 и 84 - 87) и усилията, положени от ищеца с оглед спазването на ценовите споразумения, които се доказват, по-специално, от записка на ICI, озаглавена „ценови действия от срещата от м. декември“ (основно изложение на

възраженията, допълнение 34), която показва, че ищецът осъществява контакти с определени производители, за да ги убеди в необходимостта от спазване на ценовите споразумения.

342. По отношение на ролята на ищеца в нарушението, трябва да се отбележи, че той участва в подготвителните срещи на „голямата четворка“. В тази връзка записка от среща, на която присъстват представители на ICI, Shell и Monte от 15 юни 1981 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 64), показва, че тези производители предвиждат следните действия с цел преодоляване на трудностите на пазара:

„Possible solutions included (a) sanctions (not a great success so far on PVC), (b) control production which is within the power of the bosses (L. thought propylene availability might scupper this), (c) quotas which Z. favoured by L. discounted, (d) new initiative by the 4 majors whereby they accommodated the hooligans in Europe and made up the loss by sales in ROW markets. Given that W European sales would probably not exceed 105 kt/month for the next few months and then not over 125 kt for the remainder of the year say 115 kt average for July-Sept and exports continued at 30 kt/month there would still be a surplus of capacity of 10 kt/month. Shared by the Big Four each would have to drop 2.5 kt/m in Europe equivalent to 30 kt/yr of say 2.3 % market share. I said that despite L.’s contention about ROW prices that such a proposal would be totally unacceptable to us, (e) a flat price increase of say 20 pf/kg wef 1st July — this avoid unrealistic requirements for the lowest priced business.”

(„Сред възможните решения са а) санкции (досега не довеждат до голям успех в областта на PVC), б) контрол на производството, което е в правомощията на ръководителите (L. споделя, че наличните количества пропилен могат да попречат за осъществяването на тази мярка), в) въвеждане на квоти, което е подкрепено от З., но L. изказа несъгласие, г) нова инициатива на четирите големи, при която те помиряват хулиганите в Европа и компенсират загубите чрез продажби на останалите пазари. Като има предвид, че западноевропейските продажби най-вероятно няма да надвишат 105 kt на месец през следващите няколко месеца, а след това няма да са повече от 125 kt за остатъка от годината, например средно около 115 kt за периода м. юли-м. септември, и износът продължи да бъде около 30 kt на месец, ще продължи да съществува излишък на производствени мощности от 10 kt на месец. Разпределени между „голямата четворка“, всяка компания ще трябва да намали производството си с 2,5 kt на месец в Европа, което се равнява на 30 kt на година или около 2,3 % пазарен дял. Аз заявих, че независимо от твърдението на L. за цените на другите пазари, подобно предложение би напълно неприемливо за нас. д) равномерно увеличение например с 0,20 DEM на килограм от 1 юли - така се избягват нереалистичните изисквания за прилагане на най-ниски цени“.)

По подобен начин записка, изготвена от служител на ICI, озаглавена „Sharing the rain“ („разпределяне на болката“), с дата от началото на втората половина на 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 98), показва, че въвеждането на компенсационна схема заради намаляване на обемите на продажби „might provide useful elements for the understanding between the „Big Four““, („може да даде полезни насоки за разбирането между „голямата четворка“). В отговора си на

искането за информация (основно изложение на възраженията, допълнение 8), ищецът отбелязва за този документ:

„The „understanding” between the „Big Four” was recognition that if the prices were to be increased then the „Big Four” producers would have to give a strong lead, even at the expense of their own sales volume. It was thought that a „Compensation Arrangement” between these four producers might have made it easier for them to contemplate the possibility of a commitment on „Target Prices”.”

(„Разбирането“ между „голямата четворка“ бе, че ако цените се повишат, производителите от „голямата четворка“ ще трябва да имат ръководна роля, макар и за сметка на собствените им обеми на продажби. Бе споделено разбирането, че въвеждането на „компенсационно споразумение“ между четирите производителя може да направи по-лесно обвързването им с „целови цени“.)

Тези доказателства показват, че производителите от „голямата четворка“ съзнават специалната си роля в инициативите, насочени към увеличение на цените. По този начин във вътрешна бележка на Shell от м. октомври 1982 г. (основно изложение на възраженията, допълнение 94) отново се споменават ценовите инициативи на „голямата четворка“.

343. Съдът счита, че от посочените по-горе доказателства и от неговата оценка на доказателствата за нарушението, е видно, че Комисията правилно установява ролята на ищеца в нарушението, като посочва в точка 109, алинея 1 от решението, че взема предвид тази роля при определянето на размера на глобата. В тази връзка следва да се отбележи, че няма противоречие между първите три алинеи от точка 109 и алинея 6 от точка 109, доколкото последният параграф се отнася само до по-малките производители.

344. Съдът също счита, че въз основа на тежестта на установените факти и, по-специално, определянето на индикативни цени и обеми на продажби, е видно, че ищецът не действа прибързано или неразумно, а напълно умишлено.

345. Следователно, това основание за оспорване се отхвърля.

Б. Липса на обособяване на критериите за определяне на глобите

346. Ищецът се оплаква, че Комисията не посочва обхвата на всеки един от факторите, които взема предвид при определянето на размера на глобата. Ищецът иска от Комисията да посочи как оценява различните фактори и да обясни формулата, която използва, както прави по делото Wood pulp (Решение от 19 декември 1984 г., IV/29.725-Wood pulp, ОВ L 85, стр. 1), и както Съдът я задължава да направи по делото IAZ (Решение от 8 ноември 1983 г., IAZ/Комисията, 96/82 – 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 и 110/82, Recueil 3369).

347. Ищецът твърди, че Комисията не обяснява метода за изчисляване на глобата и няма последователна позиция относно същността и обхвата на факторите, които трябва да се вземат предвид при определяне на глобата.

348. Комисията отговаря, че посочва в точки 107 - 109 от решението различните фактори, които взема предвид при определяне размера на глобите и следователно наложената глоба на ищеца е достатъчно мотивирана.

349. Комисията отбелязва, че когато налага глобите, в конкретния случай действа в съответствие с утвърдената си политика и принципи за налагане на глоби, установени от Съда. Комисията подчертава, че от 1979 г. прилага последователна политика за защита на правилата на конкуренцията чрез налагането на по-големи глоби, особено за някои категории нарушения, които са добре установени в правота на Общността, и за особено сериозни нарушения, какъвто е разглежданият случай, за да приложи различните ефекти на глобите. Тази политика е одобрена от Съда (Решение от 7 юни 1983 г., *Musique Diffusion français*/Комисията, точки 106 и 109, 100/80 – 103/80, *Recueil*, стр. 1825), като в много случаи има повод да приеме, че определянето на глобите изисква оценка на сложен кръг от фактори (Решение от 7 юни 1983 г., цитирано по-горе, 100/80 – 103/80, точка 120, и от 8 ноември 1983 г., цитирано по-горе, 96/82 – 102/82, 104/82, 105/82, 108/82 и 110/82 точка 52).

350. Комисията отбелязва, че е в състояние да направи подобна оценка, което не може да се опровергае освен в случаите на съществена фактическа или правна грешка.

351. Относно „метода“ за изчисляване на глобите, Комисията поддържа становището, че е невъзможно да прилага една и съща обикновена математическа формула за всички случаи, и трябва да се вземе предвид сложна поредица от фактори относно обстоятелствата на конкретния случай.

352. Съдът отбелязва, че за да се определи размера на наложената на ищеца глоба Комисията първо трябва да посочи критериите за определяне на общото ниво на налаганите глоби на предприятията, засегнати от решението (точка 108 от решението) и след това да определи критериите за постигане на справедлив баланс между наложените глоби на всяко едно от предприятията (точка 109 от решението).

353. Съдът счита, че критериите, определени в точка 108 от решението, в достатъчна степен оправдават общото ниво на наложените глоби на предприятията, получатели на решението. В тази връзка трябва да се подчертае ясната същност на нарушението по член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО и, по-специално, на букви а), б) и в) от тази разпоредба, чиито условия са известни на производителите на полипропилен, които действат умишлено и при пълна тайна.

354. Съдът също счита, че четирите критерии, упоменати в точка 109 от решението, се отнасят и са достатъчни за целите на постигане на справедлив баланс между глобите, наложени на всяко предприятие.

355. Относно първите два критерия, упоменати в точка 109 от решението, ролята на всяко от предприятията в уредените договорености и периодът от време, през който те участват в нарушението, трябва да се отбележи, че доколкото мотивите за определяне на размера на глобата трябва да се тълкуват заедно с всички

останали мотиви в решението, Комисията в достатъчна степен обособява начина, по който взема предвид тези критерии в случая на ищеца.

356. Относно последните два критерия, съответните доставки на различни производители на полипропилен за Общността и общият оборот на всяко предприятие, Съдът счита, че въз основа на данните, поискани от Комисията, чиято точност не е оспорвана от ищеца, тези критерии не са несправедливо приложени, когато е определена наложената на ищеца глоба във връзка с глобите, наложени на другите производители.

357. Съдът също счита, че от оценката му на фактическите констатации на Комисията за доказване на нарушението, следва, че различните доводи, на които според ищеца Комисията не отговоря, не са определящи с оглед фактите по делото.

358. Следователно, това основание за оспорване се отхвърля.

В. Твърдение за неправилно отчитане на резултатите от нарушението

359. Ищецът твърди, че според публикуваните мнения и практика на Комисията (тринадесети и четиринадесети доклади на Комисията по политиката за защита на конкуренцията; Решения от 23 ноември 1972 г., IV/26 894-Pittsburgh Corning, ОВ L 272, стр. 35, и от 8 декември 1977 г., IV/29.132-Hugin-Liptons, ОВ L 22, стр. 23) и съгласно съдебната практика на Съда (Решения от 15 юли 1970 г., цитирано по-горе, 41/69, от 16 декември 1975 г., цитирано по-горе, 40/73 – 48/73, 50/73, 54/73 – 56/73, 111/73, 113/73 и 114/73, от 30 януари 1985 г., ВАТ срещу Комисията, 35/83, Recueil, стр. 363), резултатите от всяко нарушение представляват съществена или много важна част при определянето на тежестта на нарушението. Комисията трябва да взема предвид степента, в която нарушението противоречи на целите на правилата на конкуренцията. В тази връзка Комисията не взема предвид разширяването на търговията, едностранното и независимо поведение на въпросните предприятия и предимствата за клиентите, които се възползват от особено ниските цени.

360. Ищецът повтаря твърдението си, че Съдът трябва да нареди на Комисията да представи на ІСІ и на Съда доклада на служителят по изслушването. Според ищеца този доклад съдържа оправдаващи доказателства относно резултатите и документите, свързани с твърденията в пресата на представители на Комисията към момента на приемане на решението. Според тези твърдения картелът довежда до повишаване на цените 15 % - 40 %. В тази връзка ІСІ счита, че доказателствата, представени от него в хода на производството и невъзможността на Комисията да докаже доводите си относно резултатите от нарушението, оправдават искането му, независимо от Определението на Съда от 11 декември 1986 г. цитирано по-горе (212/86 R).

361. Комисията отбелязва, че възраженията на ищеца относно липсата на резултати от картела са неоснователни. Комисията поддържа становището, че взема предвид при определяне размера на глобите факта, че като цяло ценовите инициативи не постигат напълно целите си (решение, точка 108). Това е повече, отколкото Комисията е длъжна да направи, тъй като не само договорености, които

имат антиконкурентен резултат, но и такива с антиконкурентни цели също попадат в обхвата на член 85. Но Комисията не трябва да взема предвид разширяването на търговията, едностранните усилия на производителите да намалят производството си и да увеличат ефективността си или сравнително ниските ценови равнища, които са незначителни фактори при оценката на вредния характер на резултатите от картела във връзка с целите на правилата на конкуренция.

362. Относно въпроса за представянето на делото Комисията не вижда причина Съдът да отменя упоменатото по-горе Определение от 11 декември 1986 г. и подчертава, че ICI не доказва уместността на искането си.

363. Съдът отбелязва, че Комисията разграничава два вида резултати от нарушението. Първият вид резултат се състои във факта, че след постигане на съгласие за индикативни цени по време на срещите всички производители инструктират търговските си отдели да прилагат тези ценови равнища, като по този начин „целите“ служат като основа за преговори на цените с клиентите. Това кара Комисията да достигне до заключението, че в конкретния случай доказателствата показват, че споразумението наистина има значително въздействие върху условията на конкуренция (решение, точка 74, алинея 2 с препращане към точка 90). Вторият вид резултат се изразява във факта, че движението в наложените цени на индивидуалните клиенти, в сравнение с индикативните цени, определени по време на конкретни ценови инициативи, са в съответствие с отчета, направен в документацията, открита в помещенията на ICI и други производители относно прилагането на ценовите инициативи (решение, точка 74, алинея 6).

364. Първият вид резултат е доказан достатъчно обосновано от Комисията въз основа на множество ценови указания, дадени от различните производители, които съвпадат помежду си, както и с цените, определени на срещите, които очевидно трябва да послужат като основа за преговорите на цените с клиентите.

365. Относно резултатите от втория вид, Комисията няма основание да се усъмни в точността на анализите, направени от самите производители по време на техните срещи (вж., по-специално записките от срещите от 21 септември, 6 октомври, 2 ноември и 2 декември 1982 г., основно изложение на възраженията, допълнения 30 - 33). Те показват, че индикативните цени, определени по време на срещите, до голяма степен са постигнати на пазара, и макар одитът на Coopers & Lybrand и икономическите анализи, извършени от някои производители, да трябва да докажат, че анализите на производителите, направени по време на срещите им са грешни, този факт не може да доведе до намаляване на глобата, тъй като Комисията посочва в последното тире от точка 108 от решението, че взема предвид като смекчаващо обстоятелство за намаляване на глобата фактът, че като цяло ценовите инициативи не постигат целите си и не са предвидени като крайно средство ограничителни действия, които да осигуряват спазването на квотните или други мерки.

366. Тъй като мотивите на решението относно определянето на размера на глобите трябва да се тълкува заедно с другите мотиви на решението, следва да се направи заключението, че Комисията правилно взема предвид първия вид

резултат и отчита ограничения характер на втория вид резултат. В тази връзка трябва да се отбележи, че ищецът не посочва по какъв начин ограниченият характер на втория вид резултат не е взет под внимание в достатъчна степен при намаляване на размера на глобите.

367. Относно твърдението на ищеца за представяне на документите, които служат за основа за пресконференцията, на която Комисията отбелязва, че нарушението има за резултат увеличаване на цените от 15 % до 40 %, Съдът счита, че ищецът не представя нови доказателства, които да докажат, че мотивите на решението са различни от тези относно резултатите от нарушението. Следователно, няма основание в конкретния случай Съдът да отмени Определението на Съда от 11 декември 1986 г., с което се отхвърля искането да бъдат представени вътрешните документи на Комисията, свързани с въпросната пресконференция.

368. Следователно, това основание за оспорване се отхвърля.

Г. Твърдението, че състоянието на икономическа криза не е отчетено в достатъчна степен

369. Ищецът поддържа становището, че Комисията трябва да вземе предвид икономическия контекст, в който е извършено нарушението: натрупаните печалби и загуби, както прави в свои предходни решения (Решение от 17 декември 1975 г., UBC, ОВ L 95, стр. 1, и от 12 декември 1978 г., Kawasaki, ОВ L 16, стр. 9) и както Съдът на Европейските общности отчита в своето решение от 7 юни 1983 г., цитирано по-горе, (100/80 - 103/80); степента на причинените щети на потребителите или клиентите (Решение от 21 декември 1976 г., Theal-Watts, ОВ L 39, стр. 19, от 12 декември 1978 г., Kawasaki, цитирано по-горе и от 28 ноември 1979 г., Floral, ОВ L 39, стр. 51) и резултатите от нарушенията (Решение от 12 декември 1978 г., Kawasaki и от 19 декември 1984 г., Wood pulp, цитирано по-горе) и Решение на Съда от 30 януари 1985 г., цитирано по-горе (35/83)).

370. Комисията отговаря, че правилно взема предвид икономическия контекст, като смекчава глобата поради икономическите трудности в сектора.

371. Съдът приема, че Комисията изрично е посочила в последното тире от точка 108 от решението, че взема предвид факта, че предприятията са претърпели значителни загуби от полипропилен през дълъг период от време. Това показва, че Комисията не само взема предвид загубите, но и взема под внимание неблагоприятните икономически условия в сектора (Решение на Съда от 9 ноември 1983 г., цитирано по-горе, 322/81, точка 111 и последващите) при определяне на общия размер на глобите, като се има предвид също и критериите, посочени в точка 108.

372. Освен това фактът, че в предходни случаи Комисията приема с оглед на фактическите обстоятелства, че трябва да се вземе предвид кризата, която отразява на въпросния икономически сектор, не задължава Комисията да вземе предвид икономическата ситуация и в настоящия случай, доколкото е достатъчно обосновано доказано, че предприятията, получатели на решението, извършват особено сериозно нарушение на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО.

373. Следователно, това основание за оспорване се отхвърля.

Д. Оборътът, който трябва да се вземе предвид

374. Ищецът подчертава, че глобата е погрешно определена въз основа на общия оборот на предприятието, когато самата Комисия отбелязва опасностите, свързани с подобен подход, както прави по делото Wood pulp (Решение от 19 декември 1984 г., Wood pulp, цитирано по-горе), а Съдът също критикува подобна практика по Решение от 7 юни 1983 г., цитирани по-горе, (100/80 - 103/81). Размерът на глобата представлява изключително висок процент от външните продажби на полипропилен на ICI за Общността през периода 1979 г. - 1983 г.

375. Комисията отбелязва, че макар да вземе предвид размера и пазарния дял на съответните предприятия при оценката на тежестта на нарушението, тя не придава особено значение на този фактор. Освен това размерът на глобата не надвишава 10 % от оборота на ICI на полипропиленовия пазар за търговската година, която предхожда решението, нито, *a fortiori*, 10 % от общия оборот на предприятието.

376. Настоящият съд счита, че от съдебната практика на Съда (Решение от 7 юни 1983 г., цитирано по-горе, 100/80 - 103/80 Pioneer, точка 119) е видно, че препратката в член 15, параграф 1 от Регламент № 17 за 10 % от оборота през предходната търговска година като горна граница за глоба, която надвишава 1 000 000 ECU, трябва да се разбира като препратка към 10 % от общия оборот.

377. Следователно, в настоящия случай, Комисията не надвишава границата, установена в член 15, параграф 1 от Регламент № 17.

378. Освен това Комисията не основава решението си изключително или дори преобладаващо на оборота на ищеца при изчисляване на наложената му глоба.

379. Следователно, това основание за оспорване се отхвърля.

Е. Принципът за равноправно отношение

380. Ищецът твърди по същество, че Комисията нарушава принципа за равноправно отношение по два начина: на първо място, като налага на ищеца глоба, несъразмерна на налаганите глоби в предходни случаи, и на второ място, като му налага глоба, която е прекомерна в сравнение с наложените на другите предприятия, получатели на решението.

381. Ищецът отбелязва, че макар Комисията да е упълномощена да отчита неблагоприятните резултати при определянето на глобите, тя не трябва да налага глоби, които се различават значително, за нарушения, които са сходни като вид и тежест (решения на Съда от 7 юни 1983 г., цитирано по-горе, 100/80 – 103/80, и от 10 декември 1985 г., цитирано по-горе, 240/82 – 242/82, 261/82, 262/82, 268/82 и 269/82), за да избегне дискриминация спрямо предприятията в подобни ситуации. В настоящия случай се прави неоправдано разграничение между „голямата четворка“ и другите обвинени страни. На второ място глобата е дискриминационна и прекалена в сравнение с наложените в други скорошни решения, свързани с нарушения на член 85, които са също толкова сериозни,

доколкото са определени действителни цени, разпределяни са се пазарни дялове, засегнати са интереси на клиенти и е премахната конкуренцията (Решение от 17 октомври 1983 г., *Cast Iron & Steels*, OB L 317, стр. 1; от 6 август 1984 г., *Zinc Producer Group*, цитирано по-горе; от 7 декември 1988 г., *Flat Glass*, OB L 33, стр. 44; от 23 ноември 1984 г., *Peroxygen Products*, цитирано по-горе; и от 19 декември 1984 г., *Wood pulp*, цитирано по-горе).

382. Като се позовава на становището, изразено от Комисията в нейния тринадесети доклад по политиката за защита на конкуренцията и в доклада на генералния адвокат *Sir Gordon Slynn* по Решение от 7 юни 1983 г., цитирани по-горе (100/80 - 103/80, *Recueil*, стр. 1930), ищецът твърди, че макар всяко дело да бъде разглеждано въз основа на конкретните обстоятелства, Комисията трябва все пак да основава решенията си на предходни решения, когато определя размера на глобите, за да избегне нарушаване на принципа за защита на законните очаквания и да създаде в областта на конкурентното право единна система.

383. Комисията отговаря, в противоречие с твърденията на ищеца, че Съдът признава ясно в решението си от 7 юни 1983 г., цитирано по-горе (100/80 - 103/80), че може да дойде време, когато Комисията с оглед гарантиране на прилагането на политиката на Общността в областта на конкуренцията, може законно да реши да повиши равнището на глобите, налагани за определени видове нарушения. Като се има предвид, че е трудно да се представи по-явно нарушение на конкурентните правила от настоящия случай, Комисията счита, че основателно налага глобите, които представляват същинско възпиращо средство.

384. В своя отговор Комисията оспорва тълкуването на ищеца на доклада на генералния адвокат *Sir Gordon Slynn* по делото *Pioneer*, цитирано по-горе. Генералният адвокат приема, че Комисията е упълномощена да налага по-тежки глоби на предприятията, отколкото налага в миналото дори за сходни нарушения, както приема Съдът в решението си по това дело.

385. Настоящият Съд счита, че от съдебната практика на Съда е видно, че правомощието на Комисията да налага глоби за нарушения на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО, извършени умишлено или по непредпазливост, е едно от средствата, предоставени на Комисията с оглед на надзорните функции, които са Ж възложени от правото на Общността. Работата на Комисията със сигурност включва разследването и наказването на отделни нарушения, но то също обхваща задължението да се провежда обща политика, насочена към прилагане по въпроси в областта на конкуренцията, на принципите, установени в Договора за ЕИО, както и да се насочва поведението на предприятията в контекста на тези принципи. Поради тази причина Съдът постановява, че при оценка на тежестта на всяко нарушение за целите на определяне на размера на глобата, Комисията трябва да вземе предвид не само конкретните обстоятелства по случая, но и контекста, в който е извършено нарушението. Освен това Комисията трябва да гарантира, че мерките Ж имат възпиращо въздействие, по-специално, във връзка с такива видове нарушения, които са особено вредни за постигане на целите на Общността. Съдът допълва, че Комисията като взема предвид факта, че макар някои специални видове нарушения да са определени като незаконни от самото начало на политиката по защита на конкуренция на Общността, те все още са сравнително чести, тъй като съответните предприятия извличат ползи от

извършването им, има право да увеличи размера на глобите, за да засили възпиращото им въздействие. Съдът приема, че ако в миналото Комисията налага глоби на определено равнище за някои нарушения, това не означава, че тя е лишена от правото да увеличи това равнище в рамките на ограниченията, установени в Регламент № 17, ако това е необходимо за прилагането на политиката за защита на конкуренцията на Общността (Решение от 7 юни 1983 г., цитирано по-горе, 100/80 - 103/80, точки 105 - 109).

386. С оглед на тези съображения, Съдът счита, че Комисията правилно описва определянето на индикативните цени и обемите на продажби, както и приемането на мерки, насочени към улесняване прилагането на индикативните цени, като особено тежко и очевидно нарушение, насочено към нарушаване на нормалното ценообразуване на пазара на полипропилен.

387. Съдът също счита, че сравнението на глобата, наложена на ищеца, с тези, наложени на другите получатели на решението, не показва наличието на дискриминация, като се има предвид продължителността и тежестта на установеното срещу ищеца нарушение.

388. Следователно, това основание за оспорване трябва да се отхвърли.

Ж. Степен на сътрудничество на ищеца

389. Ищецът поддържа становището, че Комисията не взема предвид сътрудничеството на ICI в разследването. В предходни свои решения Комисията приема (Решение от 19 декември 1984 г., Wood pulp, цитирано по-горе), че подобно сътрудничество налага значително намаляване на глобата, по възможност с около 50 %. Ищецът допълва, че от момента, в който разбира за разследването, предприема мерки подобни нарушения да не се извършват в бъдеще.

390. Комисията отбелязва, че макар ICI да твърди, че сътрудничи на Комисията в хода на разследването и прекратява нарушението, след като разбира за началото на разследването, това поведение е отчетено, но естествено то не е достатъчно, за да заличи нарушението.

391. Съдът отбелязва на първо място, че в отговор на въпрос, зададен в хода на изслушването, Комисията потвърждава, че ICI е един от „малкото“ производители, които сътрудничат при разследването на Комисията, както е посочено в последния параграф на точка 109 от решението.

392. Анализът на точка 109 от решението показва, че заради своето сътрудничество в разследването на Комисията, ищецът получава намаляване на глобата най-много с 1 000 000 ECU. Точка 109, алинеи 2 и 3 разграничават от една страна Monte и ICI, които последователно председателстват редовните срещи на производителите на полипропилен, и от друга страна Hoechst и Shell, които макар и да принадлежат към „голямата четворка“, имат по-малка роля в „неофициалната дирекция“, образувана от „голямата четворка“. Поради това последните две предприятия са глобени с 9 000 000 ECU, докато наложената на Monte глоба е 11 000 000 ECU, а глобата, наложена на ищеца е 10 000 000 ECU. Разликата от 1 000 000 ECU между глобата, наложена на ищеца, и тази, наложена на Monte, не се

дължи единствено на сътрудничеството на ICI в разследването, но може да бъде обяснена частично с вземането под внимание на „съответните доставки на полипропилен за Общността“ на двете предприятия, като тези, извършени от Monte са значително по-големи от доставките на ищеца.

393. Доколкото глобата, наложена на ищеца, е намалена с по-малко от 10 % поради сътрудничеството му в разследването, Съдът счита, че като взема предвид много подробния отговор на ищеца за искането на информация, който се отнася не само до неговата дейност, но и до дейността на всички съответни предприятия, и без който Комисията значително е затруднена да докаже и прекрати нарушението, предмет на решението, Комисията трябва да отдаде по-голямо значение на сътрудничеството на ищеца при определянето на размера на наложената му глоба. Въпреки че сътрудничеството от страна на ищеца започва едва след като Комисията открива компрометиращи документи в помещенията му, за Комисията е по-трудно да разбере значението на тези документи и на документите, иззети от помещенията на други производители, и да направи необходимите заключения от тези документи, за да установи съществуването на нарушението и да го прекрати, ако не разполага с отговора на ищеца на искането за информация.

394. Следователно, Съдът като упражнява неограничената си юрисдикция, постановява, че наложената на ищеца глоба трябва да се намали допълнително с 1 000 000 ECU.

395. Освен това макар в действителност да е важно, че ищецът предприема действия да предотврати нови нарушения на законодателството на Общността в областта на конкуренцията от страна на негови служители в бъдеще, това обстоятелство не променя факта, че в настоящия случай е доказано извършването на нарушение. В тази връзка трябва отново да се припомни, че макар в свои предходни решения Комисията наред с отчитането на фактическите обстоятелства взема предвид мерките, предприети от въпросните предприятия, за предотвратяване на нови нарушения на законодателството на Общността в областта на конкуренцията, Комисията не е задължена да вземе под внимание подобни мерки в настоящия случай, доколкото Комисията подчертава в решението (точка 108), че нарушението на член 85, параграф 1 от Договора за ЕИО е особено сериозно и е извършено умишлено и в условията на пълна тайна. Следователно, глобата не трябва да се намалява на това основание.

396. В своята искова молба ICI иска от Съда „ако ICI е задължен да плати глобата към настоящия етап без възможност за отлагане на плащането съгласно условията, посочени в писмото, изпратено от Комисията до ICI, в което се прилага решението“, да нареди на Комисията „да възстанови на ICI платената изцяло или частично глоба заедно с лихва от 1 % над заемната лихва, определена от банката в Обединеното кралство, посочена в член 4 от решението“.

397. От формулировката на искането на ищеца е видно, че то е условно, доколкото зависи от задължението на ищеца да плати глобата без възможност за отложено плащане. Искането е условно към етапа на подаване на исковата молба, тъй като периодът, установен в член 4 от решението за плащане на глобата, е три месеца от нотифицирането на ищеца за решението. Доколкото срокът за завеждане на дело в

съответствие с член 173, алинея 3 от Договора за ЕИО е два месеца от нотифицирането и следователно, когато исквата молба е подадена, ищецът все още не е решил дали да плати глобата или да представи банкова гаранция и да се заеме с плащането на лихва, както е предложено от Комисията в нейно писмо от 22 май 1986 г., с което се нотифицира ищеца за решението.

398. Съдът отбелязва, че на нито един етап от производството след изтичане на срока, установен в член 4 от решението, когато ищецът трябва да реши дали ще плати глобата или ще представи банкова гаранция, ищецът не заявява, че разглежданото искане не е вече условно. По-специално, ищецът в своя отговор се ограничава до повторение на изводите, които се съдържат в исквата му молба. След като не отхвърля условния характер на това свое искане, ищецът не прави категорично искане в тази насока. Следователно, искането трябва да се счита за недопустимо съгласно член 19 от устава на Съда на Европейската икономическа общност и член 38, параграф 1 от Процедурния правилник на Съда и член 44, параграф 1 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд (Решение на Съда от 30 октомври 1974 г., Grassi/ Съвета, точка 7, 188/73, Recueil, стр. 1099).

Относно възобновяване на устната фаза на производството

399. С писмо, постъпило в секретариата на Съда на 4 март 1992 г., ищецът иска Съдът да възобнови устната фаза на производството и да нареди мерки за разследване в резултат от твърденията на Комисията, направени по време на съдебните заседания по дела T-79/89, T-84/89 - T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 и T-104/89.

400. След изслушване на становището на генералния адвокат Съдът счита, че не е необходимо да нарежда възобновяване на устната фаза на производството в съответствие с член 62 от Процедурния правилник или извършване на мерки за разследване, както иска ищеца.

401. Трябва да се заяви, че Решението от 27 февруари 1992 г., BASF и други срещу Комисията (T-79/89, T-84/89 - T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 и T-104/89, Recueil, стр. II-315) не оправдават възобновяването на устната фаза на производството по настоящото дело. Съдът отбелязва, че нотифицираните и публикувани мерки трябва да се приемат за действителни. Следователно, лице, което заявява липсата на официална обосновааност или не съществуването на дадена мярка, е длъжно да представи на Съда доказателства, които да помогнат на Съда да извърши преценка за обосновааността на мярката, която е официално нотифицирана и публикувана. В настоящия случай ищите не представят никакви доказателства за това, че нотифицираната и публикувана мярка не е одобрена или приета от членовете на Комисията като колегиален орган. По-специално, за разлика от делата PVC (Решение от 27 февруари 1992 г., цитирано по-горе, T-79/89, T-84/89 - T-86/89, T-89/89, T-91/89, T-92/89, T-94/89, T-96/89, T-98/89, T-102/89 и T-104/89, точки 32 и последващите), ищите не представят доказателства, че принципът за неизменяемост на приетата мярка е нарушен от промяна в текста на решението след срещата на колегията от комисари, на която конкретната мярка е приета.

По съдебните разноски

402. Съгласно член 87, параграф 2 от Процедурния правилник на Първоинстанционния съд, загубилата делото страна се осъжда да заплати съдебните разноски, ако е направено такова искане. Ищецът е загубил делото, а Комисията е направила искане ищецът да заплати съдебните разноски, то последният трябва да бъде осъден да заплати разноските, включително производството, заведено пред Съда съгласно член 91 от Процедурния правилник на Съда.

По изложените съображения Първоинстанционният съд (първи състав) реши:

1) Определя глобата, наложена на ищеца по член 3 от Решението на Комисията от 23 април 1986 г. (IV/31.149 - Полипропилен, ОВ L 230, стр. 1) на 9 000 000 ECU или 5 803 173 GBP.

2) Отхвърля останалата част от исковата молба.

3) Ищеца се осъжда да заплати съдебните разноски, включително производството, заведено пред Съда съгласно член 91 от Процедурния правилник на Съда.

Подписи

Произнесено в открито съдебно заседание в Люксембург на 10 март 1976 година.

Подписи